

*Selectiora numismata in ære
maximi moduli e museo ...*

Jean Foy-Vaillant, François de Camps

KE 3149

Eric Balis
AAA

E libro Cole Balis, Armaq.
Universitatis Hawadiensis,
Anno post Chr. n.
MCMXII.

SELECTIORA
NUMISMATA

SELECTIORA
NUMISMATA
IN ÆRE
MAXIMI MODULI
E MUSEO

*Illustrissimi D. D. FRANCISCI DE CAMPS
Abbatis S. Marcelli, & B. Mariae de Siniaco,*

Concisis interpretationibus per D. VAILLANT D. M.
& Cenomanensium Ducis Antiquarium,

ILLUSTRATA.

P A R I S I S,

Apud ANTONIUM DEZALLIER, in Vico San-Jacobo,
ad Coronam Auream.

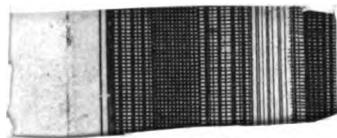
M. D. C. X C V.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

KF 3149

01378

LECTORI.

NUMMOS veteres ex omni materia, omnique modulo summâ curâ multisque sumptibus collegit undique multis ab hinc annis illuftrissimus ABBAS DE CAMPIS, tam prospero successu, ut rei nummariae studiosis omnibus, Principibus etiam non paucis opulentior in eâ re tandem evaserit: hi siquidem nummos habent permultos, ille verò numismata maximi moduli mole, cælaturâ, raritate eximia, in quibus Imperatorum seriem, si paucos excipias, cernere licet, ut & res ab eis præclarè gestas, & quidquid in historiâ Romanâ legitur augustius. Ab amicis sæpe

a ij

invitatus, ut quæ privatæ studens, tūm
utilitati, tūm voluptati sibi comparave-
rat, in publicum commodum transfe-
ret, annuit comiter votis amicorum, ,
ipse tamen diversis negotiorum gene-
ribus implicatus ea in ære priùs, prout
extant in ipsis exemplaribus, accuratè
incisa, explicanda mihi postmodùm
tradidit. Ut e te igitur, Lector, eruditis
opibus Musei Abbatis illustrissimi, us-
que dum publica fiant quotquot super-
funt, ex auro, argento, ære selectiora
numismata. Inter recentiores Cæsares
unicum invenies extra suum ordinem
collocatum, in scitiæ ne ascribas, post
cælatos jam successores ipsum recupe-
ravit.

INDEX AUTHORUM.

<i>A</i>	<i>Cta Conc. Chalcedonensis.</i>	<i>pag.</i> 100
<i>Alciatus.</i>		98. 104
<i>Ammianus Marcellinus.</i>		108. 121
<i>Apollodorus.</i>		35
<i>Appianus.</i>		36. 108
<i>Aristides.</i>		36. 82. 91. 92. 104
<i>Artemidorus.</i>		86. 90
<i>D. Athanafius.</i>		83
<i>Athenaeus.</i>		60. 83
<i>Aurelius Victor.</i>		95. 101. 102. 124. 129
<i>Baronius.</i>		11. 12
<i>Calendarium verum.</i>		41
<i>Calpurnius.</i>		119
<i>Capitolinus.</i>	27. 35. 37. 39. 40. 45. 84. 85. 87. 91. 96	
<i>Cicero.</i>		53
<i>Cimelium Regis Christianissimi.</i>		18. 19. 64. 76. 110
<i>Dio Cassius.</i>	5. 9. 26. 31. 32. 35. 37. 43. 48. 53. 64. 72. 78. 83. 110	
<i>Dio Chrysostomus.</i>		89. 97
<i>Dionysius Halicarnassus.</i>		23
<i>Diodorus Siculus.</i>		123
<i>Ennius.</i>		40. 56
<i>Europius.</i>		102. 130
<i>Fulgentius.</i>		94
<i>Gaza Christina Regina.</i>		57
<i>A. Gellius.</i>		41
<i>Herodianus.</i>		47. 57. 66. 72
<i>D. Hieronymus.</i>		55
<i>Higinius.</i>	23. 54. 63. 103.	
<i>Iudorius.</i>		49. 84
<i>Justinus.</i>		108
<i>Juvenalis.</i>		20. 42
<i>Lampridius.</i>	43. 47. 48. 50. 51. 52. 54. 81. 82	
<i>Lilius Giraldus.</i>		103
<i>Livius.</i>	26. 45. 54. 71. 104	
<i>Lucianus.</i>		80
<i>Macrobius.</i>	23. 24. 25. 42. 94. 112	

INDEX AUTORUM.

<i>Manilius.</i>	6
<i>Marmor Oxoniense.</i>	18. 60. 68
<i>Medubarbus.</i>	51
<i>Morellius.</i>	27
<i>Nicasius Albus.</i>	111
<i>Occo.</i>	93
<i>Oppianus.</i>	21
<i>Ovidius.</i>	29. 89.
<i>Pausanias.</i>	28. 19. 53. 66. 67. 79. 92. 98. 114
<i>Philostratus.</i>	11. 18
<i>Phornutus.</i>	23. 53
<i>Photius.</i>	22. 76
<i>Plinius.</i>	1. 6. 17. 70. 111
<i>Plinius Junior.</i>	13
<i>Plutarchus.</i>	25. 41. 67. 71. 114
<i>Polybius.</i>	22
<i>Pomponius Laetus.</i>	106
<i>Porphyrogeneta.</i>	22
<i>Prudentius.</i>	30
<i>Ptolemaeus.</i>	100
<i>Segunus.</i>	3. 14
<i>Seneca.</i>	30
<i>Seneca Tragicus.</i>	21
<i>Sexius Pompeius.</i>	38. 41.
<i>Sexius Rufus.</i>	107
<i>Spanhemius.</i>	126
<i>Sponius.</i>	30
<i>Statius.</i>	29
<i>Stephanus de Urbibus.</i>	17. 24. 79.
<i>Strabo.</i>	1. 3. 22. 40. 48. 59. 60. 70. 84. 92. 100. 103. 108
<i>Suetonius.</i>	7. 8. 10. 11. 12
<i>Suidas.</i>	64. 68
<i>Tacitus.</i>	7. 10. 39. 68. 69. 78. 92
<i>Trebellius Pollio.</i>	109. 115
<i>Tristianus.</i>	33. 71. 105. 107
<i>Io. Valens.</i>	1. 50. 64. 75. 76
<i>Vegetius.</i>	74
<i>Virgilinus.</i>	20. 24. 45
<i>Vopiscus.</i>	112. 116. 117. 118
<i>Zosimus.</i>	97. 98. 101

F I N I S.

D. Scheenebeck fec.

NUMISMATUM

EX AERE

MAXIMI MODULI

EXPLICATIO.

AUGUSTUS.

SALDUBA Hispaniae Tarragonensis urbs Strab. lib. 3.
pag. 161. ad Iberum amnem sita, mutato nomine, ab Augusto appellata est CÆSAREA AUGUSTA, ut duæ illæ literæ C. A. seorsim inter se cum puncto in nummis separatae, innuunt: deinde uno verbo CÆSARAUGUSTA à Scriptoribus nuncupata videtur, quod nomen accepit, postquam divisâ inter Augustum & P Romanum Hispaniâ, Tarragonensis cum aliis Provinciis illi cessit, urbemque, Romanam constituit coloniam, transmissis in eam partim veteranis Legionum I V. Llib. 1. Col. Scythicæ, VI. Ferratæ, & X. Fretensis: ut nos docent illius insignes nummi superstites. Urbs autem non modò colonia facta est, sed immunis Plin. lib. 3.
cap. 3. pronunciata: unde tot benefiorum memor hunc maximi moduli nummum inter alios cujus-

A

vis formæ munificentissimo Fundatori, tanquam
perpetuo hostium victori cum corona è lauro con-
texta dedicavit. Arragoniæ urbs primaria & me-
tropolis à Joanne XXII. Pont. Maximo effecta,
hodie *Caracossa* corruptè dicitur pro Cæsarau-
gusta.

L I V I A , seu J U L I A ,

VULTUS Liviæ seu Juliæ Augusti conjugis in plurimis nummis signatus est, nomen autem raro appositum: In Romanis quidem Tiberio filio annuente anno U. C. 775. & Druso nepote impetrante anno 776. sed sub *Justitiae & Salutis* effigie in iis qui Tiberii nomen præferunt, & sub *Pietatis* imagine in Drusianis; Senatus enim sui juris adhuc nimis erat studiosus, quām ut Principum Fœminarum nomina in nummis suis apponere vellet: coloniæ cùm essent magis remotæ, & Cæsarum studiosæ, effigiem Juliæ & nomen simul apposuerunt: testis nobis est colonia Romulensis, mortuo quidem Augusto; sed Patrensis illo vivente ejus imaginem exhibere tantum ausa est, apposito monetæ maximæ cudendæ permissu circa ambitum, quem forsitan ejus interventu obtinuerat, seu per uxorem carissimam munifico Conditori gratulans.

Seguinus hunc nummum primus vulgavit, & disertè hasce literas A. A. P. de Patrensis coloniæ ^{Edit. 2. pag.} _{11.} nominibus *Augustam*, *Aroem*, *Patrensem*, à tribus conditoribus & restauratoribus Eumelo, Patreo, Augusto interpretatus est, quem consule. Patræ, urbs Achaiæ ab Augusto anno U.C. 725. ut innuit Strabo, deducta est colonia, transmissis in ^{Edit. 8. pag.} _{387.} eam Legionis XXII. Primigeniæ veteranis, util- ^{In Chron.}

lius nomen & signa militaria in hujus coloniæ nummis frequens percussa penitus arguunt.

Quadrigæ in quibus vehitur Augustus, quinti ejus consulatûs solemnem pompam designare videntur, dextra enim scipionem eburneum, insigne consulatus præfert, quem tunc cum Sexto Apuleio gerebat.

T I B E R I U S.

5

T I B E R I U S.

I.

IMPERATOR V. inscribitur in nummo Tiberius, quem titulum Dalmatis ferro & igne domitis recepit anno U. C. 761. ut Dio narrat: Lib. 55. pag. 570. *Ita Dalmatia partim bello, partim pacificatione ad Romanos rediit.* Templum in averfa parte pulcherrimum, Concordiae est; quod idem Scriptor Id. pag. 586. Tiberium dedicasse refert 763. *Anno sequenti Tiberius ædem Concordiae sacravit inscripto suo & fratribus Drusi vita perfuncti nominibus,* nempe Dolabella & Silano Coss. Sed inimicus nos docet quando templum dedicavit, nondum Imperatoris titulum accepisse, quem hoc anno Germania vastata obtinuit. Concordia sedet in aditu templi dextra pateram, sinistra cornucopiaz solitam insigne tenens: hinc Tiberii stantis, illinc Drusi fratris statua, etsi malè sculpta ab incisore; at ut æterna esset hujus templi & eorum concordiae apud posteros memoria, percussus est maximus nummus his temporibus admodum rarus.

I I.

Tiberius in hoc nummo laureâ insignitur, ut pote imperium, defuncto Augusto, adeptus, cuius statua radiato capite insignis sedet post apotheosim, quemadmodum arguit inscriptio D I V U S

A 3

A U G U S T U S à Turiasonibus qui nummum cu-
dêre, apposita. Turiaso, urbs est Hispaniæ Tarra-
conensis in Celtiberis sita, municipium in num-
mis appellatur, quod suffragii jure donatum fuif-

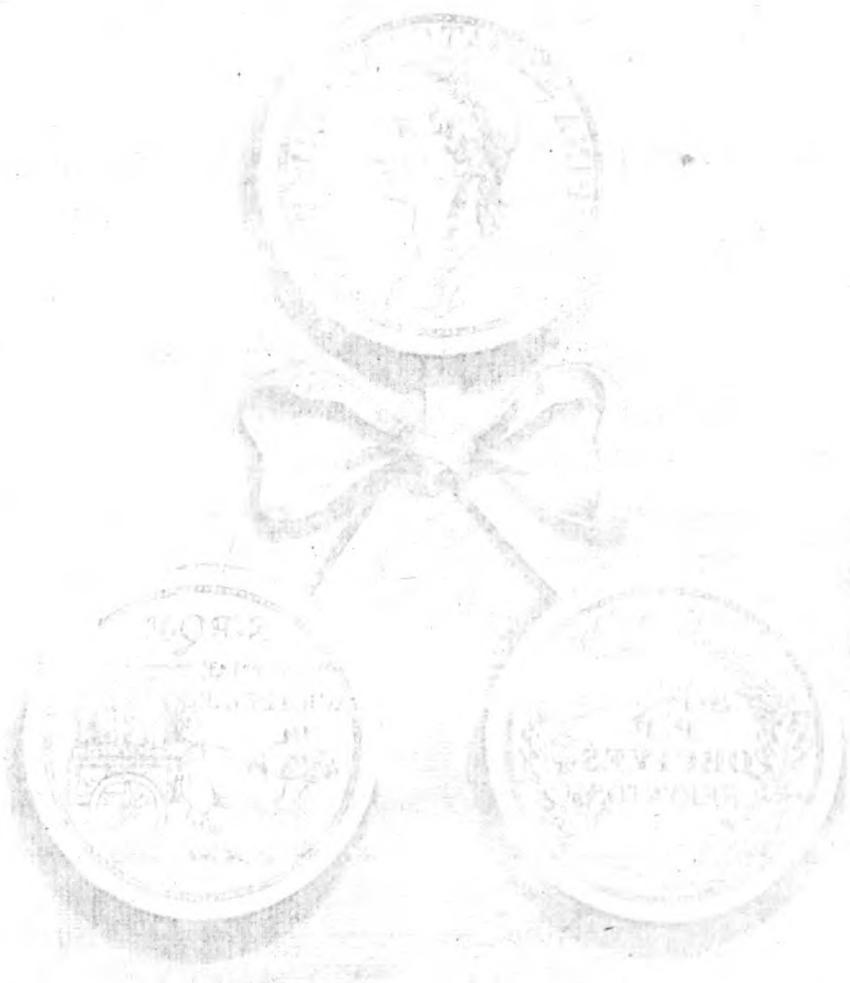
Lib. 3. Cap. 3. se videtur: Si quidem à Plinio inter cives Roma-

nos adscribatur, beneficium aliquod ab Augusto
haud dubie accepit, cui tot nummos percussit,
ut etiam ejus apotheosim in iis consignare volue-
rit, & ipsi statuam tanquam Deo consecrare. Ful-

Lib. 5. cap. 9. men dextrâ tenet Augustus, quasi cœlum cum Jo-
ye regens, ut ait Manilius:

. Cœlumque replevit
Quod regit Augustus socio per signa Tonante.

Turiasones etiam sc Tiberio plurimùm devotos
testati sunt, per diversos in ejus honorem percus-
tos nummos; quod videre est in nostro Colonia-
rum libro.

A G R I P P I N A.

CAIUS Germanici & Aprippiæ senioris filius,
ut imperium occupavit, in parentes Pius vi-
sus est: in memoriam patris Septembrem mensem
Germanicum appellavit, matri Circenses, carpen-
tumque, quo in pompa traduceretur, instituit; in
cujus memoriam Senatus nummum primæ magni-
tudinis percussit, in quo illud à mulis trahitur, sed
cùm corona quercea, Caligulæ concessa tanquam
Cives servasset & in illius nummis Senatûs jussu si-
gnata, etiam in matre occurrat, nemo non videt id
monetarii, qui ectypum alterius pro altero acce-
pit, errore factum: sed licet illi typi minimè num-
mis in quibus reperiuntur, convenient, ut pote
historiæ monumentis alieni; porro apud num-
morum Cultores pro rarís habentur, & ideo Le-
ctoris hic oculis subjicitur.

*Sueton. in
Caio. Num.
15.*

I I.

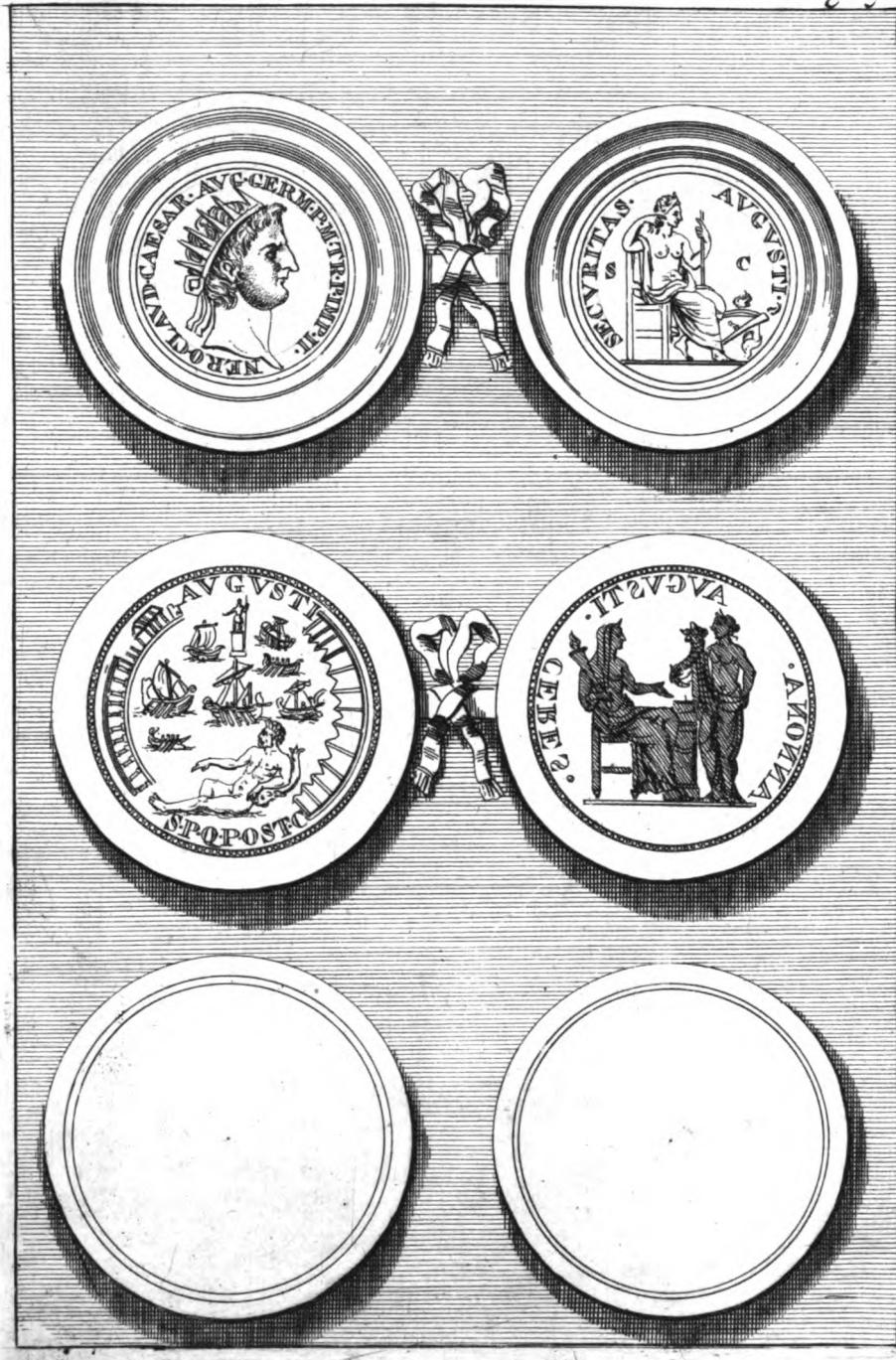
Agrippina simulandi nescia, cùm Tiberium ali-
quando sermonibus suis laceßeret: ut eam à se amo-
veret, apud Senatum accusavit, & repetitis adver-
sus nurum probris, tandem obtinuit ut in Panda-
teriam insulam relegaretur, ubi non multò post
occubuit: Caius ejus filius, mortuo Tiberio, cùm
imperium obtinuisse, confestim in illam ad trans-

*Tacit. An-
nat. 5.*

8 A G R I P P I N A Germanici.

In Caio.
Num. 15.

ferendos matris cineres festinavit tempestate turbida, quò magis pietas emineret, ut inquit Suetonius: *Inferias fratri & Agrippine annua religione publicè instituit, & ed amplius matri Circenses, carpentumque quo in pompa traduceretur*: Hujus memoriam in nummis consignavit Senatus, ut norunt vel rei nummariae tyrones, sed maximos & eximiae molis nummos Caius signasse videtur, quorum pauci ad nostras pervenerunt manus: cùm illi qui Senatus consulo percussi sunt, pro monetæ usu essent, & qui Caligulæ jussu signati fuerant, amicis tantum distribuerentur.

CLAUDIUS NERO.

N E R O.

I.

EX gente Domitia Ænobarborum Nero Cn. Domitii & Agrippinæ filius in gentem Claudiā à Claudio Imperatore adoptatus est , & Octavia uxore ducta ad Imperium matris artibus pervenit , ejus vultum exhibit hic nummus maximorum molem ex toto non attingens , minoris quidem formæ est , sed cùm ejusdem crassitudinis sit , quâ signari solent , & amplissimum æreum circulum contineat , inter maximos reponi meretur . Ex anteriore parte Neronem lanugine ornatum & coronâ radiatâ insignem exhibit : ex altera Securitatem dextra capiti apposita sedenter ante aram ignitam , sinistrâ sceptrum seu hastam gerit ; hæc autem Religionis cultum denotat , qua Principis securitas procuratur .

I I.

Hic est portûs Ostiensis à Claudio extructi profectus , quem cùm condere instituisset , Architec^{Dio Lib. 65.}tos interrogavit , quanti sumptus ejus operis es-
sent futuri , tantos responderunt , quantos ipse fa-^{P. 672.}cere nollet , sperantes impendii magnitudine au-
dita , ipsum à proposito destitutum : nihil deter-

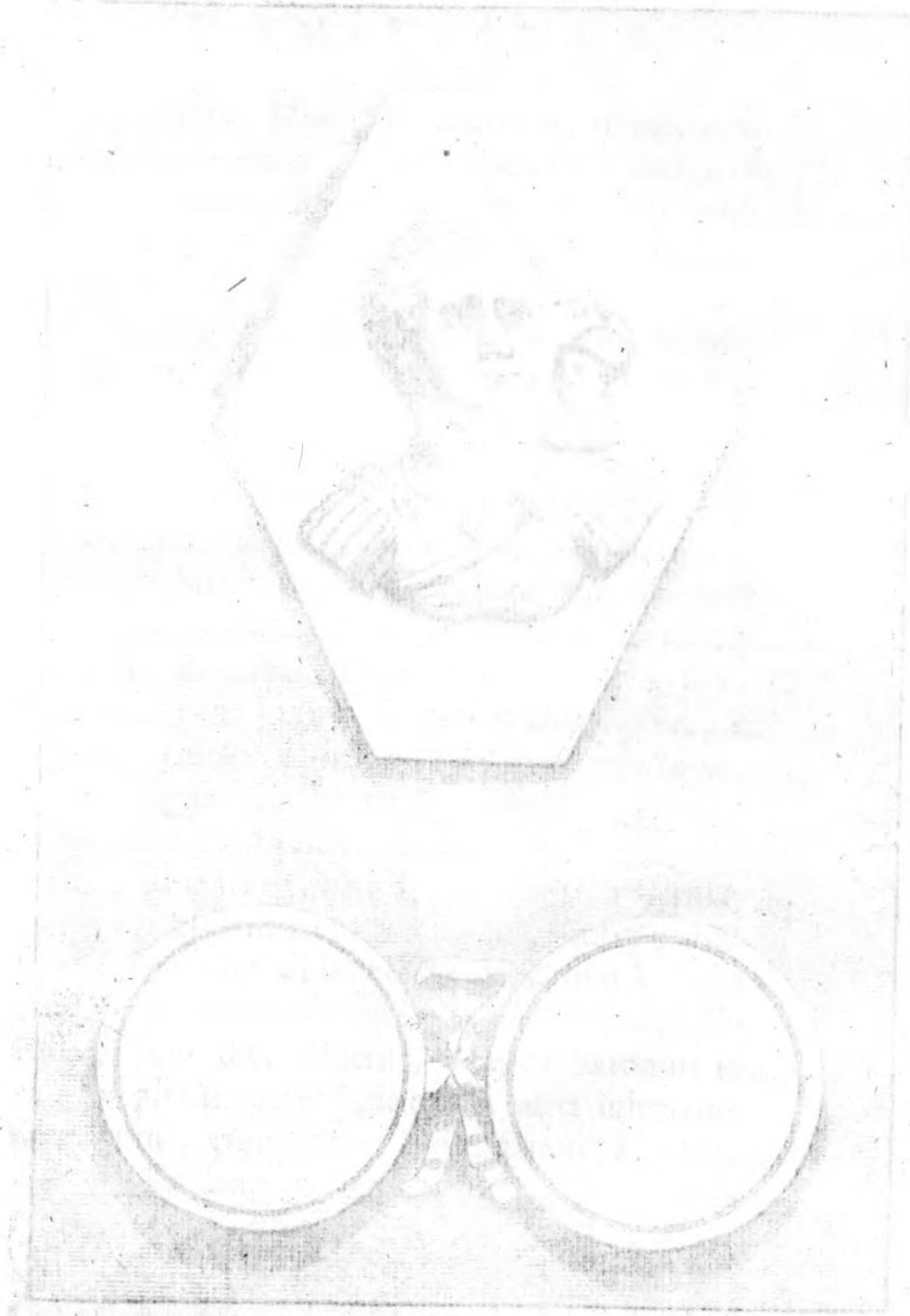
B

*In Claudio.
Num. 20.*

ritus rem in animum suum induxit , perfecitque magnanimitate ac potentia Romana dignam. Ejus figuram Suetonius & Dio graphicè describunt. In Claudi nummis nulli ejus occurrunt typi , sed omnes cum effigie Neronis , quod nos docet hunc principem illum absolvisse. Ad portūs introitum Neptuni seu Portumni simulacrum visitur , in medio Claudi statua paludamento ornata supra columnam tanquam Conditoris.

Annal. 15.

Alterius Neronis pars aversa , huic nummo pro Neronis capite incusa est , ita ut idem duos efficiat in uno : hic exhibet Cererem sedentem cui adstat Abundantia , ara inter eas media ; illa facem solitum insigne , hæc cornucopiae perpetuum symbolum gerit : eas quidem ad designandam Neronis in annona procuranda diligentiam , ut innuerre videtur Tacitus , *pretiumque frumenti minutum , usque ad ternos nummos.* Ceres verò depingitur tanquam serendi frumenti inventrix , matrona verò Romana sub Abundantiae imagine tanquam urbis Genius frugum omnium copiam producens adstat : unde pro inscriptione nummi CERES ANNONA AUGUSTI .

DOMITIANUS.

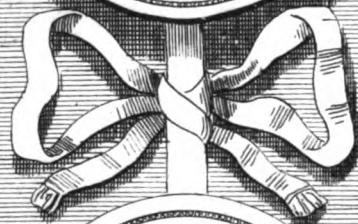
NUMMIS Domitiani maximis, utpote rarissimis deficientibus, illius Imperatoris imago in signo antiquo rarissimo substituta est: illa velut parva Principis tabula in pixide semper ferenda ab aulicis excogitata videtur, sed à sculptore, magnitudine triplex nescio cur, cælata est. Mineruæ galeatæ caput, pectore tenus humero Domitiani sinistro insistit, tanquam Dea tutelaris aut mater in aurem ejus quidquid deberet agere, suggereret, Numæ regis exemplo qui se Ægeriæ nymphæ omnia se facere dictitabat. Nemo nescit Domitianum vesanam Domini appellationem sibi post Caligulam vindicasse; Suetonius ait, cum dictaret epistolam sic cœpit, DOMINUS ET DEUS NOSTER SIC FIERI JUBET. *Unde institutum posthac, ut ne scripto quidem ac sermone cuiusquam appellaretur aliter.* Quod si quis facere detrectasset, tanquam magni criminis reus detrudebatur in carcерem, ut appareat ex his quæ Philostratus scribit, *In Tyanico.* Tarenti præsidem sacra facientem, quod publicis precibus non addidisset Domitianum Palladis filium esse, accusatum fuisse. Sed cur Princeps ille Palladis filius dici voluerit, conjicit Baronius id *In Domit.* ei à Josepho scriptore Judæo ejus lateri inhærente suggestum, cum autem Domitianum à vesana Dei appellatione avertere is non posset, saltem

Palladis, cùm esset virgo, filium se prædicaret, suassisse: quandoquidem ex oraculis Prophetarum, virginis filium nasciturum, qui in perpetuum regnaturus esset, haberetur: ut autem Josephus Imperium Vespasiano patri portenderat; sane quidem Domitianus eandem spem concepit, ut quod Vespasianus fuerat consequutus, ipse acciperet. Conjecturam Baronius accipit, quod ut pater, ita & filius inquiri fecit, si qui reliqui essent ex familia David. Refert autem Eusebius nepotes

Ecclesi. Hist. lib. 3. c. 20. Judæ illius qui secundum carnem frater Christi vocabatur, à nonnullis ad Domitianum delatos, quod ex regia Davidis stirpe essent oriundi, ab ipso de Christo & de regno illius interrogatos, cùm non hujus mundi nec terrarum imperium illud esse, sed angelicum & cœlestē dicerent, vilitatem hominum aspernatus, liberos abire jussit. Minerva in Domitiani nummis frequens cælata est: huic Deæ templum erexit, cuius figuram & prospectum nobis illi suppeditant. Suetonius scribit Domitianum celebrasse in Albano quotannis Quinquatria Minervæ, cui collegium instituerat. Legionem ab eo institutam, de nomine ejus Minerviam appellasse testatur Dio.

*In ejus vita.
Num. 4.*

lib. 35.

TRAJANUS.

ANNA Nerva adoptatus est Trajanus, cum in Germania principis legatus exercitui praeset; vir de omnium hominum genere meritissimus, primum Germanici victoriâ Pannonicâ relatâ nomen accepit, deinde devicto Rege Decebalo in Dacia, paceque cum eo initâ, in fine anni U.C. 854. Dacici appellationem Germanici titulo addidit, cum Consulatum IV. ageret: anno autem 956. quintum iniit, in quo cufus est maximus hic nummus, ut denotat ejus epigraphe. Non abs re videtur si Trajanus in eo sub Jovis effigie exhibatur, cum ille ut alter Jupiter, à Romanis Optimi cognomen meruerit. Plotina ei adstat sub Junonis imagine tanquam digna hujuscे Imperatoris conjux, de quâ Plinius junior. *Tibi uxor in decus & gloriam cedit. Quid enim illa sanctius.* A dextris Marciana soror, ut altera Minerva tanquam prudentiæ præses repræsentatur; hanc autem virtutem quantum patefecerit, dum in aula cum Plotina cognata est morata, audiás eundem Plinium. *Quo quidem admirabilius existimandum est, quod mulieribus duabus in una domo, parique fortuna, nullum certamen, nulla contentio est.* Trajanus inter Plotinam conjugem & Marcianam sororem depingitur, ut Jupiter inter Junonem uxorem, & Minervam filiam, sub Concor-

dizæ imagine : de illis Panegyrista. *Suscipiunt invicem, invicem cedunt, cùm te utraque effusissime diligat, nibil sua putant interesse, utram tu magis ames.* En egregium concordiax, Deorum instar, inter homines monimentum.

Perrari sunt Trajani nummi ex ære maximo, unicum in eorum serie à nobis nuper vulgata De Prestant.
Num. Ed. 2. descripsimus, cui addendus est insignis ille & integer, ut ex ea discas quād difficile illa confici poslit etiam à Principibus eorum collectio.

HADRIANUS.

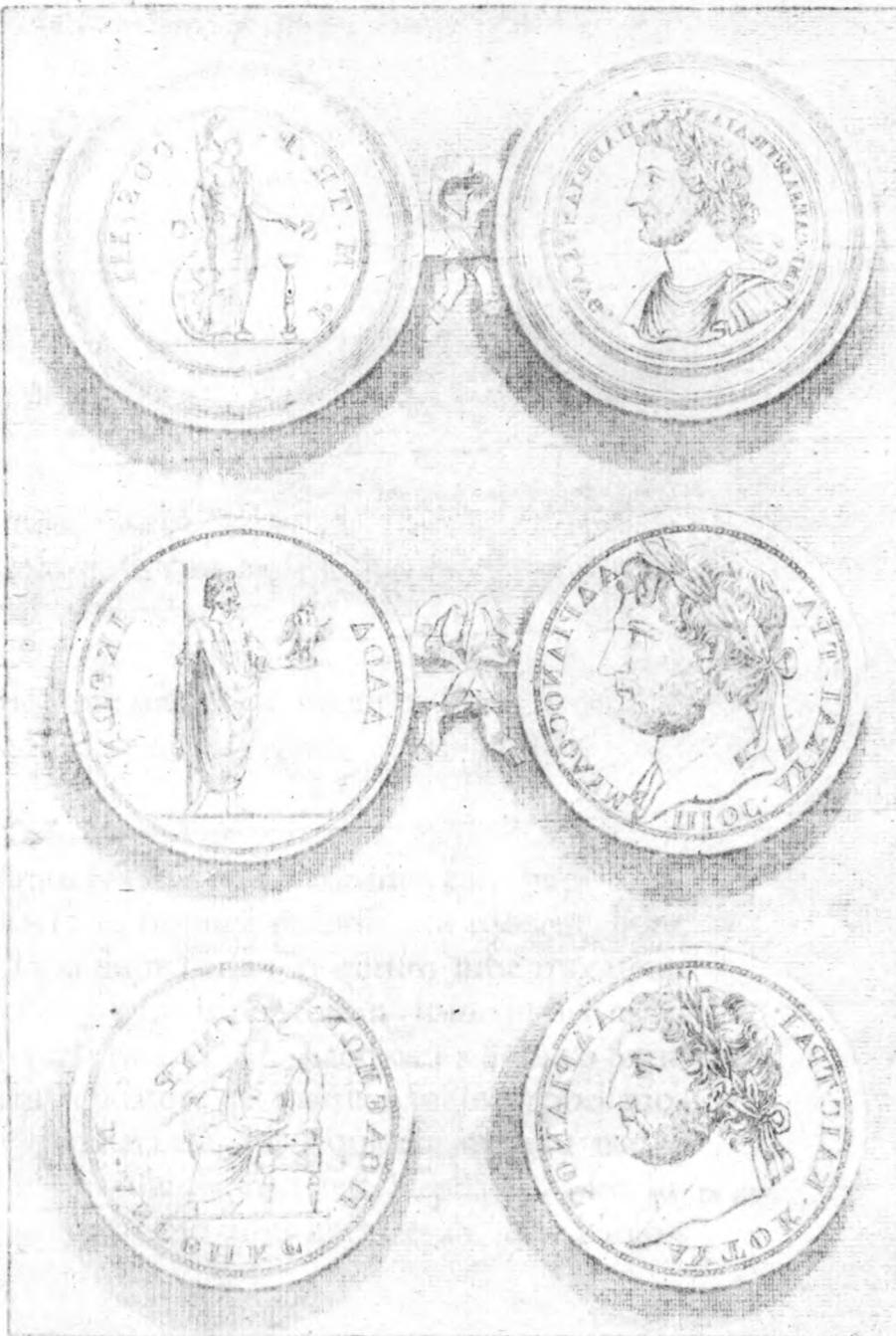
TRAJANO successit Hadrianus ipsius consanguineus, ab illo adoptatus, ut existimari volebat; sed potius auxilio Tatiani & Plotinæ, à qua amabatur ad Imperium pervenit: porro Senatus ei in Syria, ubi provinciam administrabat, confirmavit. Initio Trajani nomen sibi assumere sollicitus, imo se Nervæ nepotem aliquando inscribebat, ut adoptionem omnino suaderet: sed postea solâ Hadriani appellatione usus est, nullâ Tribunitiâ potestate adhibitâ; ita ut difficile sit, tempus quo ejus nummi percussi sunt assignare: præsertim cum tertium tantum Consulatum inierit, & jam uno ante imperium functus esset, duabusque aliis, ab initio subsequenter gesserit.

In hoc Hadriani nummo maximo, ille nudo capite in anteriore parte cum solo Augusti titulo exhibetur, in aversa verò parte Sabina conjux sub Cybeles effigie in curru à quatuor Leonibus tracto repræsentatur, & quidem sine inscriptione, ut postea Faustina senior sub eodem typo prodiit cum epigraphe M A T R I D E U M S A L U T A R I, & ejus etiam filia Faustina junior cum appellatio-ne M A T R I M A G N A E. Cybele autem, *Rhea* & *Ops* nuncupata, dextra spicas gerit ad fertilitatem & omnium rerum abundantiam quas *Terra* profert, designandam: tanquam Sabinæ ope, huma-

na vitæ alimenta P. Romano concederentur. Ejus Deæ attributa ejusmodi exponunt Mythologi : tympanum , terræ orbem : turres in capite , oppida spicas , humana alimenta : leones , nullum terræ genus , quod non subigi , colique possit.

Maximi Hadriani nummi partim notam S. C. præferunt , partim eam non habent , quod ærei omnes jussu Senatūs cuderentur in urbe , at cùm maximi non monetæ loco exponerentur , Hadrianus eorum cudendorum potestatem sibi primus arrogasse videtur : unde in sequentibus Cæsaribus nulla amplius S. C. nota , si Trajanum Decium exceperis qui omnia quæ sibi tribuerant Imperatores , Senatui reddidit.

HADRIANUS.

II.

Hic Hadriani nummus S. C. notâ ornatus, primâ magnitudinis formam adæquat, sed amplius ille circulus in quo inclusus est, ei inter maximos locum assignat, præsertim cùm is Princeps munificus plurimos ex hoc modulo à Senatu acceperit, & Ipse tandem percusserit. A Patribus is signatus videtur, ob cultum quo Hadrianus Minervam scientiarum & artium Deam prosequebatur, de illo autem narrat Spartanus. *Fuit in ejus vita*. *enim poëmatum & litterarum omnium studiosissimus.* Et paulo post. *Cum professoribus & philosophis, libris vel carminibus in vicem editis, sepe certavit.* Expeditiones sub eo graves haud fuere, & bella silentio pene transacta; pacis autem tempore, artes & scientiæ magis vigent.

III.

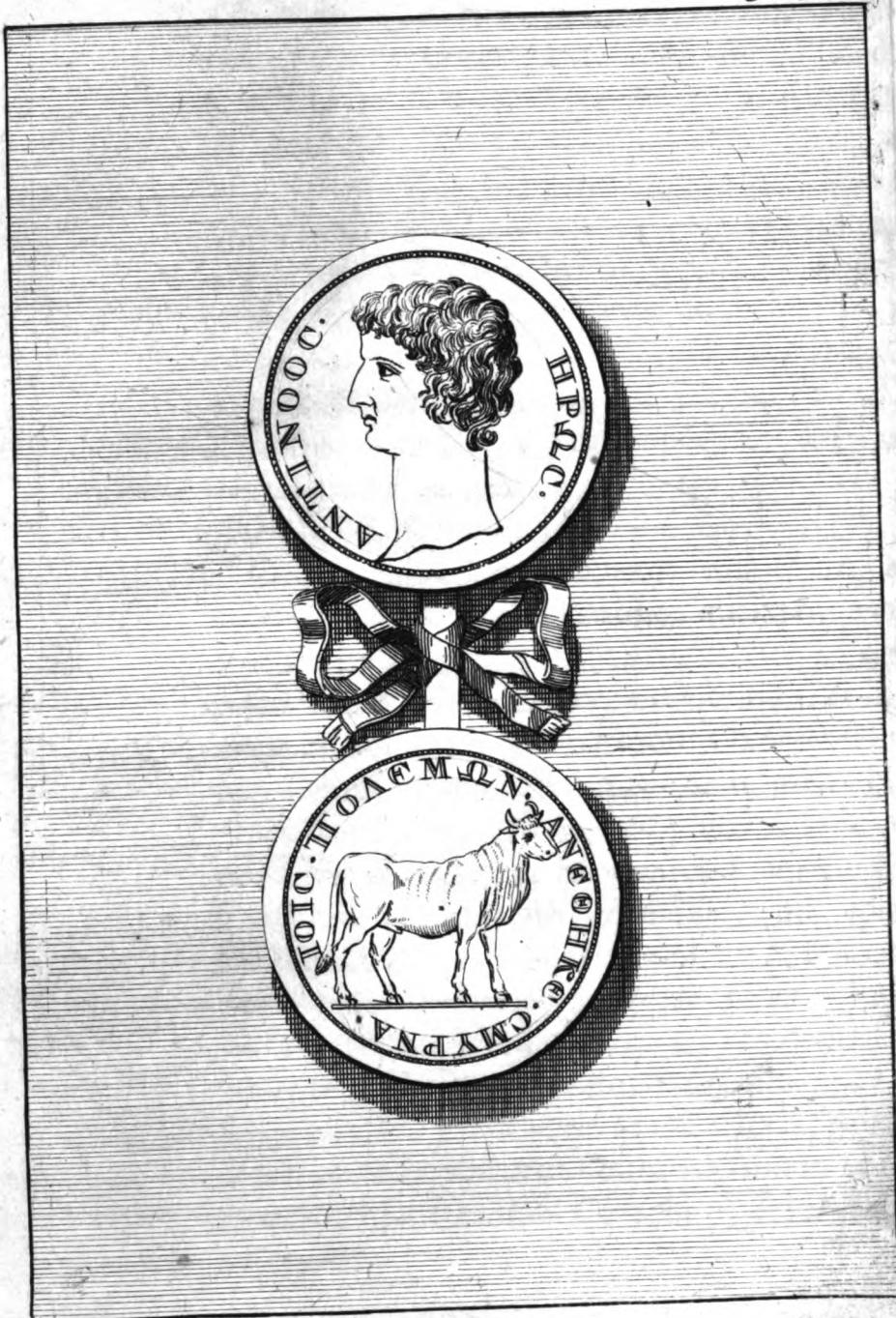
Laodicenses Phrygiæ ad Lycum fluvium siti, *Lib. 5. cap. 29.* ut Plinius & Commodo nummus cum hujus fluvii simulacro & nomine percussi nos edocent; hunc Hadriano dum forsitan in eorum urbe moraretur percussere, nam is per totum Imperium Romanum peregrinatus est. Laodicæa à Seleuco Syriae imperii fundatore de matris Laodices appellatione denominata est, Jovis quidem monitu per Apollinis oraculum, ut refert Stephanus. Ideo Jupiter pro supremo urbis numine ab illa habitus

C

est, & in hoc nummo sculptus, quòd Hadrianus sibi Jovis cognomentum adscivisset, nempe ΟΛΥΜΠΙΟΣ, post consecratum Athenis ab ^{Anic. p. 31.} eo templum sub ejus nomine, cuius descriptio-
^{Cimel. Reg. 32.} nem videre est apud Pausaniam. Hinc *Olympius* in nummis Ephesiorum appellatus est & in maxi-
 mo à Laodicensibus; sed ut Jupiter in variis ur-
 bibus colebatur, diversa etiam ab attributis no-
 mina habuit, Laodicensis ille, ΦΙΛΑΛΗΘΗΣ,
 id est *veritatis amicus*, eadem semper formâ si-
^{Eust. Cimel.} gnatus in Augusti nummis appellatur, ut sequens
 in Smyrnæis Acræus indigitatur.

III.

Smyrna urbs Ioniæ celebris nummum Ha-
 driano percussit sub Polemone, qui ita Imperato-
 ri gratus ut urbi ingentem pecuniæ vim ad opera
 publica, ^{eg. ut bis Neocori essent,} obtinuit. Is voca-
^{Peg. 95. de Phœn. fr. vñ. Sophor. l. 1.} batur Antonius, ut ex marmore Oxoniensi erui-
 tur, sophista fuit Laodicenus quem Smyrnæi ci-
 vitate donarunt: ideo memor plurima ipsis con-
 tulit, & illi videntur in nummo Hadriani Jovis
 statuam ab eo donatam exhibuisse, uti epigra-
 phæ innuit ΠΟΛΕΜΩΝ ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ
 ΑΝΕΘΗΚΕ; *Polemon Smyrnæis posuit.* Jupiter
 Smyrnæorum, dictus est Acræus, ut nos docet al-
 ter ejus urbis nummus cum epigraphe: ΖΕΥΣ
 ΑΚΡΑΙΟΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. Ita appellatus,
 quòd arcu præsideret, & extructum in eâ tem-
 plum haberet in monte Coryphæo, id est vertice,
^{ib. 2.} ex Pausania.

ANTINOUS.

I.

ANTINOUS puer Bithynio, urbe Bithyniae ortus, eximiæ pulchritudinis fuit, ab Hadriano Imperatore in deliciis habitus, quem in Ægypto mortuum muliebriter flevit, & solatii loco in heroum seu deorum numerum à Græcis referri jussit: plurimi statuas, aras & templa illi consecravere: testis est Pausanias, τὸ δὲ ἱερὸν οὐκ εἰπον Lib. 3. pag. πολεμόσαρτο τεῦτο, *Antinoi etiam religio est divinis honoribus sancta*. Marcellus quidam, ejus sacerdos alicubi renunciatur.

In nummis formosus ille puer sub plurimis juvenum deorum nempe, Apollinis, Mercurii, Bacchi & Luni imaginibus exhibetur, & sub animalibus etiam iis numinibus dicatis prodit, sub Tauro qui Apollini sacer, sub Ariete qui Mercurio, & sub Panthera quæ Baccho. Calchedonii Antinoum ut Apollinem venerati sunt, Smyrnæi ut Mercurium, Tyani ut Bacchum, Aricynani ut Lunum, Nicomedenses ut Harpocratem. Bithyniae commune templum ei superbum consecravit, ut & Philadelphenses Lydiæ, Bithynium urbs, ejus patria eum appellavit Deum, & ita coluit.

Smyrnæi verò inter alios Græciæ populos hunc

C 2

heroem sub Apollinis, Mercurii, & Bacchi symbolis venerati sunt, & plurimos ei dedicarunt cum Tauro, Ariete, & Panthera nummos, procurante Polemone: de quo in Hadriano verba fecimus, is autem huic Principi valde carus in hoc studium peculiare posuit, ut denotaret suum versus eum Imperatorem obsequium, ut videre est in Smyrnensibus nummis. In hoc vero Taurus exhibitur ad indicandam ejus animalis statuam, quam Apollini in Antinoi honorem dedicavit, ut fert ejus epigraphe ΣΜΥΡΝΑΙΟΙΣ ΠΟΛΕΜΟΝ ΑΝΕΘΗΚΕ, *Smyrnæis Polemon posuit.*

Plurimis Diis immolabatur Taurus: unde iis dictus est sacer, primum Jovi, de quo Juvenalis:

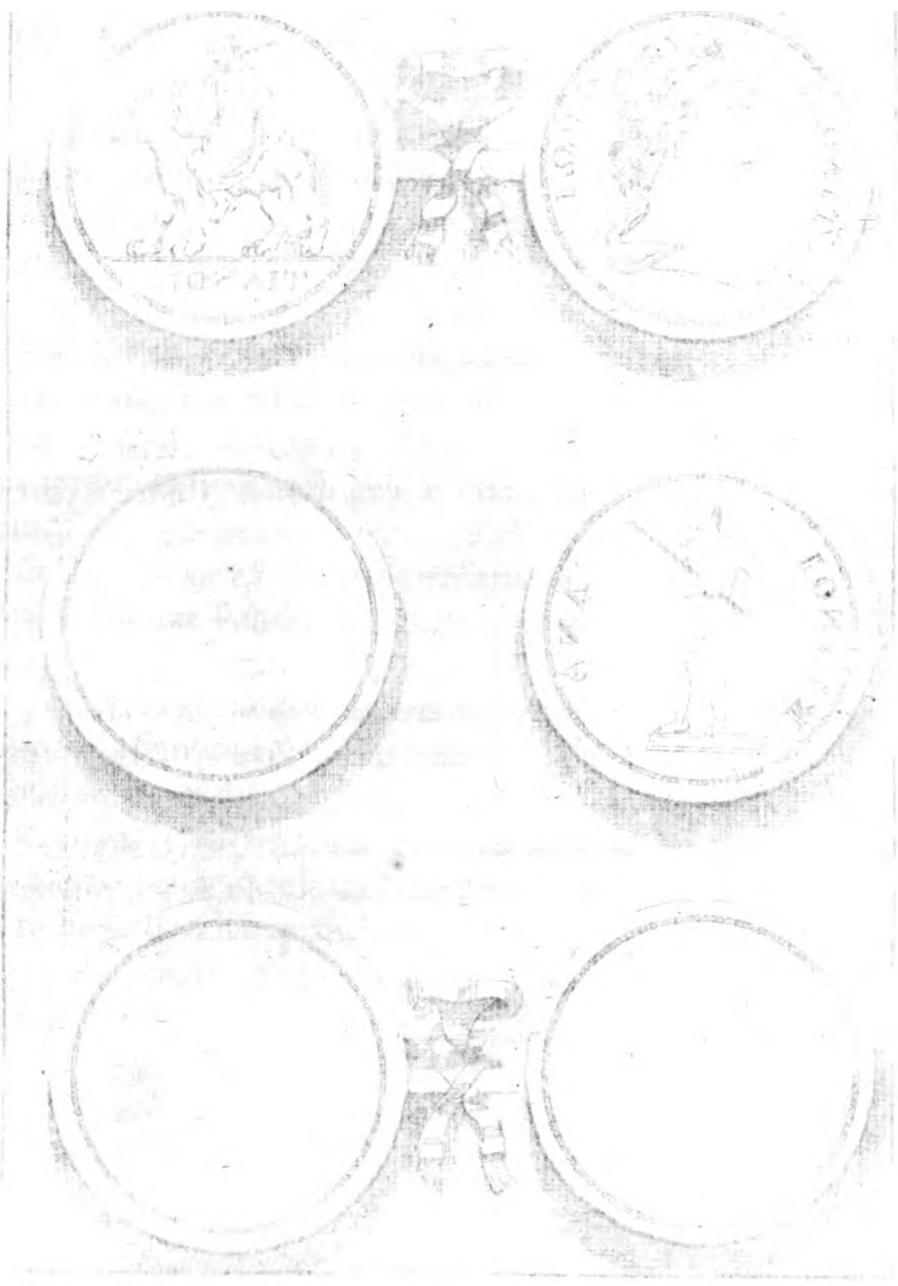
Duc in Capitolia magnum

Cretatumque bovem.

Pariter Neptuno dicatus est, ut & Apollini, teste Virgilio.

Taurum Neptuno, taurum tibi pulcher Apollo.

Sed Taurus in hoc nummo Apollinem respicit, quod Antinous, cum fuisset juvenis formâ conspicuus, ut alter Apollo qui juvenis semper depingi solet, sicut Bacchus & Mercurius, habebatur.

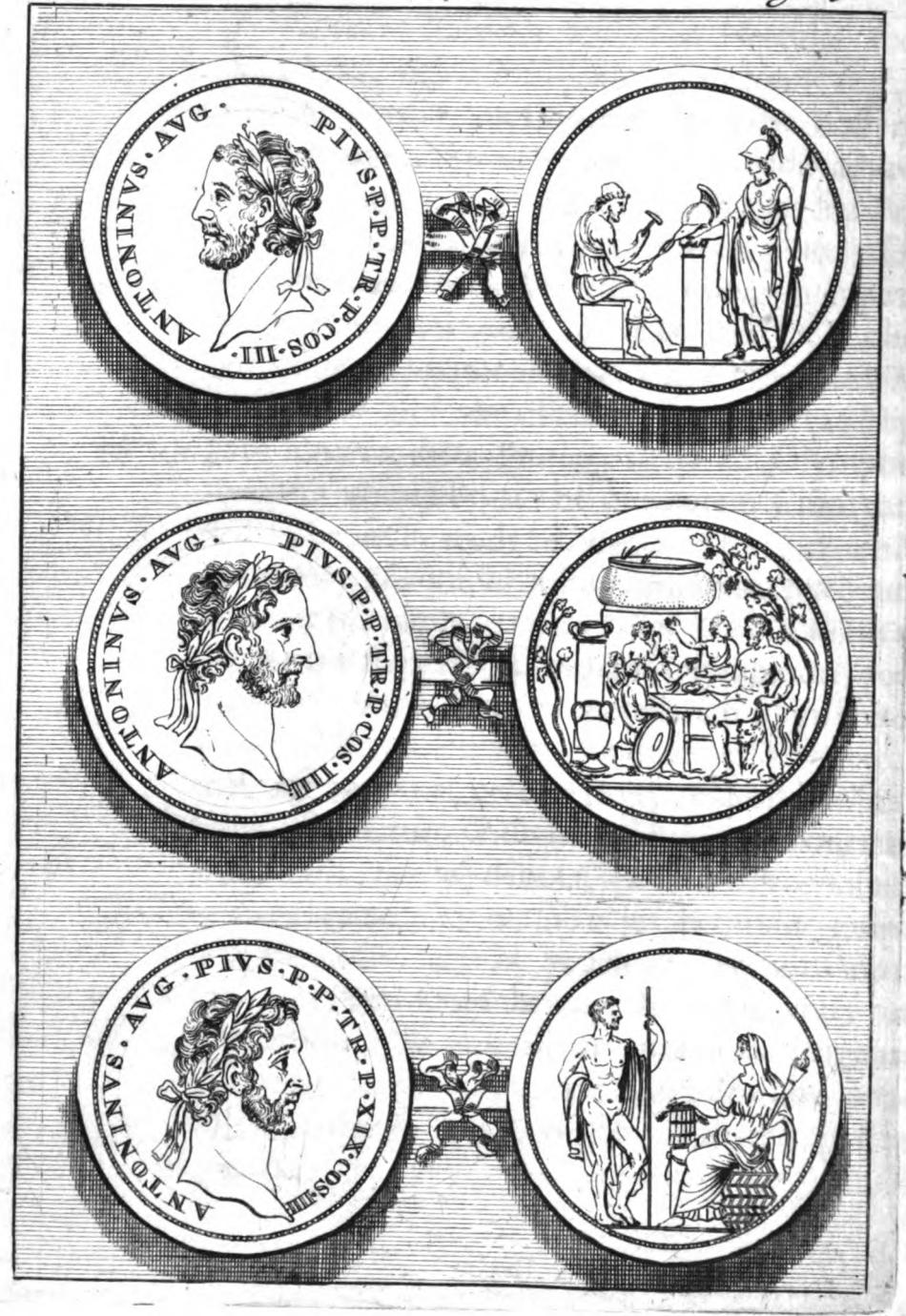

III.

Strab. lib. 12. Ciusurbs Bithyniæ fuit à Cio Herculis socio dicta, quam Philippus Macedoniæ rex à se eversam Prusia cognomine *Venatori* Bithyniæ principi dedit, qui illum in eâ capiendâ adjuverat: hæc postea ab eo restaurata, Prusias seu Prusa, de nomine suo dicta est: at cùm plures essent ejus appellationis in Bithyniâ urbes, nempe à Prusia patre, qui χωλὸς, id est *Claudus*, & à filio, *bibliot. Phot.* qui Κυνηγὸς dicebatur; nomen Cii pristinum resumpsit, & aliae remanserunt, una scilicet ad Hippum fluvium dicta Prusias, altera ad Olympum montem vocata Prusa: ne quis autem Cium eandem esse cum Prusiade ad Hippum putet, ex nummis enim rectè omnes distinguuntur: alii præferunt KIANΩΝ, alii ΠΡΟΤΣΙΕΩΝ ΠΡΟΣΥΠΙΩ, alii ΠΡΟΤΣΑΕΩΝ ad Prusam Olympicam spectantes. Ciani Antinoum popularem suum inter Divos relatum venerantes, statuam ei à se erectam in nummis percusserunt, Hadrianus autem Imperator Bithyniam tunc provinciam suam non fecisse denotat Αιθυπάτε Proconsulis in nummo appellatio, sub cuius permisso nummus est cusus, quæ in provinciis populi, tum Prætoris, tum Consularibus frequens erat, ut innuit Dio, & nummi ac marmora firmant: Hadrianus verò Pamphiliam Augustorum provinciam populo Romano pro Bithyniâ postea concessit.

Llib. 53.

In excerpt. Constant.

ANTONINUS PIUS. 23

T. AELIUS ANTONINUS.

I.

ANTONINUS ex Aurelia gente in Aeliam adoptione Hadriani transit, & in Imperio ei successit, varii illi percussi sunt nummi: in hoc Vulcanus & Minerva sine epigraphe exhibentur. Vulcanus Junonis filius Lemni fabricæ præfuisse traditur, galeam cudit, ipsi adstat Minerva in *Hygin. 166.* uxorem ab eo optata, quod artes Vulcano ac *Pborn. de Vulcan.* Minervæ tribuerint antiqui: ipsas autem hoc symbolo restituisse Antoninum Pium docemur, illum etiam Imperatorem veteres Romanorum historias in maximis nummis renovatas exprefsisse perhibent. Dionysius Halicarnasseus T. Tatiūm Sabinorum regem Romæ templum Vulcano vovisse narrat, quod extra urbem constructum refert Plutarchus, in quo forsitan hæ statuæ erant *In Romula.* positæ.

II.

Hæc est altera vetus historia ab Antonino Pio restituta, nempe sacrificii Herculis ad aram maximam, ut ipse apud Evandruim regem ostendit qualiter se coli vellet, de quo Virgilius:

Gramineo viros locat ipse sedili.

Ad quem locum inquit Macrobius. *Non vacat* ^{Saturn. 3-} _{Cap. 6.} *SEDILI, nam propria observatio est in Herculis sacris epulari sedentes.* Ideò Hercules in nummo sedet cum Pinario & Potitio super graminis fasciculos, quod duos ipse ad id selegerat, adstant

alii ministri, vel forsan Pinarii filii, quibus sacra commissa, teste ipso Virgilio.

Undique vites & vasla vini plena & præsertim ingens super aram maximam, ad sacra ex vino fieri indicanda, nam idem Macrobius de Hercule ait. *Is heros bibax fuisse perhibetur.* Omnes nudo capite conspicuntur, quia adjicit ille. *Custoditur in eodem loco ut omnes aperto capite sacra faciant.*

III.

Lib. 5. Cap. 21. Nummus hic antiquum Cereris apud Romanos cultum indicat institutum, ideo ab Antonino renovatur in maximis, exhibit Jovem & Cererem, ille tanquam Proserpinæ pater ex Cerere quæ facem in Ætna accensam ad filiam quærendam à Plutone raptam gerit, dextram hæc modio spicarum referto apponit tanquam terræ cultûs inventrix, de quâ Virgilius,

*Prima Ceres ferro mortales vertere terram
Instituit.*

Cereris autem sacra Romulus à proximis Arcadibus adscivit cum Herculis & Fauni cæremoniis ab Evandro institutis: inde Cerealia tunc recepta, quod confirmare videtur argenteus consularis nummus, in antica cuius parte Romuli caput cum voce QUIRINUS, & alterâ Ceres ipsa sedens C. MEMMIUS ÆDILIS CEREALIA PRIMUS FECIT. In cuius deæ ludos instituit Ædilis Memmius.

U.S.

bus fac

trum i-

vino fe-

Hercule

s nudo

fodere

ciam.

Roma

ronim

Cer-

Cerer

qua-

hac

terra

idi-

ab

z,

ns

ii

;

I V.

Thesei cum Centauris pugnam in hoc nummo exaratum primum existimavi; sed cum illius herois historia nullomodo ad res Romanorum antiquas, vel sacras ab Antonino Pio restitutas spectaret, illam Herculis apud eos culti esse dignovi. Mulier à Centauro rapta est Euristhei soror, cui vim intulit Homodus Centaurus, capite dein ab Hercule plexus cum eos aggressus esset: alios clavâ occidit. Adsunt picei trunci quibus utebantur in pugna Centauri, cujus descriptio-
nem videoas apud Diodorum Siculum; de quo ^{Lib. 4. pag. 154.} heroë ait: *Dignum ipsius heroës pristina factorum gloria certamen.* Templum illud Herculis Victoris est Romæ extructum, ut arguit aquila in ejus frontispicio, imperii insigne, quod repræsentari voluit Antoninus, quasi Hercules ob id solum factum, cultum & templum fuisse meritus.

V.

Idem templum in superiore nummo exaratum rursus prodit, quadratum est & in conum desinat, illud Herculi Victori ad portam Geminam assignamus: alterum enim in foro boario, erat rotundum; illud extruxisse M. Octavium Heren-
nium narrat Macrobius. Hercules coram eo sa- ^{stern. 3. cap. 6.}

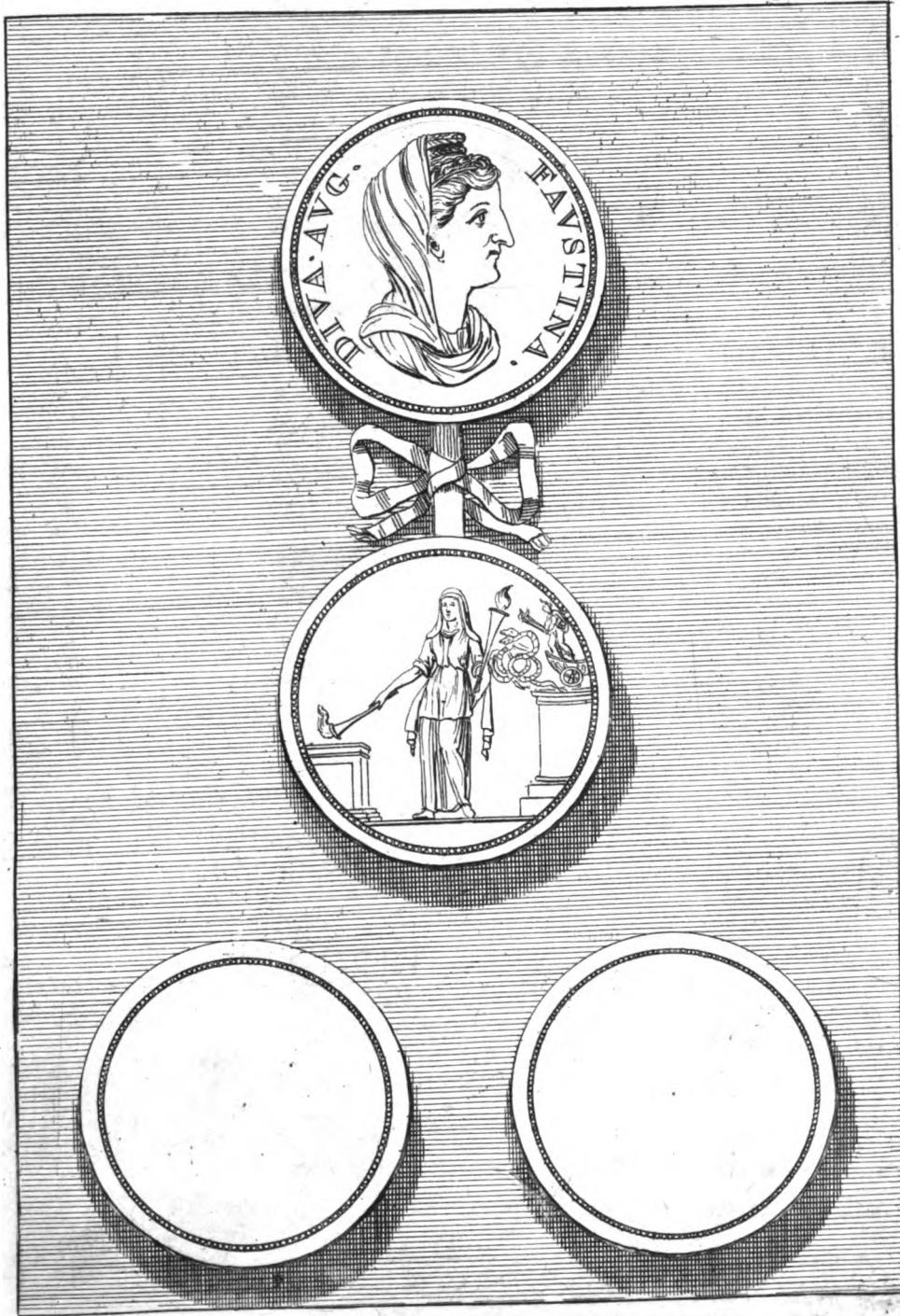
cra Romano more facit, vinum ex patera in
ignem aræ impositum effundens: adfunt sacro-
rum ministri, Popa, Victimarius, & alter cum
bove pro victima, nam is Herculi immolabatur
Dec. 1. lib.
1.
*ex Livio. Ibi tum primum bove eximia capta de gre-
ge sacrum. Quam historiam renovavit Antoninus
Pius, ut Herculis cultum à Romulo jam ex Græcia
receptum notaret; de quo idem Livius. Hæc
tum sacra Romulus, una ex omnibus peregrina, sus-
cepit.*

Bid.

Latinis nummis succedit Græcus , cuius epigra-
phe plurimorum Antiquariorum ingenia vexavit Specim. pag.
ΚΟΙΝΟΝ. Γ. Ι. ΠΟΛΕΩΝ. ΠΡΟΔΛ. ΟΝ. Κ. Δ. 18.
ΦΡΟΝΤΩΝΟΣ. ΑΣΙΑΡΧΟΥ. ΚΑΛ. ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ.
Γ. Ι. ΠΟΛΕΩΝ. Quam ita interpretati sumus &
olim V. C. Morellio communicaveramus. Καν
τρισκαιδεκά πόλεων Προδίκες ὥντες Κλαυδίος Φρόντανος Αστραγαν
ού Αρχιερέως τρισκαιδεκά πόλεων. *Commune tredecim ur-*
bium Curatore existente Claudio Frontone Asiarcha
& Pontifice tredecim urbium.

Plurimæ urbes in Asia terræ motu disiectæ
fuerunt sub Tiberio: unde illi insignis nummus
S. C. percussus CIVITATIBUS ASIÆ RESTITUTIS,
iterum tredecim aliæ sub Antonino Pio , eodem
modo afflictæ sunt, quibus succurrit Princeps,
ut notat Capitolinus. *Terræ motus quo Rhodiorum*
& Asie oppida conciderunt, quæ omnia mirifice
instauravit. Memor beneficiorum commune if-
tarum urbium munifico Imperatori plurimos cu-
dit nummos curante Claudio Frontone ad id
creato , Asiarcha, id est Asie Sacerdotum prin-
cipe, cùm jam esset urbis suæ Pontifex: nam ille
ex urbium illarum sacerdotibus eligebatur, qui
curam habebat Concilii totius illius communi-
tatis, & Ludorum, seu Festorum in iis agendo-
rum.

In qua urbe percussus sit nummus, si nobis concicere licet, Sardibus fuit: si quidem Herculem exhibet Omphali Lydiæ Reginæ blandientem, qui ab ea alia multa acceperat munera, quod ad Sangarim fluvium ex Dyndimo monte (cui insidet Hercules) ortum, multos regnum ejus vastantes interemisset. Hercules saepe in Sardianorum nummis cælatus est. Sardis erat urbs celeberrima, in cuius nummis etiam alii Asiarchæ observantur, & KOINON ΑΣΙΑΣ signatum habetur.

GALERIA FAUSTINA.

I.

FAUSTINA senior Annii veri filia, uxor Antonini Pii, tertio ejus Imperii anno è vivis excessit, & inter divas Senatusconsulto relata est. Sub Cereris autem effigie cultam docent ejus nummi, quæ viva in iis appellabatur **C E R E S AUGUSTA**. Hic ejus signum sub cippo seu columnæ basi positum in curru à duobus serpentibus trahito; utraque manu tædam gerens exhibet. Mulier illa velata nummi aream occupans videtur esse Daducha Cereris ministra seu sacerdos, quæ facem dextra ex igne sacro aræ imposito accedit, altera jam in læva ardente, ad sacra deæ agenda. De his Ovidius

Fafor. 4.

Illic accedit geminas pro lampade pinus;
Hinc Cereris sacræ, nunc quoq; tæda datur.

Unde inquit Lactantius: *idcirco sacra ejus ardentium tædarum jactatione celebrantur.* Atque in ejus rei memoriam non modo *Δαδηκος*, sed reliqui Mystæ faces inter currendum agitabant, ut *Silvar. 4.* refert Statius.

Tuque Actæa Ceres, cursu cui semper anhele
Votivam raciti quassamus lampada Mystæ.

D 3.

Quapropter ait Fulgentius. Unde & lampadum dies Cereri dedicatus est.

Quo ritu, quibusve ceremoniis Fæminæ Principes inter divas referebantur, commentarii Panvinii in secundum Fastorum librum edocent, quibus addimus Imperatores suas uxores ex aliarum dearum cognomine illas appellare cœpsisse, ut innuit Prudentius.

Lib. I. contra Symmach. Adjecere sacrum, fieret quo Livia Juno.

Miscel. pag. 328. Sabina Hadriani conjux in inscriptione Graeca apud Sponium appellatur etiam ΝΕΑ ΔΗΜΗΤΗΡ. Noya Ceres.

Littere accedunt eorumque pro postib[us] p[ro]m[on]t[ur]ne
Hinc Ceteris postis, unde d[icit]ur, unde d[icit]ur.

U[er]o inde[re]nt[ur] I[de]a[re]nt[ur] m[od]estia[re]nt[ur] A[ct]io[re]nt[ur]
d[icit]ur tunc d[icit]ur, tunc d[icit]ur, tunc d[icit]ur.
d[icit]ur M[od]estia[re]nt[ur] tunc d[icit]ur, tunc d[icit]ur, tunc d[icit]ur.
tunc d[icit]ur, tunc d[icit]ur, tunc d[icit]ur, tunc d[icit]ur.

Tunc Agnes Ceras, certe cui fideliter suppedito
Aeternam securi d[icit]ur, tunc fideliter suppedito M[od]estia.

D

M. AURELIUS ANTONINUS.

I.

EX Annia gente Marcus, in Atticam ab Antonino Pio adoptatus Hadriani Imperatoris iussu, Faustinam patris adoptivi filiam duxit uxorem, bella plurima geslit, & in memoriam relatæ contra Quados victoriae nummum hunc maximum signavit, memor gratiarum à Jove acceptarum, postquam Romani in bello milites in maximum ex siti & calore periculum venissent, mirabiliter sanè ac divinitus conservati sunt: nam ut ait Dio, copioso licet imbre exorto à siti liberati, *gravia damna accepissent, urgentibus hostibus, quod in aqua ex parte bibendo erant occupati, nisi vehemens grando, compluraque fulmina in hostes incidissent.* Ideo triumphus ille Jovi dicatur qui fulmen ex quadrigis in Quadorum regem semiprostratum vibrat; victoria ejus auxilio reportata. Marcus autem ex ea Imperatoris VII. titulum meruit, ut resexit idem Dio. Eoque facto à militibus VII. Imperator appellatus ut demonstrat nummus, cum gereret ille cos. III.

& TR. P. XXVII;

II.

Hic est ovationis M. Aurelii typus, qui bello

post octo annos contra plurimas Germaniæ nationes peracto in urbem viator rediit; hanc Dionysius Halicarnasseus pedestrem vocat triumphum: nam is pedes graditur, nec trabeam, nec togam pictam induitus. Marcus sacris super aram coram templo Jovis Capitolini, quod pone eam visitur, peractis, iter per arcum sibi & L. Vero in VII. regione olim Senatusconsulto erectum ob bellum Parthicum confectum, facit, ad Palatinum domicilium iturus: illum praecedunt Praetoriani, ut mos erat, & Victoria sequitur ei coronam imponens. Tribunitia potestas XXVIII. cum titulo imperatoris VI. circa nummi ambitum, tempus quo decreta est ovatio, designat: in imo autem epigraphe **A D V E N T U S A U G.** quando ipsa est acta, nempe post Imperatoris reditum.

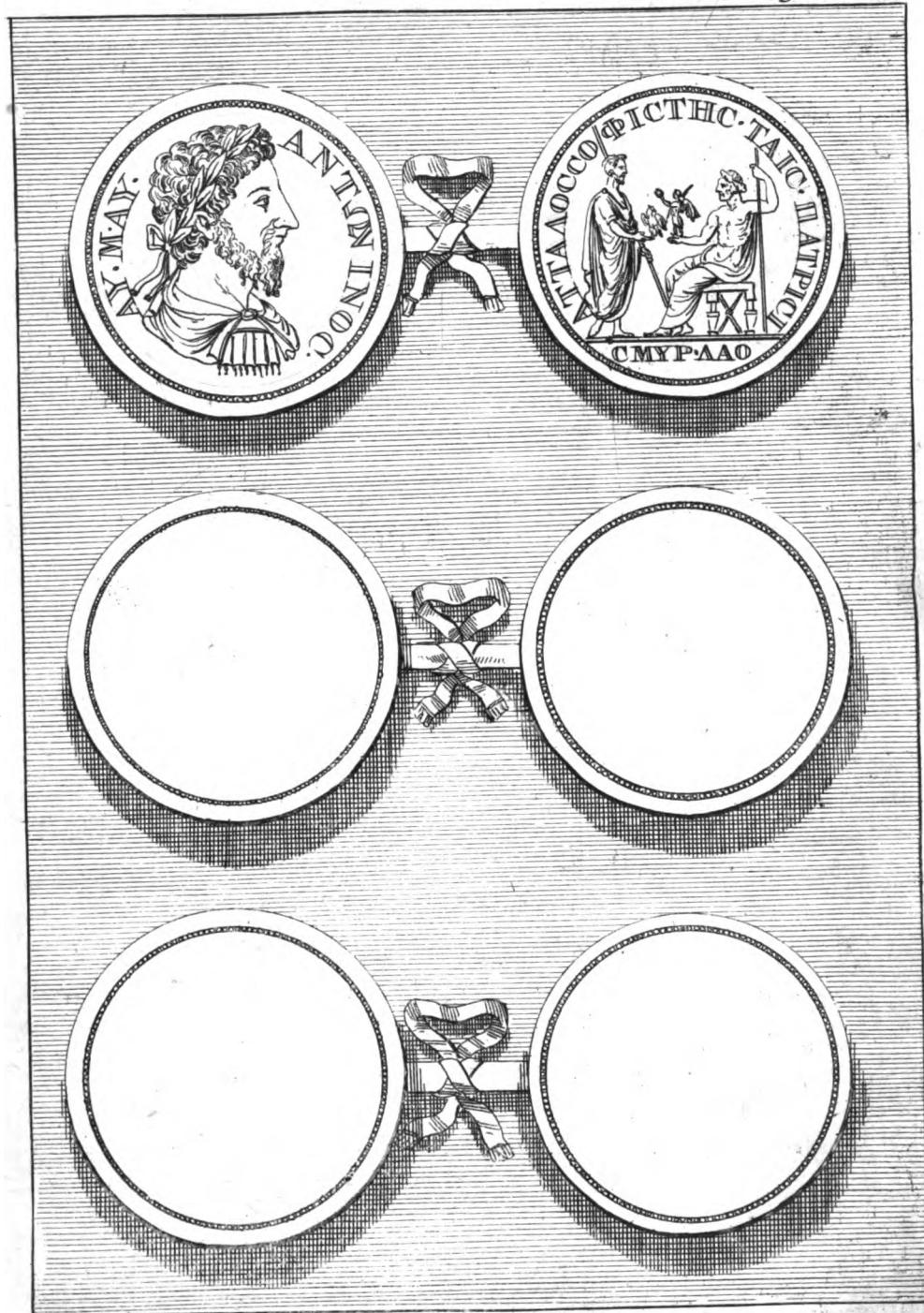
III.

Marcus in urbem post plurimos annos redux, contusis plurimis Germaniæ gentibus, & Provinciis Romanis per Cassii rebellionem sedatis, victoriæ signum globo impositum, tanquam toto terrarum orbe victoriis suis pacato, deæ Romæ spoliis hostium insidenti porrigit. Tribunitia potestas XXX. tempus, quo Romam rediit, denotat: titulus vero Imperatoris VII. ei datus est post indicatam Avidii Cassii rebellionem, ut innuit Dio.

*Lib. 71. pag.
12.*

Dum Marcus se ad bellum civile comparat, mul-

ta

*te ei victoriae ex diversis barbaris nationibus ac mors
ipsius Caffii nunciatur.*

IV.

Hanc nummi M. Aurelii epigraphen jam ^{Tom. I. pag.} ^{647.} vulgavit Tristanus noster. ΑΤΤΑΛΟΣ ΣΟΦΙΣΤΗΣ
ΤΑΙΣ ΠΑΤΡΙΣΙ ΣΜΥΡ. ΛΑΟ. Α' Ταλος Σοφιστης
ταις πατεροι Σμυρη, Λαοδικειη. Attalus Sophista
patriis suis Smyrnæ & Laodiceæ : sed cum alte-
ro typo nempe Jove Laodicensi, quem pro M.
Aurelio accipit & Cybele tutelari Smyrnæorum
dea: in nostro vero duo Joves, idem Laodicen-
sis qui in Tristani nummo, Philalethes, idest *ami-
cus veritatis*, ab iis dictus, semper stans, & alter
Smyrnæus, vocatus Acræus, ab arce urbis mon-
ti, nomine Corypheo impositus, semper sedens,
depictus.

Attalus ille Sophista qui nummum percussit
videtur filius fuisse Polemonis illius Sophiste Hadriano Principi multum cari : de quo in illius
nummis diximus, qui tanti patris hæres, munificus etiam in urbem, ut parens videtur fuisse, cum
primis Smyrnæ & Laodiceæ Magistratibus fun-
ctus fuerit, quas ille patrias suas appellat : pater
ejus Laodicenus quidem fuit & inter cives Smyr-
nenses adscriptus qui idem honos filio collatus
est.

Jupiter quidem Laodicensis stans aquilam dex-

E

dextrâ solito modo sustinet, & hastam sinistrâ, iisque symbolis ab aliis distinguitur: Jupiter vero Smyrnensis sedet, sed cùm hastam dextrâ ferre soleat, victoriam sustinet & illam lævâ gerit: unde nobis conjecturæ locus nummum apud Smyrnenses signatum esse in memoriam cuiusdam victoriæ à M. Aurelio relatæ, cuius signum Jupiter præfert, ob quam causam Attalus Principi gratulans, hoc obsequii sui monimentum in nummo maximo testari voluit.

ANNIA FAUSTINA MARCI.

I.

Faustina Antonini Pii & Galeriae Faustinæ filia M. Aurelio à patre adoptato nupsit, quam parum pudicam flevit, Marcus cùm mortua esset ad radices versus Tauri montis dum in Syriam contra Cassium proficeretur, periit à Senatu ut ei honores, ædemque decerneret, & divam ab illo appellatam gratulatus est, ipsique nummos ejus rei testes ad æternitatem ejus denotandam percussit. Hic eam sub Dianæ Luciferæ effigie exhibet Cervum inequitantem. Nulla in eo epigraphe, sed in simili Regii thesauri legitur **ÆTERNITAS AUGUSTA**, quæ ejus consecrationem indicare videtur: illa quidem sub Dianæ Luciferæ imagine dum viveret, in nummis repræsentatur. Diana seu Faustina velo ornata divinitatem arguit, Cervo insidet, qui deæ erat sacer ex Appollodoro, *cerva Dianæ sacra*, facem tenet ut Luna, cum eadem esset ac Diana.

I I.

Faustina sub Proserpinæ Servatricis nomine
ΚΟΡΗ ΣΩΤΕΙΠΑ à Cyzicenis repræsentatur. Cy-
zicus erat Hellesponti urbs celeberrima, cuius
præcipua & tutelaris dea habebatur Proserpina,
In Mithrid. ut narrat Appianus: *Fertur hanc urbem in dotem
à Jove datam Proserpinæ, quam Cyzici venerantur
præ omnibus numinibus.* In aversa num-
mi parte signata est Ceres Proserpina mater in-
curru à duobus draconibus traxto, utraque ma-
nu faces gerens, cum raptam à Plutone filiam que-
rereret.

Cyziceni in nummo dicuntur Neocori, cùm
hanc prærogativam à M. Aurelio obtinuissent, ut
eorum nummi testantur, in quibus primò illi di-
cuntur, in cuius gratiam Imperatori & Faustinæ
conjugi sub Veneris nomine exerunt, ut nar-
rat alicubi Aristides. Cyziceni verò secundam
Neocoriam sub Caracalla tantum obtinuerunt,
ut in nostro de nummis Græcis demonstrabimus.

L. AURELIUS VERUS.

I.

VERUS AELII CÆSARIS ab Hadriano adoptati filius, in Aureliam gentem per M. Aurelii Antonini adoptionem ejusdem Hadriani jussu transiit: sub Antonino Pio Cæsar, post ejus mortem, à M. Aurelio particeps Imperii factus est. Cùm autem decretum esset contra Vologæsum Parthorum regem bellum, à Marco in Syriam missus est, ait enim Dio, *Robustus & adolescens* ^{Lib. 71} erat, ad rem militarem aptior. Verus ut venit Antiochiam, comparato maximo militum numero, eos allocutus est in substructione legatis stipatus, cùm ageret tribunitiam potestatem i i. ut indicat nummus, & ad Vologæsum ultra Euphratem submovendum adhortatus cohortes; cuius rei memoriam M. Aurelius posteris in ære magno consignare voluit.

II.

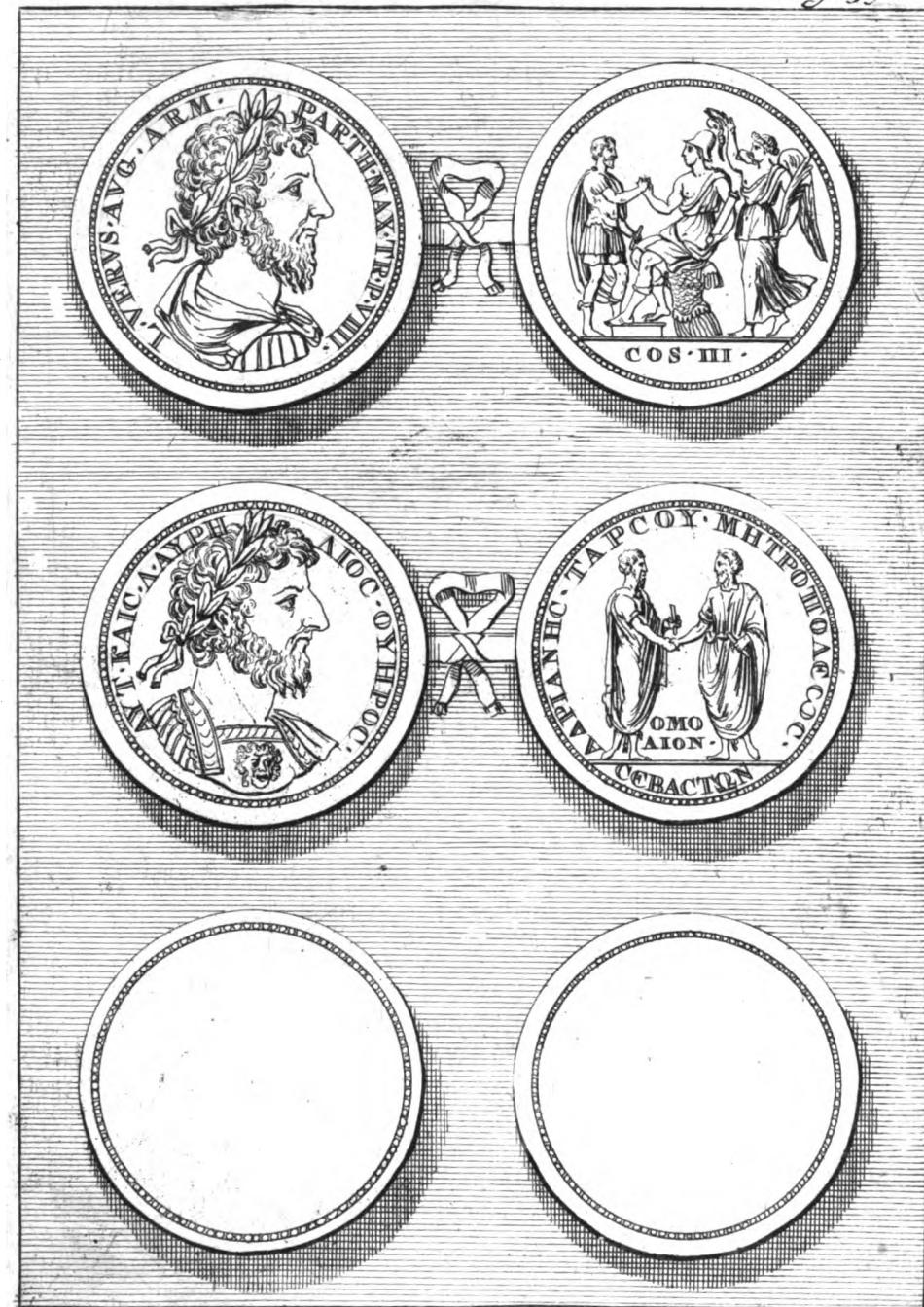
Monumentum est triumphi Parthicij ab utroque Imperatore M. Aurelio & L. Vero acti: licet enim Verus ad bellum solus esset profectus, refert tamen Capitolinus, *petiit Luctus, ut secum Marcus* ^{In M. Augst.} *triumpharet*. Visitur etiam in quadrigis puer, cùm etiam postulasset Verus ut Marci filii, Cæsares ap-

pellarentur, qui in currū positi sunt, teste eodem auctore. *In triumpho autem liberos Marci utriusque sexus secum vexerunt.* Eminet inter alia trophæum ad cuius imum duo captivi revincti sunt, Armenius nempe & Parthus: unde iis devictis Lucio Armeniaci & Parthici cognomina, ut circa caput cuius inscribuntur, imposita sunt. Verus in hoc bello quater appellatus est Imperator, cum quadriennio durasset, & antequam triumpharet consulatum IIII. accepit, itaque in nummo inscribitur. *Tribunitia potestate septima, Imperator quartum, Consul tertium.*

I I I.

In Romulo.

JUpiter colossa figura ut deus exhibetur, M. Aurelii & L. Veri, peste Romæ sœviente, protector, ob id inquit Capitolinus, de Marco. *Celebravit & Romano ritu lectisternia, per septem dies, tanta pestilentia fuit, ut vehiculis cadavera sint exportata sarracisque.* Mos enim erat, ut placandas Jovis iræ causa, convivium in templo ejus exhiberetur, diisque tanquam epulaturis, aut cubitis lecti sternerentur: unde lectisternia dicta, huic verò epulo præterant Septemviri Epulonum ab iis appellati ex Sex. Pompeio. Epuli Jovis mentione fit à Livio multis in locis. Nummus exhibens Veri tribunitiam potestatem octavam, indicat eum fuisse percussum anno sequente post actum triumphum, nempe V. C. 921.

I V.

L. Verus devictis Armeniis & Parthis ex Oriente redux in octava tribunitia potestate, paludatus victoriæ signum deæ Romæ thoraci insidenti porrigit, eam ipsa Victoria lauro coronat: Romanorum autem Principum usus erat, bellum antequam aliquod susciperent, diis sacra facere, ut hostes profligare possent: unde Jovi nomen Victoris, quod ejus auxilio relata esset victoria: sic in nummis Galbae, Vespasiani, & Titi, R O M A
V I C T R I X. L. Veri ævo Roma inter præcipua habebatur numina: Asiani quidem primi ei templum erexere apud Tacitum. *Seque primos templum urbis Romæ statuisse M. Porcio Consule, magnis quidem jam populi Romani rebus, nondum tam ad summum elatis, stante adhuc Punica urbe & validis per Asiam regibus.* Augusti passim nummi templum Romæ & Augusto decretum, sed Antonini Pii ævo ROMÆ ÆTERNÆ summa magnificentia ab illo erectum nos edocent, in quo forsan statua hæc L. Veri victoriam deæ porrigenti, in æternam victoriarum suarum de Armenis & Parthis relatistarum memoriam collocata est, cuius ectypum nummi nobis per omne ævum duraturi suppeditant.

Annal. 43

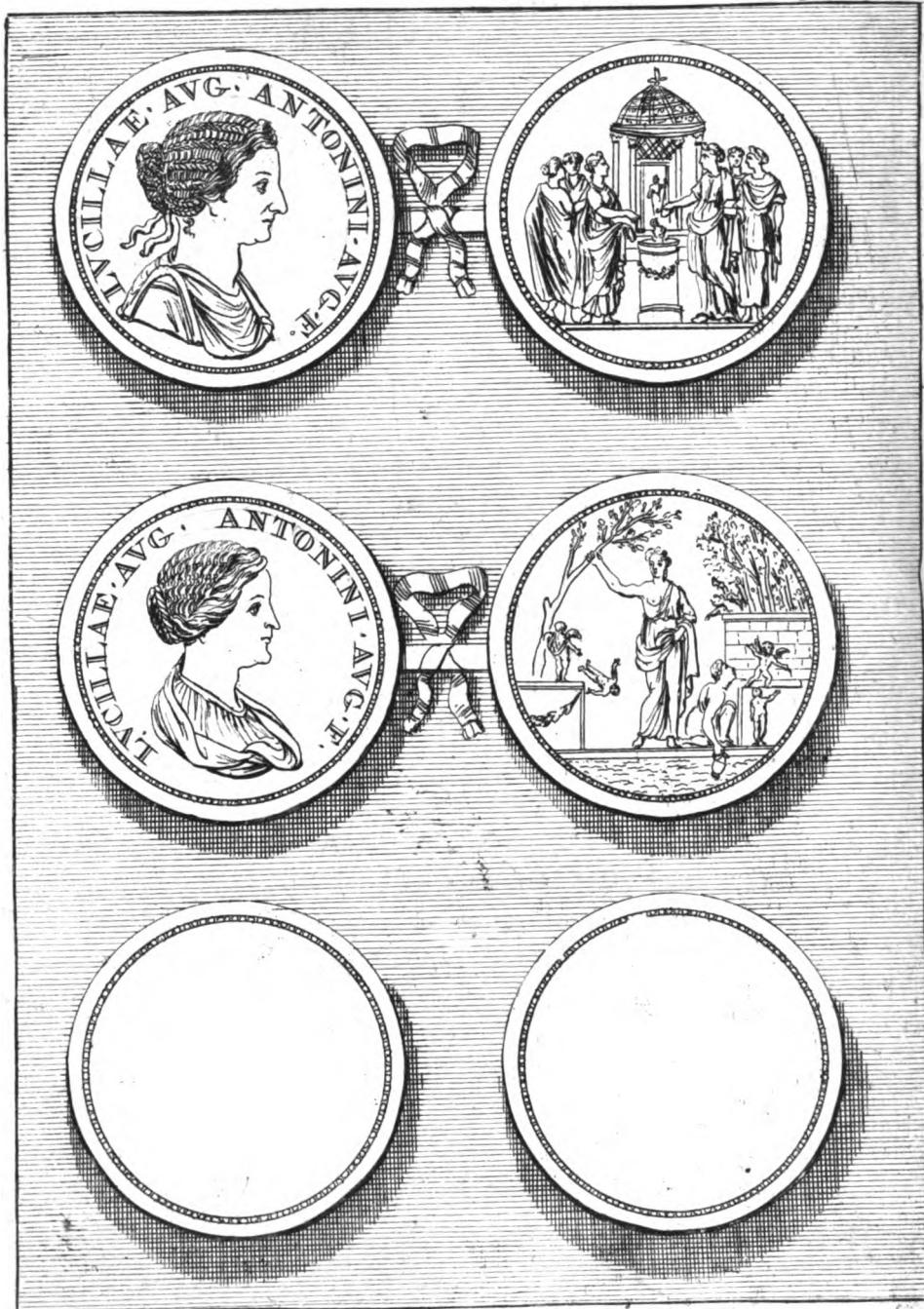
V.

Tarsus Ciliciæ Metropolis, *Hadrianae* nomen ab Hadriano Imperatore ob beneficia sibi collata assumpsit: porrò Metropolis titulum jam ab Augusto accepisse convincunt nummi, quem illa obtinuit cùm Augustus urbi Athenodorum præceptorem suum, post M. Antonii mortem præfecisset, sicut innuit Strabo qui sub Tiberio scribebat. *De origine urbis & de Tarsi nomine disceptant inter se Autores*, de quibus vide Eustathium: antiquissima est, in campo sita, quam intersecat Cydnus amnis. Hæc imitata Romanos, qui nummos percussere cùm epigraphe C O N C O R D I A A U G G. eundem typum expressit cum fratribus sibi dextras jungentibus, & inscriptione O M O N O I A Σ E B A Σ T Ω N. Quæ maxima à populis optabatur inter duos Principes, quos primum simul imperare cernebant; de iis refert *Iul. Aurel.* Capitolinus. *Adepti Imperium, ita civiliter inter se ambo egerunt, ut lenitatem Pii nemo desideraret.*

Lib. 14. pag. 974.

Ad Dionys. pag. 868.

LUCILLA

ANNIA LUCILLA.

I.

Lucilla M. Aurelii & Anniae Faustinæ filia. L. Vero in uxorem data est à patre, se Antonini filiam ideo in nummo inscribit ante templum Vestæ rotundum supra aram sacra faciens tanquam prima Vestalis, aliis nempe stipata. Augustæ autem sub nomine VESTA sæpè in nummis prodeunt, quod pudicitiæ notam præsertim ambirent: Vestales autem pro pudicitiæ exemplo habebantur, & ne ulla esset de illis labis suspicio, ut ait Gellius, *Minor quam annos sex, major quam annos decem nata non accipiebatur*; at si quæ virginitatem polluerat, viva defodiebatur. Sex erant Plut. in Numa. Lib. I. c. 12. institutæ ex Festo, hîc Lucilla, pro majori habita, sacra facit, vestalia forsitan die ad v. Id. Junii, ut notat Calendarium vetus. Templum extruxit rotundum Numa, teste eodem Festo; in aditu statua Vestæ conspicitur, dextra pateram ad sacrificia ipsi indicanda, sinistra hastam divinitatis gerit. Lucillæ, sacrificii memoria, ad Vestæ templum, ut res admodum solennis, in ære magno consignata est.

II.

Saturn. 1.
cap. 16.

Lustratorum Lucillæ puerorum monimentum est hic nummus: ipsa sub effigie Nundinæ deæ prodit, ita referente Macrobio, à nono nascentium die nuncupata, qui lustricus dies appellabatur; quo infantes lustrabantur & nomen iis imponebatur. Lucilla manum lauro arbori apponit, ad indicandum ex illa ad hanc cæremoniā ramos colligi, quam ab Augusto lectam aiunt, & de qua Juvenalis.

..... *cuperent lustrari si qua darentur*
..... *aut si foret humida laurus.*

Sacerdos vel ministra ex mari aquam lustrationi necessariam in vas excipit, ei adstat unus ex puerulis seminudus aspersione expectans, cum aliis qui nudi sunt, jam lustrati videantur: Ex iis tres alati cupidinis instar, ad foeminarum distinctionem: unus eorum stat super aram, in qua post lustrationem sacra in gratiarum actionem peragebantur: ex ea alter decidit, quasi statim ab eo tempore mortuus: tertius in hortis Elysiis, ante aspersiōhem defunctus, aliis annunciat eos tandem secum venturos. In nummis Lucillæ Augustæ obviis cum epigraphe FECUNDITAS, tres illi tantum pueri assignantur: cum duo è vita tunc decessissent, ut hic observatur.

I. AELIUS AURELIUS COMMODUS.

I.

Commodus M. Aurelii & Faustinæ junioris filius, *Aelii* nomen in Hadriani memoriam à quo adoptatus erat Antoninus Pius ejus avus, cognomen vero *Commodi* Cæoniae genti particulare, ob *Aelium Cæarem* à quo Verus descendebat, ei datum est: omnium ante se Principum facile nobilissimus, natus anno V. C. 914. ultima die Augusti. Quinquennis Cæsar à patre dictus 14. Id. Octob. 919. Augustus à patre dicitur, & ab eo trib. potestatem accepit anno 928. labente Augusto. Cum eo triumphat de Germanis x. Kal. Amazonias an. 929. Crispinæ Brutii Præsentis filiae patris jussu nubit anno 930. in cuius memoriam cufus est nummus ille maximus.

Sacra facit Commodus ob Crispinæ matrimonium, & vota pro felici ejus successu suscipit; nam ille Lampridio teste xiv. *etatis anno in collegium sacerdotum adscitus est.* Publica dicuntur quia coram templo Jovis Capitolini fiunt adstantibus quatuor sacerdotibus ex omnibus nempe collegiis, & quatuor ministris, Camillo nempe, Tibicine, Popa, & Victimario. De hoc matrimonio inquit Dio. *Postquam res Scythicæ præsentiam Marci iterum postulare visæ sunt, Crispinam cele-*

F 2

rius quam vellet, ob hanc causam filio in matrimonium collocavit: ideo fœlix non fuit.

Commodus initio anni quo Consul cum Plautio
Quintillo renunciatus erat, matrimonium cum
Crispina contraxit, & in ejus gratiam Paterpatriæ
nuncupatus est, jamque Imperator secundum
appellatus: primum quidem ob res in Germania
à patre feliciter gestas; unde illi Sarmatici no-
men à militibus inditum: secundum verò in Ger-
mania, qua de causa cum patre triumphavit &
Germanici nomen retulit.

II.

Eadem prōdit epigraphe VOTA PUBLICA, ob illa pro Commodo cum Crispina matrimonio celebrata: de quo Capitolinus, *Filio suo Brutii p̄ā sentis filiam junxit, nuptiis celebratis exemplo privatorum.* Capita utriusque adversa in parte nummi antica exhibentur, ipsi autem stantes in aversa dextras jungunt pro matrimonii testimonio; nam post concessum amborum receptum, mulier teste Marone in viri conveniebat manum, *In 4. Annis* in fidem: dextras enim jungere vetus erat apud Persas fidei symbolum; qua de re Livius, *dextrā datā fidem futurae amicitiae sanxerunt.* Dea Concordia inter Commodum & Crispinam media exhibitur, quæ concordiam conjugalem iis communicaret, ut sententiis & voluntate convenirent, sed infaustum fuit eorum matrimonium: Commodus enim iratus uxorem adulterii causa, primo relegatam, post occidit.

III.

*Lib. 72. p.
820.* Victoria lauream Commodo stanti paludato porrigit, ob victoriam in Sarmatia per legatos relatam, de qua Dio. *Fuere Commodo etiam bella quædam cum barbaris, qui ultra Daciam incolunt, ex quibus Albinus & Niger qui postea bellum gererunt cum Severo Imperatore magnam gloriam consequuti sunt.* Ex illa victoria Commodus appellatus est Imperator V. ut arguit hic titulus in numero conjunctus cum ejus tribunitia potestate **VIII.** & consulatu **I V.** quem init cum M. Aufidio Victorino II. an. v. c. 936. Commodus autem cum æternas res gestas suas reddere vellet, eas in ære maximo consignari jussit, cuius victoriae testis est hic nummus.

Commodus velo ornatus, adstantibus Camillo & Tibicine sacra super tripodem, sedentibus à dextris Roma galeata, & annona à sinistris, facere videtur duabus de causis, nempe ob victoriam relatam supra Germanos & Dacos imperium illius recusantes, & ob annonam P. Romano procuratam, de qua Herodianus, *sed lib.*
& fames eadem tempore civitatem oppresserat.
 Ideo matrona cornucopiae ad arguendam rerum omnium abundantiam tenet, dextrâ autem temonem, ut frumentum per mare advectum denotet. Roma galeâ insignis in victoriæ signum, ejus simulacrum gerit, tanquam perpetuo Victrix. Percussus est nummus sub Commodo trib. pot. viii. inchoata nempe Augusto mense anni 935.

Roma spoliis infidet galeata, dextrâ hastam gerens, & sinistrâ parazonium, eodemque cubito clypeo innixo, in quo ad originem Romæ indicandam, Lupa cum puerulis Romulo & Remo depingitur. Ante illam trophæum est de Dacia, de qua diximus in penultimo nummo, qui eodem anno, quo hic percussus est, nempe trib. pot. viii. cùm esset Commodus Imp. V. & gereret coif. iv. Licet autem bellum per legatos Principis gestum esset; ut ait Lampridius. *Quæ omnia ista per duces In Commodo. gesta sunt*, tamen quasi Roma staret Commodo Virtute, tranquilla, sedens illa exhibetur, & trophæum V I R T U T I A U G. tribuitur.

VI.

In memoriam rebellis Britanniæ per Ulpium Marcellum Commodi legatum redactæ, signatus est nummus: eam exhibet patrio vestitu ornatam, & rupibus insidentem, ut denotet plurimos colles in ipsa reperiri, ut innuit Strabo. *Maxima insula pars campestris est, & silvis obsita, multos etiam terrestres habet colles.* Dextrâ Romanum militare signum tenet, ut se Romano Imperio subjectam denoter. Hasta quam lœvâ gerit: clypeus quo brachiō innititur, & galea in imo clypei, arma Britanni sunt quibus utuntur. De victoria illa Britannica ita loquitur Dio. Igitur *Marcellus tali ingenio præditus, maximis damnis in Britannia barbaros affecit.* Percussus est nummus, cùm Princeps gereret trib. potestatem x. quam suscepit Augusto mense anni V. C. 937. unde Commodo in hujus victoriæ monumentum titulus Imperatoris VII.

VII.

Nulla decurrit triumphi à Commodo acti mentio in illius tribun. potestate x i. ergo quadrigæ illæ in quibus vehitur ad processum consulatus v. referendæ, quem cum Acilio Glabrone i i. gessisse refert Dio ad annum V. C. 939. consules autem die magistratus initi per urbem solenni pompa burem gestantes in quadrigis procedebant, ut in Elagabalo refert Lampridius. *Denique Kalendas Januarii cum*

*Ibid.**In ejus vita.*

cum simul tum designati essent consules, noluit cùm consobrino procedere. Ingeniosè docet Norisius modum discernendi triumphi à consulatūs processu, profert autem Imperatorem quadrigis in triumpho vectum olivæ ramum, in processu vero consulatus, scipionem eburneum, consulis symbolum gerere: in hoc autem nummo Commodus consulaire sceptrum tenet sinistrâ, dextram extendens.

VIII.

Ad decennalia Commodi suscepta pertinet nummus: exhibetur Jupiter Capitolinus sedens, ut supremus Romanorum deus, cui sacra fuerunt peracta, & ipsius filii Castor & Pollux ei hinc & inde adstant, quibus dicatos Circenses ludos narrat Isidorus de iis agitus. *Iaque Castori & polluci deputantur haec ludorum species, quibus a Mercurio equos distributos Historiae docent.* Unusquisque eorum capistro equos retinet. Decennales autem ludi ab Augusto instituti sunt: solebat enim decimo anno constituto, in hoc ingenti spectaculo ludorumque apparatu Imperium populo resignare, quod tamen illoco, quasi rogaretur, recipiebat: inde hinc factum est, ut posteriores etiam Imperatores, quoties decimum Imperii annum attingerent, festum celebrarent, & ludos cum maximo apparatu ederent. Id omne confirmat

notata in Commodi nummo Tribunitia potestas. x.

I X.

In ejus vita. Adlocutionis ille typus non Commodum ad bellum proficiscentem indicat, Lampridius enim duas ejus tantum profectiones memorat, & illum tertio de profectione meditantem, cum Brutius praesens iterum consulatum ageret anno v. c. 239. a senatu & populo retentum narrat in tribunitia pot. xi. ad bellum igitur non prefectus est, & ille adlocutionis veluti typus, ad fidem exercitus sibi praestitam & militum cum illo concordiam denotare videtur, praesertim cum aureus nummus ejusdem typum representet & epigraphem CONCORDIA MILITUM. In bello Britannico objurgati fuerant quod seditionem fecissent, reversos Romanos eos adloquitur Commodius & sacramento obligat, unde in his nummis, FIDES EXERCITUS ET CONCORDIA MILITUM in tribunitia potestate xi.

*Vaillant in
num. aur.*

X.

Iterum prodit Roma spoliis insidens, justa quam trophæum, ut fere similis typus eam exhibet in nummo Commodi quinto, cum epigrapha VIRTUS AUG. Ille percussus est in trib. potestate VIII. & de Dacia sedata exposuimus: hic notat

trib. potestatem xi. & de Pannonia pacata eum interpretamur, de quibus Lampridius: *Victi sunt In ejus vita, sub eo tamen per legatos, Mauri, vieti Daci, Pannone quoque compositæ.* Pone Romam stat Victoria scribens in clypeo *Victoria Augusti*, quod ex hoc bello Commodus Imperatoris V. titulum sit consequutus. At cum ad illud proficiisci voluisset, & à populo fuisse retentus, tanquam ejus virtute fuisse confectum, inscribitur in nummo **VIRTUS AUG.** unde Roma spoliis hostium insidet, sinistra parazonio insistente, tanquam armis suis perpetuò Victrix.

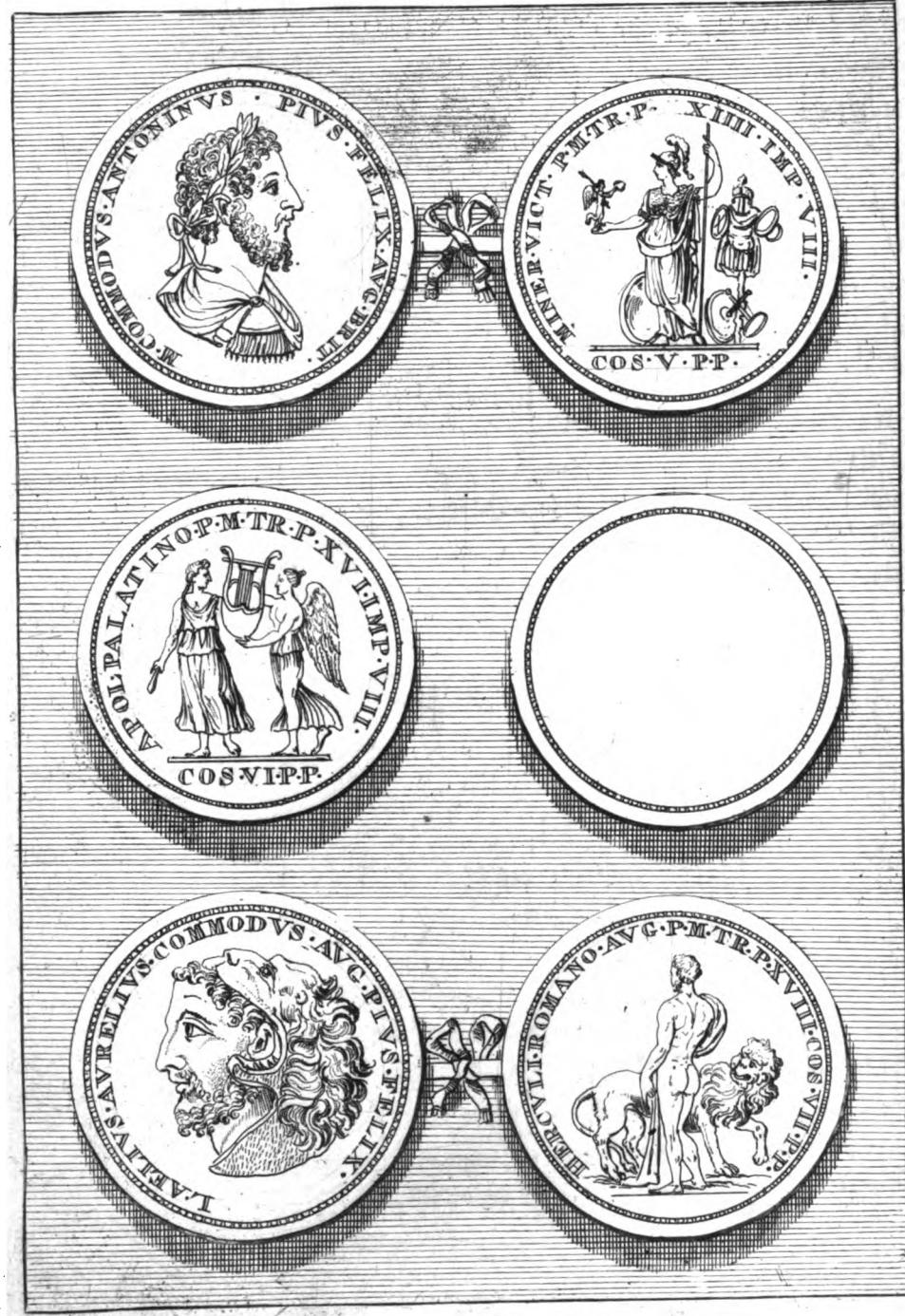
XI.

Mulier seminuda decumbit sub arbore dextra globo apposita, sinistra cornucopiae gerens quatuor puellulis circa globum gradientibus signa cujusque tempestatis ferentibus in hoc nummo, cum epigraphe **TELLUS STABILITA**: In simili altero Regii thesauri, **TEMPO RUM FELICITAS**. Commodus hoc lemmate indicare voluit rusticos toto terrarum orbe hoc anno pacato agriculturæ operam securè dare posse; unde *Tellus stabilita* est, & *Temporum Felicitas* exorta, quod confirmat alter ejus Principis nummus **PACI ÆTERNAE** Mediob. pag. 250. cœsus. Puellæ quatuor illæ, quatuor anni tempestates designant, unaquæque fructum aut florem vel animal pro tempore gerit: globus cœlestis ad influxum terræ necessarius volvitur

Telluris aut Providentiae decubentis nutu,
ei manum ideo admovet, unde rerum omnium
abundantia per cornucopiæ signum denotatur.

XII.

Commodus tanquam colonus agit boves, sed
velatus ut plurimis depingi solet colonus: Com-
modus vero Leonis exuvii amictus in hoc num-
mo exhibetur, Herculis instar, ideo sinif-
de ejus vita.
Bid. tra manu clavam gerit: nam ut ait Lampridius,
Appellatus est etiam ROMANUS HERCULES, ratio-
nemque addit, *quod feras Lanuvii in amphithe-
atro occidisset.* Romam postea coloniam facere vo-
luit, ut narrat idem auctor. *Fuit præterea ea de-
mentia, ut urbem Romam COLONIAM ROMA-
NAM COMMODIANAM vocari voluerit.* Ideo in ex-
ternum rei monumentum percussus hic maximus
nummus *Herculi Romano Conditori,* cum illa con-
sulatum **vii** iniret cum Helvio Pertinace **i.** anno
V. C. 945. & tribunitiam gereret potestatem **xvii.**
sed paulo post interfectus est.

XIII.

Bellum aliquod per duces Commodus in trib.
potestate xiv. Minervæ ope confecisse videtur;
unde ipsi tanquam *Victrici* nummos dedicavit.
Cicero illam Principem & belli inventricem ap-
pellat; ipsa etiam apud Phornutum vincenti vic-
toriam tribuere dicitur, dextra autem signum
victoriæ gerit, & trophæum pone eam erectum
est, de quo idem auctor. *Erigunt in ejus honorem*
trophæa, quæ constant ex lignis oleaginis. Ideo Mi-
nerva in altero Commodi nummo *Pacifera* nun-
cupatur, tanquam ex victoriis nascatur Pax. Apud
Romanos Minervæ Victricis mentio tantum in
nummis, sed eo nomine apud Græcos illam me-
morat fuisse cultam Athenis Pausanias. *Alterum*
est delubrum Minervæ, cui Victoria cognomentum.

XIV.

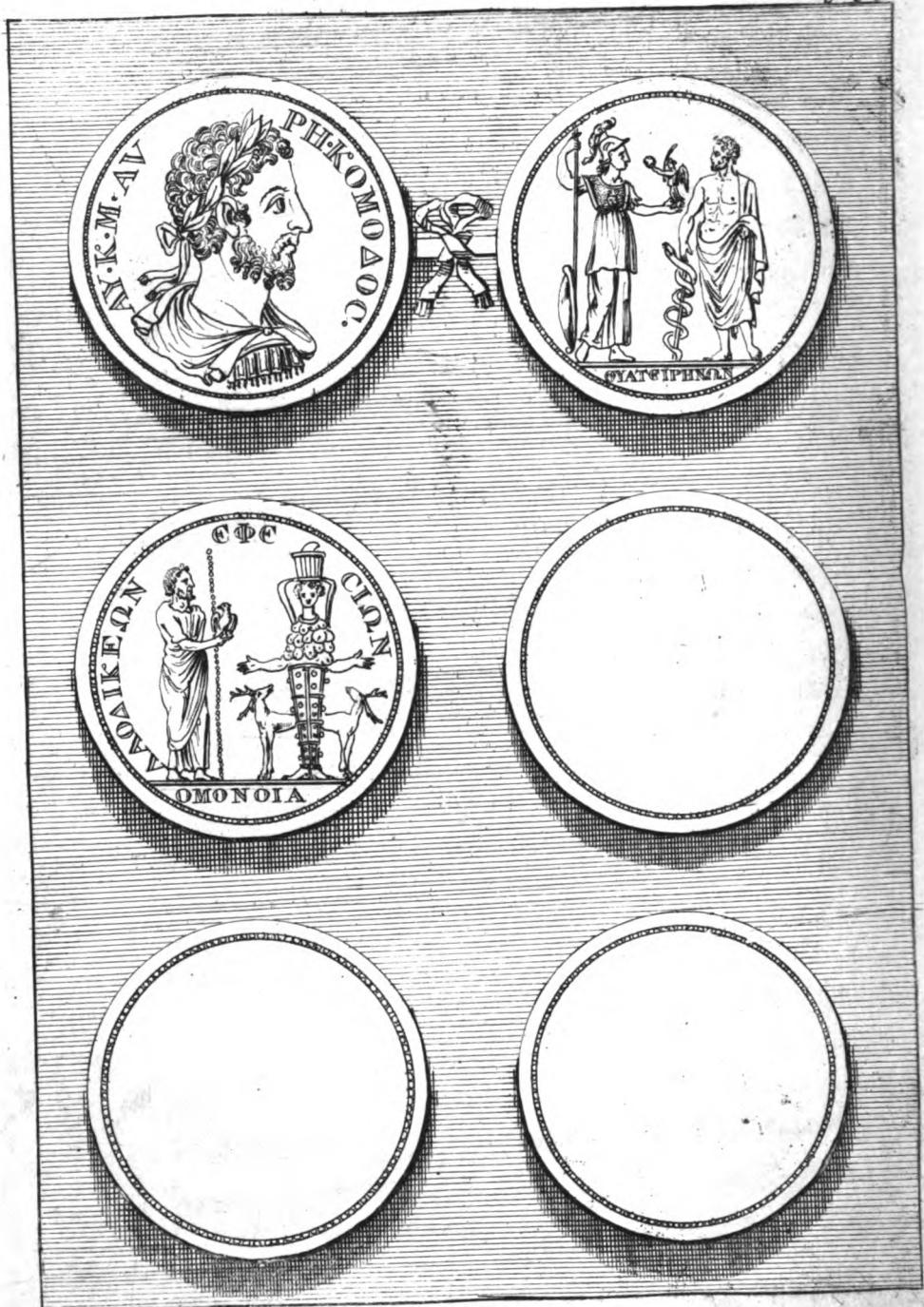
Apollo prius Actiacus ab urbe Actio, ubi Au-
gustus M. Antonium profligavit, dictus est: dein
de Palatinus à monte Palarino, in quo ille qui
ejus filius existimari volebat, ipsi templum ex-
truxit. Commodus autem sub ejus effigie perhi-
betur, non ut lyram pulset Neronis instar, sed ut
videatur illius instar Medicinæ Deus qui pestem
hoc anno sævientem extinxerit, de qua Dio. Per Lib. 3.
*idem tempus tanta pestilentia fuit, quantam nus-
quam fuisse cognovi, nam una die moriebantur Ro-*

mæ s̄apenumero ad duo millia hominum. Ideo Apollinares Ludi Roma editi sunt, ad eam expellendam: hi quidem ludi, victoriæ, non valetudinis causa erant instituti, ut ex Livio discere est, ^{Lib. 15. &} illi dñe incerta siebant & in annum à Prætore volebantur: at cum pestilentia gravis incidisset in urbem agrosque, P. Licinius Varus Prætor Urbanus, legem ferre ad populum jussus, ut hiludi in perpetuum in statam diem voverentur.

XV.

Commodus leonis exuviis amictus exhibetur sub Herculis Romani effigie, ita enim vocari voluit, uti innuit Lampridius. *Appellatus est Commodus etiam ROMANUS HERCULES.* In aversa parte videtur esse statua illi dicata sub ejus Dei imagine, sicut narrat idem Scriptor: *Accipit statuas in Herculis habitu.* Stat obverso corpore, pallio divinitatis tectus, ex humero dextra ad pedes labente, quod manu in levam partem transmittit. Hæc autem statua in hunc modum posita, videtur à sculptore ad demonstrandam suam in arte peritiam: ante statuam Leo, quod Herculi sit sacer, ut refert Hyginus, *Herculis prima fuerit hæc certatio, & quod cum inermis interfecit.* Commodus etiam Leonem occiderat, ut indicat ejus nummus, in quo eques telo Leonem transfigit cum epigraphe V I R T U S A U G. sic Leo illi, ut Herculi convenit.

*Ibid.**Lib. Fabul.*

X V I.

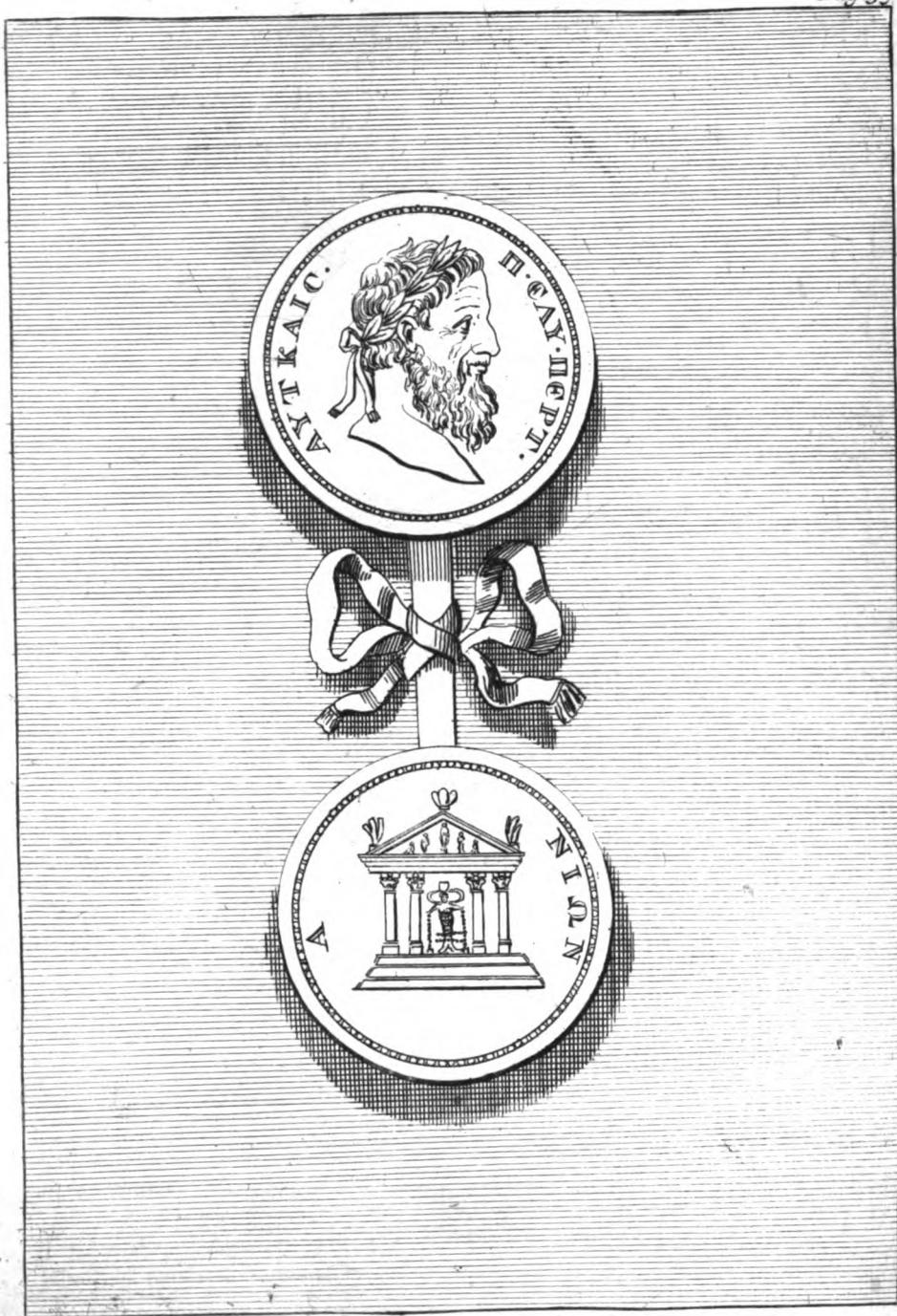
Plurimæ etiam Græciae urbes nummos Commodo cuderunt, inter eas Thyatira Lydiæ civitas, seu ad obsequium arguendum, vel ob aliquod ab Imperatore acceptum beneficium; nomen quidem magistratus sub quo signatus est, temporis injuria erasum occurrit; sed liceat nobis ex altero ejusdem Principis in eadem urbe percusso cum Pallade tutelari Thyatirenorum numine, illius epigraphem restituere. ΕΠΙ ΣΤΡΑ.
ΤΙΤΟΥ. ΑΥΡ. ΒΑΡΒΑΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ,
sub Praetore Tito Aurelio Barbaro Thyatirenorum.
Pallas, ut ex plurimis hujus urbis nummis eruitur, inter deas ab illis præcipue colebatur, & inter deos Æsculapius, cuius in hac urbe templum fuisse scribit Hieronymus. *Thyatira civitas Lydiæ, quæ est Provincia Asie, templo quondam Æsculapii famosa.* Thyatira civitas antiquissima ab una ex Amazonibus condita nomine Pelopea, vel Euhippa, id est equitandi perita; deinde à Seleuco Nicatore adversus Lysimachum bellum gerente, cum audiisset filiam sibi natam, Οὐγανέξ, id est filiam, fuisse appellatam tradit Stephanus.

XVII.

Quædam urbes quòd essent ab eodem fundatore conditæ, sorores se aliquando appellaveræ, concordiaque inter se firmata mutuò sibi favebant, ut de Apamea & Laodicea Syriæ tradit Eustathius: earum exemplo alia fœdus inter se iniverunt, cujus memoriam in nummis confignarunt, notata in iis societate sua per solenne illud vocabulum O M O N O I A. Ex Commodi nummis Laodiceam & Ephesum ita fæderatas exhibet, unaquæque tutelare numen exhibit, Laodicea quidem Jovem, dextra aquilam sustinentem, sinistra divinitatis hastam, quem alter hujus urbis nummus Φιλαληθην, id est, *veritatis amicum* appellari nos edocet: Ephesus verò Dianam Polymammam toto terrarum orbe decantatam repræsentat. Aquila Jovis perpetuum est insigne: cervi, Diana sunt sacri.

Observandum videtur quando ita urbes duas occurrunt fœderatae, unaquæque seorsim in urbe sua nummos percutere, & se primam in iis nominare: unde hunc Laodiceæ signatum existimamus, ut L. Veri alterum: Ephesi, in quo Ephesus se primum nuncupat ΕΦΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ OMONOIA. Diana Ephesia & Jupiter Philalethes, primumque locum occupat Diana. Addam Laodiceæ cum Epheso concordiam non sub M. Aurelio forsan initam fuisse, quam ad tempora usque Philippi Imperatoris adhuc durare animadverto. P. H E L V I U S

*In Dion.
Perig.*

P. HELVIUS PERTINAX.

I.

Antoninorum nomine per cædem Commo-
di extincto, Helvius pertinax ad Imperium
à conjuratis evectus est, invitus quidem, & licet à
Senatu confirmatus, uxori tamen Augustæ titu-
lum haud concessit, nec filio Cæsaris dignitatem:
non ex illustri quidem gente Romana natus, sed
belli meritis ad consulatum pervenerat: ideò
electionis ejus cùm fama latius evagaretur, in-
quit Herodianus, *Legatione undique confluebant,
gratulatum populo Romano quod Pertinacis imperio
gubernarentur.* Modestus erat & mansuetus,
maximamque in bellicis negotiis gloriam fue-
rat adeptus: & sic magnum apud gentes illius
nomen; nihil igitur mirum, si Græci intra tres
menses quos imperarit, nummos optimo Princi-
pi cuderint: Tomitæ Ponti etiamsi longe remo-
ti, illi ex ære medio præsertim signarunt, unus
in Thesauro Regio à me Genuæ repertus asserva-
tur, alter Romæ in Gaza Christinæ Reginæ; sed
hic maximus est & pretii longe majoris: duos
quidem ejus molis Latinos tractavimus, Græ-
cum hactenus nullum Antiquarii inspexerunt,
quid tum? novi è terræ visceribus quotidie in eo-
rum oblationem eruuntur, utinam integri,

H

nam proh dolor ! aliquando erosī, cūm ærei
sint. In hoc perraro templi tetrastyli prospectus,
& Dianæ ad instar Ephesiax signum, optimè cer-
nuntur : populorum verò apud quos percussus est,
nomini litteræ deesse videntur, si tantum i. ad
Ænios Thraciæ pertinet, nec longè distat Tomos
Ponti ab Æno, prior Milesiorum, altera Cumæo-
rum colonia est. Plurimi occurrunt nummi cum
epigraphe ΑΙΝΙΩΝ, sed cum capite semper cu-
jusdam numinis, nullum cum Imperatoris effi-
gie in Thracia ex ære magno vel maximo obser-
vavimus : si plurimæ litteræ, insolens est nummi
epigraphe, de qua videant Eruditi.

L. SEPTIMIUS SEVERUS.

I.

Severus devictis Pescennio & Albino solus imperavit. Tarsus quæ Pescennio primùm adhæserat, mox Severi partes amplexa est: unde ab illo plurima accepit beneficia, & cùm Metropolis dignitate gauderet, provinciæ prima ab eo facta est, ut indicant hæ literæ, quæ in Severi nummis poni cœperunt A. M. K. πρώτη Μεγάλης Κιλίκιας. *Prima magnæ Cilicie*, & deinceps in cæteris principibus, cuius rei memor Tarsus Severianam se appellavit. Æmula ejus Anazarbus postquam Metropolis parvæ dignitatem ab Alex. Severo accepisset, primatus etiam titulum à Valeriano obtinuit: urbes enim inter se de primatu contendebant, & ab Imperatoribus illum per diplomata obtinebant, ut Ephesus, Smyrna, & Pergamus quæ se eodem tempore primas Asiæ nuncupant. Plurimi eas literas interprætati sunt, *Prima Metropolis Cilicie*, sed Metropolis vox jam arata est in nummo, & licet Cilicia apud Scriptores dividatur in asperam & campes-trem, nummi nos docent Ciliciam in magnam & minorem fuisse distinctam, ut Armeniam & Phrygiam in μεγάλην & μικρὰν apud Strabonem. Arcadius duas tandem fecit provincias.

H 2

I I.

Smyrna Ioniæ urbs celeberrima nummos etiam Severo cudit sub Prætore Claudio Rufino Sophista, præclarum cuius *ερατηγίας* mentionem suppeditat rescriptum Severi & Caracallæ filii ad Smyrnæos. Sophistæ autem & sapientiæ professores ad Præturæ munus, ut alii cives, pervenire poterant: Athenæus Romanos ex urbe sua eos ejecisse & postea recepisse narrat. Cybele in numero signata est, ut præcipua urbis dea, cuius templi meminit Strabo. *Hodie omnium urbs est pulcherrima, pars ejus in monte, major in planicie ad portum, & M A G N A M A T R I S templum & Gymnasium.*

*In eppend. ad
Marm.
Oxon.*

*Lib. 53. p.
610.*

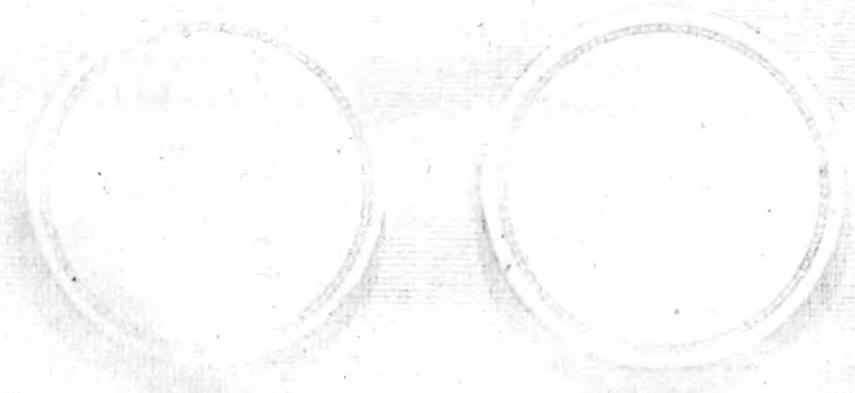
*Lib. 14. p.
646.*

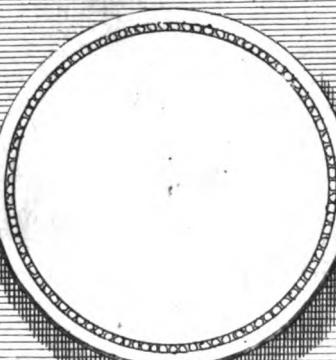
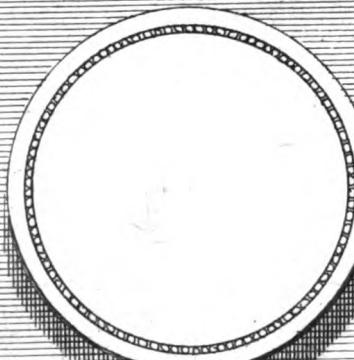
I I I.

Ephesus Ioniæ urbs præcipua Severo etiam nummos consecrat ob victorias ab eo relatas, ut indicat typus, Ephesii in eo se bis Neocoros inscribunt, primam vero Neocoriam à Nerone eos accepisse testatur illius Principis nummus, & secundam ab Hadriano alter hujus Imperatoris arguit, nec quis existimet eos à Severo bis Neocoros fuisse factos: urbes enim factæ Neocoræ, eos titulos semper in nummis servabant, & si quas amplius obtinuissent, in iis tum apponebant, ut ipsa Ephesus quæ sub Caracalla tertiam obtinuit Neocoriam, se deinde ter Neocoram inscrisit, imò se quater Neocoram sub Elagabalo gloriatur, non quòd illa, ut quidam putarunt ab hoc Principe acceperit, quater facta fuerit Neocora: nam postea sub aliis Principibus, in plurimis nummis, se ter Neocoram tantum appellat: quod intelligendum est de ter facta Neocora Imperatorum: cùm jam esset Neocora Diana templi, ut fert insignis nummus ΕΦΕΣΙΩΝ ΤΡΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. Alter habet ΕΦΕΣΙΩΝ Γ. ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΤΩΝ, quæ dignitas *Neocora* Imperatorum pro ludis & sacris faciendis instituta est.

IV.

Iterum prodit nummus Tarsi in honorem Se-
veri, nempe ob ejus in Parthos profectionem,
percussus. Ipse eques in barbarum humi prof-
tratum, quem jaculo impetit, decurrens pingi-
tur: occiso in Gallia Albino & rebus Romæ om-
nibus constitutis, ad bellum Parthicum conver-
In ejus vita. sus est, ut narrat Spartianus. *Profectus dehinc
ad bellum Parthicum est.* Ejus profectionis in Par-
thos ex omni metallo in moneta Romana typi
occurunt. Tarfenses tanto erga hunc Princi-
pem beneficio astricti, qui iis, ut diximus, pro-
vinciarum primatum concesserat, etiam illius monu-
mentum in nummis suis signare voluerunt: ipsi
victoriam de hostibus hoc augurio auspicantes.

JULIA DOMNA.

I.

JULIA natione Syra ex Emesa urbe, Severo nupsit antequam ad Imperium pervenisset, ipsi Caracallam & Getam filios progenuit, quos pater tandem ad Imperium testamento vocavit. Illis omnibus superstes fuit Julia, tantæ Principi fœminæ Midæi Phrygiæ populi, cuius urbs Midaum à Mida Rege nomen accepit, nummos percusserunt, cum illa Caracallæ comes post Severi mortem, Asiam peragraret: hi proculdubio aliquod ab ejus filio beneficium acceperunt, cum huic Principi nummos tantum & plurimos quidem dicarint. Hercules in aversa ejus parte sui cultum in urbe indicat; puer quem sinistrâ sustinet, Hylas est Theodamantis filius, ab eo ^{Hygin. Fab.} ^{271.} raptus, & unicè dilectus. Canis ad historiam pertinere videtur; an Hylæ custos datus, qui ad Herculem rediit, cum Hylas in fluvium cecidisset, in quo miserè submersus est? an canis ille Theodamantis, Herculem sequutus sit cum Hylam abduxit & ideo comes?

I I.

Masaca urbs Cappadociæ primaria ab Ariarathie Rege, cui cognomen fuit Eusebes, dicta est Eusebeia; denique ultimo ejus Principe mortuo Archelao, cum Cappadocia esset in provinciam à Tiberio redacta, in ejus honorem vocata est Cæsarea; ipsaque ab Antonino Pio metropolis facta est, ut ex illius Imperatoris nummis eruimus, in quibus occurrit KAICAREΩΝ Τ. ΠΡ.

Suidas.

Cimel. Reg. ΑΡΓΑΙΩΝ Καισαρέων τῶν πρὸς Αργαῖον. *Cæsariensem* qui sunt ad Argæum, & postea. ΚΑΙΣΑΡ. ΜΗΤΡΟΠΟΛ. ΕΤ. Ζ. Καισαρία Μητρόπολις anno 7. scilicet regni Antonini Pii. Nec ullos reperies hac dignitate insignitos in Cæsarum nummis qui eum Principem præcesserunt. Pariter ex illis Sept. Severum novimus Cæsarienses Cappadociæ Neocoros fecisse, ut in nostro Præstantiorum numismatum denuò edito vulgavimus: quapropter illi beneficij memores Juliæ Severi uxori nummos dedicant. Mulier turrita rupibus insidens, Genius est urbis qui situm illius indicat, nempe sub Argæo monte, uti narrat Strabo Καῖσαρις γῆ τῷ Αργαῖῳ. *Sita enim est sub Argæo monte:* meta ante & altera post Genium, cum duabus tædis hinc & inde, Cerelia Græcis Ελευσίναι & in circu noctu peracta indicant; unde circi metæ, & lampades, quod sacra à matronis luctus causa Cereris filiam cum facibus quæritantis celebrarentur. Genius quod teneat, non discernere potuimus? an ludorum præmium?

*Tom. 2. pag.
242.*

M. AUR. ANTONINUS CARACALLA.

I.

CAracalla dicitur in hoc maximi moduli nummo Imperator II. consul viii. cum tribunitia potestate xvi. quam iniit initio anni U. C. 966, cum ad Kal. Jan. consulatum, i v. cum D. Cælio Balbino ii. suscepisset, in cuius memoriam, consulatus processum in quadrigis agit: nec quis eas ad triumphum ejus revocet, cum nullum egerit in hac tribunitia potestate. Hoc anno in Germaniam profectus de hostibus victoriam retulit; unde Germanici nomen relicto Britanico quod gerit in nummo, assumpsit; sed non triumphavit, cum Romam non amplius redierit & in Syria fuerit interfactus.

II.

Nummus ludorum Pythiorum memoriam exhibet per commune Thracum, in urbe Philippopolis regionis illius primaria celebratorum: hæc in gratiam Alexandri M. urbis conditoris, Philippi filii, instituta videntur, & in honorem Caracallæ qui alter Alexander haberí volebat, renovata, dum Macedoniam & Thraciam lus-

In ejus vita

traret : de quo Herodianus : *Sed ubi milites apud Danubium ordinavit, atque in Thraciam contermi- nam discessit, continuo Alexander alter evasit. Nam & memoriam Regis omnibus modis renovavit. Pythia quidem certamina in Apollinis hono- re Diomedem primum omnium instituisse nar- rat Paulanias. Hercules vero tanquam Deus Phi- lippopolis urbis turelaris, ut indicant M. Aurelii, Severi, & aliorum Cæsarum nummi, cui sacra ante ludorum celebrationem fiebant.*

Corinth. pag.
14.

III.

In ejus vita.

*Επιγραφη νομми прæfert ΕΠΙ СТ. М. ΚΑΙΡΕΑ
ΑΤΤΑΛΟΥ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤΟΝ Γ. ΝΕΟΚΟΡΩΝ.*
Sub Pretore Marco Cærea Attali F. Pergameno- rum primorum ter Neocororum. Pergameni pluri- mos cedere Caracallæ nummos ob felicem ejus in urbem suam adventum, de quo Herodianus :
Pergamum adiit Asiae civitatem ut Aesculapii cura- tionibus uteretur. Ideo eques ad Aesculapii signum quod ante eum positum est, proficiscens exhibe- tur. Pone eum Pergamenus ad eum manus ten- dens elevat, aliquid eum precatus, quod Princeps dextrâ sursum erectâ illi concedere videtur, forsitan Asiam primatum quem Ephesus sola ante Pergamum & Smyrnam, habuit; nam in Cara- callæ nummis Pergamus se tantum περτίνο nominare cœpit. Nam & ab ipso tertiam Neocoriam

obtinuit, cùm primam sub Hadriano, & secundam sub M. Aurelio accepisset, ut nummi nos docent. Cæreas Attali F. nomen est Prætoris.

IV.

Nummus hanc præfert epigraphem. E. ΣΤΡ.
M. ΑΥΡ. ΓΕΜΙΝΟΥ. ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. ΟΜΟΝΟΙΑ.
ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ, sub Prætore M. Aurelio Ge-
mino Smyrnæorum Pergamenorum concordia.
Smyrna & Pergamus foedere inter se junctæ il-
lum Caracallæ percusserunt: communia ideo ad-
sunt eorum numina, Smyrnæorum nempe Ne-
mæses, Pergamenorum verò Æsculapius; de illis
loquitur Pausanias. *Facile itaque se deduci Smyr-
næi passi sunt: ac Nemæses quidem plures, non u-
nam tantum venerantur.* Plutarchus Pergami
templum memorat. *Fimbria in templo Æsculapii*^{In Sylla.}
Pergami trajecit se gladio. Illud inter has ur-
bes foedus initum jam sub Severo fuisse nummi
eius nos edocent, sed etiam sub Antonino Pio,
imò sub Domitiano simul cum Ephesiis aliud
habuisse eorum Principum numismata decla-
rant.

V.

Iterum prodit Pergamenorum nummus sub M. Cærea Attali F. urbis Prætore cusus, tria tempa exhibet, duo à latere, tertium intermedium in quo sedet Jupiter d. Victoriam s. hastam, cognominatus Φίλος, ut nos docet similis in Trajano typus. Jupiter ita appellatur apud Suidam, qui amicitiae p̄ficit, & ejus jura spectat ac tuetur, & eos punit qui violent amicitiae jura. Eorum alterum Augusti est, de quo Tacitus: *Pergamenos eo ipso nitebantur, æde Augusti ibi sita satis adeptos creditum.* Tertium Trajani esse videtur, ut ejus nummus à Pergamenis cusus cum simili templo, in quo stans visitur cum epigraphe. ΘΕΩ ΣΩΤΗΡΙ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΣΕΒΑΣΤΩ. *Deo servatori & deo Augusto.*

VI.

Smyrnæi se primos & ter Neocoros Augustorum nominant, quas prærogativas, ut Pergameni ab eodem Caracalla accepisse verum est, nam sub eo se primos vocare cœperunt, & ab eo tertiam Neocoriam obtinuerunt; cùm primam à Vespasiano, ut docent ejus nummi, secundam ab Hadriano per Polemonem ex marmore Oxiensi accepissent. Tria hæc non exhibentur ob

tres eorum, ut quidam putant Neocorias, cum illi Neocori Augustorum dicantur, & primum templum habeat in aditu mulierem, quae Roma est, deque illius templo audias Tacitum, *seque*^{Anal. 4.} *primos templum urbis Romæ statuisse M. Porcio Consule.* Medium, Jovem Aræum sedentem, de quo dictum est in Hadriano. Tertium Tiberii est paludati, de quo idem Tacitus: *Ita rogati sen-^{bis} tentiam Patres, Smyrnæos prætulere in extruendo scilicet illi Principi templo.*

VII. & VIII.

Duo prodeunt percussi Caracallæ à Perinthiis nummi, L. Septimius quod Severus ejus pater expugnata Byzantio Pescennii partium acerrima fautrice, illius urbem & regionem ipsi subjecrat, ut narrat Dio. *Civitati abstulit libertatem,*^{Lib. 74. 47.} *eamque privavit dignitate principali, fecitque tributariam, bonis civium publicatis, urbem regionemque omnem Perinthiis concessit.* Hæc duo templa erexerunt, unum Severo, alterum Caracallæ & Getæ filiis, & ut essent Neocori, obtinuerunt: unde duo certamina Aëtia nempe & Pythia celebrarunt, dicta in aliis nummis ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ, Fratrum concordiae dicata. Aëtia certamina erant quinquennalia: Pythia, novennalia: ambo in Apollinis honorem, illa Aëtii, hæc Pythii. Serapis in altero nummo cum ara pro pe-

dibus exhibetur ad designanda sacra ipsi tanquam deo urbis tutelari ante certaminum celebrationem perpetrata.

I X.

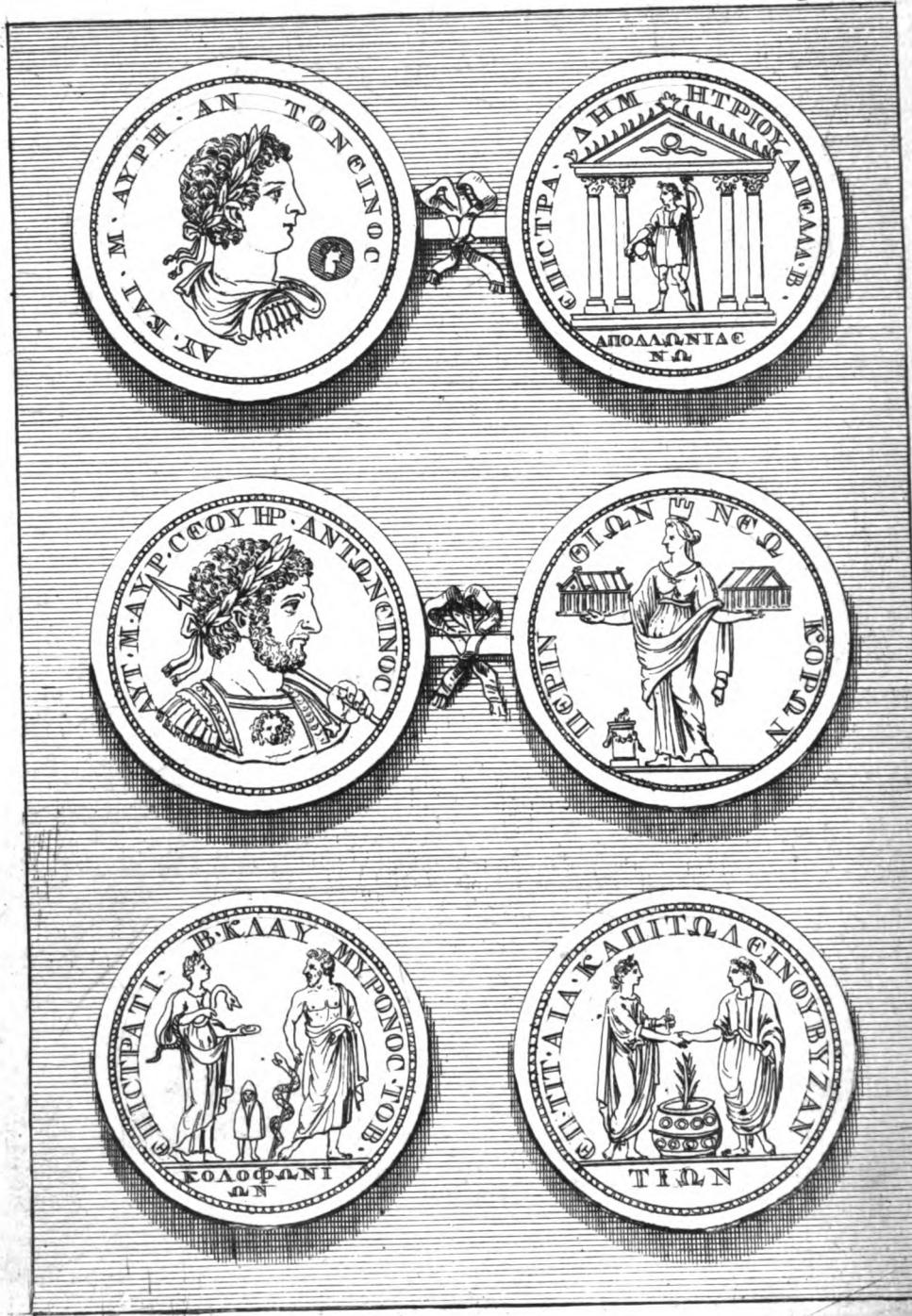
Accedit tertius à Pergamenis nummus sub eodem M. Cærea Attrali F. Caracallæ percussus, ipse togatus sacra facit super tripodem, à cuius dextra parte Taurus pro victima, ante templum in cuius aditu stat paludatus Augustus. Imperatores, ut erant Pontifices maximi sacra ipsimet faciebant. In altero Pergamenorum nummo ejusdem Principis: idem sacrificat ante templum Jovis Philii, & nos ex duobus Cæsaribus, quibus Pergameni delubrum erexere, Augustum potius quam Trajanum nominare existimavimus.

X.

Caracallæ hunc nummum cuderunt Apollonienses Ioniæ, quorum urbs à Strabone describitur. Ad dextram est Apollonis, xxx stadiis à Pergamo, totidemque Sardibus. Ad Pergamum convenire Apollonienses cum plurimis urbibus aliis, auctor est Plinius: ipsi autem Caracallæ, cum à patre Imperii factus est particeps, nummum dicasse videntur, nam imberbis nomen Imperatoris præfert, forsitan sub juvenis Dei effi-

Lib. 13. pag. 625.

Lib. 5. cap. 30.

gie, qualis est Bacchus, repræsentatur in illo, cuius templum exhibuerunt. Nummus signatus est sub Prætore Demetrio Appella, quem littera B. isto magistratu bis fundatum fuisse denotat.

XI.

Tertius etiam Perinthiorum nummus h̄ic locum habet, in eo Julia Caracallæ mater, itineris comes, sub urbis Genii imagine stat turribus ornata, insignis stolâ, utraque manu templum sustinens: quorum unum Severo conjugi, alterum filiis dicatum in 7. hujus Principis nummo supra diximus, nunc forsū ipsi soli, cū mortuus esset Geta. Ara pro pedibus Juliae, sacer pro Caracallæ salute facta denotat in ejus templo. Trista-
Tom. 2. pag.
103.

nus fere similem typum sub Severo nummum vulgavit, sed mulier, dea est concordia, tunica-
ta & cum cornucopiae, & nummo adjectæ sunt hæ
voces ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ AKTIA ad indicandam Ca-
racallæ cùm Geta concordiam.

XII.

Colophonii Ioniæ populi, quorum urbs sub Lysimacho diruta, postea denuo extructa est, ut docet Livius, *Id oppidum Colophonium mari imminens, abest à vetere Colophone duo ferme millia passuum.* Immunes à Romanis devicto Antiocho Rege pronunciati sunt, & Lucullus comprehen-
L. 3. Dec. 4
Plut. in ejus vita.

so eorum tyranno Epigonio horum urbem ass-
ruit in libertatem; cuius confirmationem à Ca-
racalla forsitan obtinueret, & ideo Principi muni-
ficio nummos dedicant sub Tiberio Claudio My-
rone iterum Prætore cum Æsculapii Hygiæ &
Telephorî sanitatis numinum simulachris, ad de-
notandum se iis sacra pro salute recuperanda
Lib. 97. p.
876.
fecisse. Caracalla autem teste Dione, *Fuit ægra
corporis valetudine, quod morbis partim evidenti-
bus, partim occultis correptus esset.*

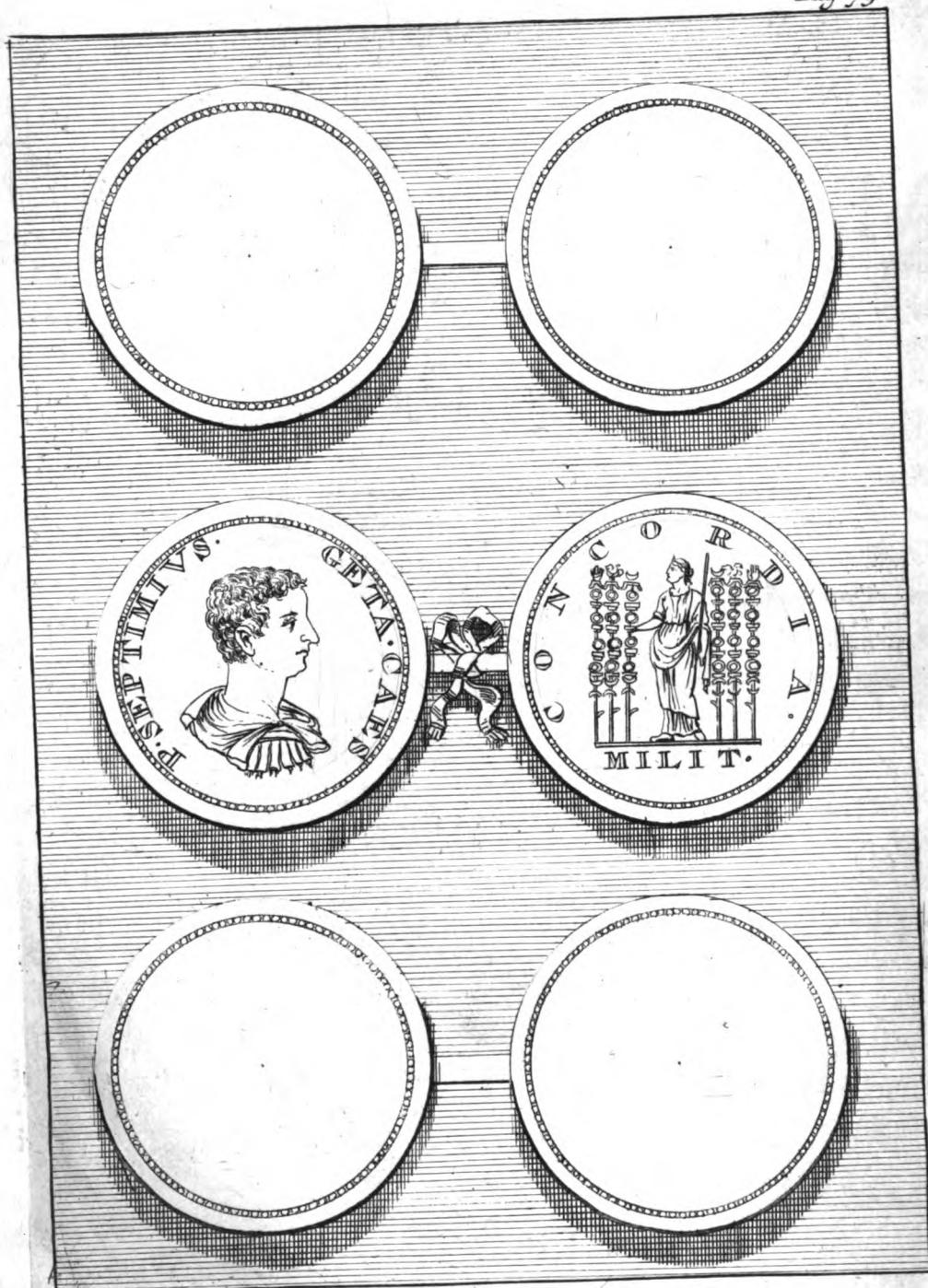
XIII.

Byzantiis fame à Severo expugnatis, diruta est co-
rum urbs & in vici formam redacta & Perinthiis,
in servitutem data est, sed Caracallæ interventu
ipsi redditæ sunt immunitates, ut narrat Spartia-
nus. *Antiochenis & Byzantiis interventu suo ju-
ra vetusta restituit.* Memores Byzantii nummos
Caracallæ cuderunt. Sub Tito Ælio Capitolino,
in quibus ad indicandam cum fratre Geta con-
cordiam, ipsos dextras jungentes exhibuit, & Lu-
dos, ut indicat urna in eorum medio, exhibuit:
Perinthii quidem ΦΙΑΔΕΛΦΕΙΑ, vocarunt, cer-
tamina, Byzantii verò ex altero nummo ΑΝ-
ΤΩΝΕΙΑΣ ΕΒΑΣΤΑ, quod uterque frater
à patre fuerat Imperator testamento pronuncia-
tus.

Herodian.
lib. 3.

In Severo.

GETA

P. S E P T I M I U S G E T A:

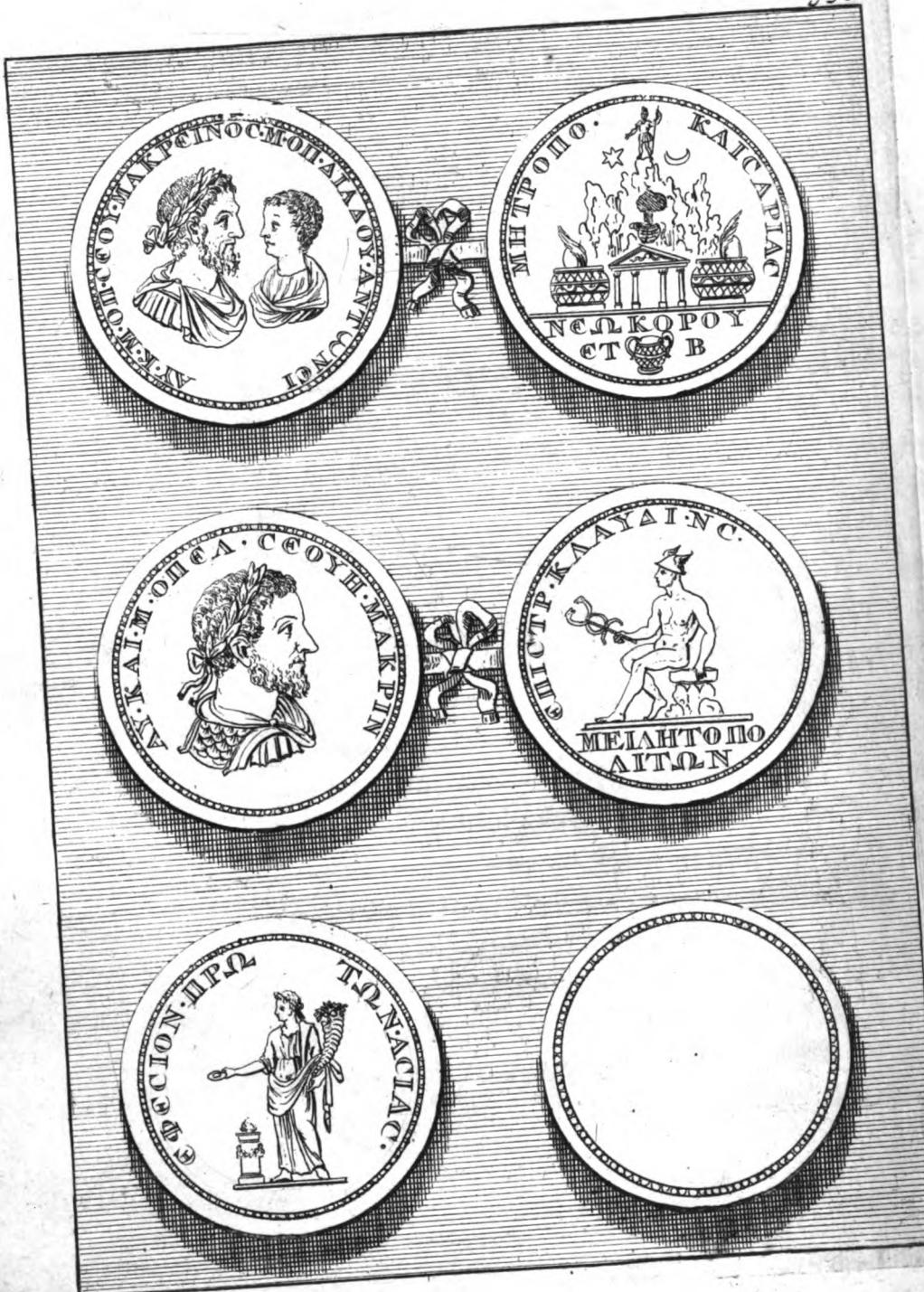
I.

Minor ex Julia Severi, Septimiæ gentis nomen ex qua pater erat oriundus, accepit, & Getae cognomen ab avo; Caracalla frater natu major, Antoninus fuerat appellatus, cum hic autem, devictis Parthis à militibus Augustus fuisset dictus, Geta ab iisdem Cæsar vocatus est, ut narrat Spartanus. *Ob hoc etiam filium Bassianum* ^{In Severo} *Antoninum*, qui Cæsar appellatus jam fuerat, annum decimum tertium agentem, participem Imperii dixerunt milites, Getam quoque minorem filium, Cæsarem dixerunt: eumdem Antoninum, ut plerique in litteras tradunt, appellantes. Ideò Severus pater in perpetuam rei memoriam nummum hunc maximum cudi curavit; in quo ab antica parte Geta, puer adhuc sine lanugine, nudo capite, Cæsaris titulo insignis exhibetur: ex altera parte Dea Concordia ornata stolâ, ut matrona Romana stans, dextrâ signum militare apprehendit, duobus aliis ante eam stantibus, & tribus pone, cohortium, & legionum symbolis, cum lemmate CONCORDIA MILITUM, ad indicandum Getam filium, non à se Cæsarem fuisse appellatum, sed à militibus communi eorum consensu renuntiatum.

K

In vestice duorum signorum, qui in mediis positi sunt, observatur hinc & inde Aquila, totius legionis Romanæ insigne: in duobus aliis, manus visuntur, Manipulorum symbola, in duobus reliquis duæ literæ C, quæ inversæ videntur velut Luna falcata, Centuriarum signa sunt, cum ex manipulis, & ex centuriis legio esset composita. Hæc erant simulacra aurea hastæ præpilatae suffixa, quæ à militibus ferebantur, ut ex qua cohorte, vel quora esset centuria in acie seu quodam tumultu à contubernialibus suis aberrare non possent. De quibus vido Vegetum.

Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis legionum Romanae non habet, sed in signis legionum Gallorum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Gallorum, quod non invenimus in signis Legionum Romanae. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Gallorum non habet, sed in signis Legionum Romanae, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Romanae, quod non invenimus in signis Legionum Gallorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Gallorum non habet, sed in signis Legionum Hispanorum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Hispanorum, quod non invenimus in signis Legionum Gallorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Hispanorum non habet, sed in signis Legionum Germanorum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Germanorum, quod non invenimus in signis Legionum Hispanorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Germanorum non habet, sed in signis Legionum Britonum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Britonum, quod non invenimus in signis Legionum Germanorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Britonum non habet, sed in signis Legionum Hispanorum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Hispanorum, quod non invenimus in signis Legionum Britonum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Hispanorum non habet, sed in signis Legionum Lusitanorum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Lusitanorum, quod non invenimus in signis Legionum Hispanorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Lusitanorum non habet, sed in signis Legionum Asturum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Asturum, quod non invenimus in signis Legionum Lusitanorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Asturum non habet, sed in signis Legionum Cantabrum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Cantabrum, quod non invenimus in signis Legionum Asturum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Cantabrum non habet, sed in signis Legionum Vandalorum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Vandalorum, quod non invenimus in signis Legionum Cantabrum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Vandalorum non habet, sed in signis Legionum Sarmatiorum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Sarmatiorum, quod non invenimus in signis Legionum Vandalorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Sarmatiorum non habet, sed in signis Legionum Dacorum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Dacorum, quod non invenimus in signis Legionum Sarmatiorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Dacorum non habet, sed in signis Legionum Pannoniarum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Pannoniarum, quod non invenimus in signis Legionum Dacorum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Pannoniarum non habet, sed in signis Legionum Moesiarum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Moesiarum, quod non invenimus in signis Legionum Pannoniarum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Moesiarum non habet, sed in signis Legionum Dalmatarum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Dalmatarum, quod non invenimus in signis Legionum Moesiarum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Dalmatarum non habet, sed in signis Legionum Illyricarum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Illyricarum, quod non invenimus in signis Legionum Dalmatarum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Illyricarum non habet, sed in signis Legionum Moesiarum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Moesiarum, quod non invenimus in signis Legionum Illyricarum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Moesiarum non habet, sed in signis Legionum Hispaniarum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Hispaniarum, quod non invenimus in signis Legionum Moesiarum. Quod si quis dicit, quod ista similitudinem in signis Legionum Hispaniarum non habet, sed in signis Legionum Hispaniarum, quod est invenit, et quod non invenit, quod non potest. Non enim invenimus in signis Legionum Hispaniarum, quod non invenimus in signis Legionum Hispaniarum.

M. OPELIUS MACRINUS.

I.

MAcrinus post mortem Cæsaricæ ab exercitu Imperator appellatus, Diadumenianum filium, dato illi Antonini nomine, ne id deficeret, Cæsarem fecit: utrique Principi Cæsarienses Cappadociæ maximum hunc nummum anno secundo Imperii incepto dedicarunt: nam paulo post cum filius a patre dictus fuisset Augustus, victi & fugati, ab exercitu Elagabali demum capti, ambo occisi sunt. Cæsaream in Iuliæ Severi nummis Metropolis dignitatem ab Antonino Pio accepisse, & a Severo Neocoram factam fuisse diximus, in cuius honorem templum hoc erectum videtur. Hinc & inde urnæ cum palmis, ludos designant; qua de causa urbs Neocora, facta videtur: certaminum porro nomina non apposita sunt, quorum eti palma concedatur victoribus: poculum in imo, forsan est eorum præmium. Mons Argæus retro signatus Cæsareæ insigne est, quippe quæ ad ejus radices sita. In montis cacumine, statua est Imperatoris tanquam Genius loci semper in eorum nummis positus, quod hic pro deo habitus fit. Sol ab una parte, & Luna falcata ab altera, montis altitudinem denotant: nam ejus cacumen ad sydera usque ascendere ab incolis existimabatur.

Num. Prefb.
tom. 2. edit.
2. p. 243.

K₂

MOPERIUMACRINUS

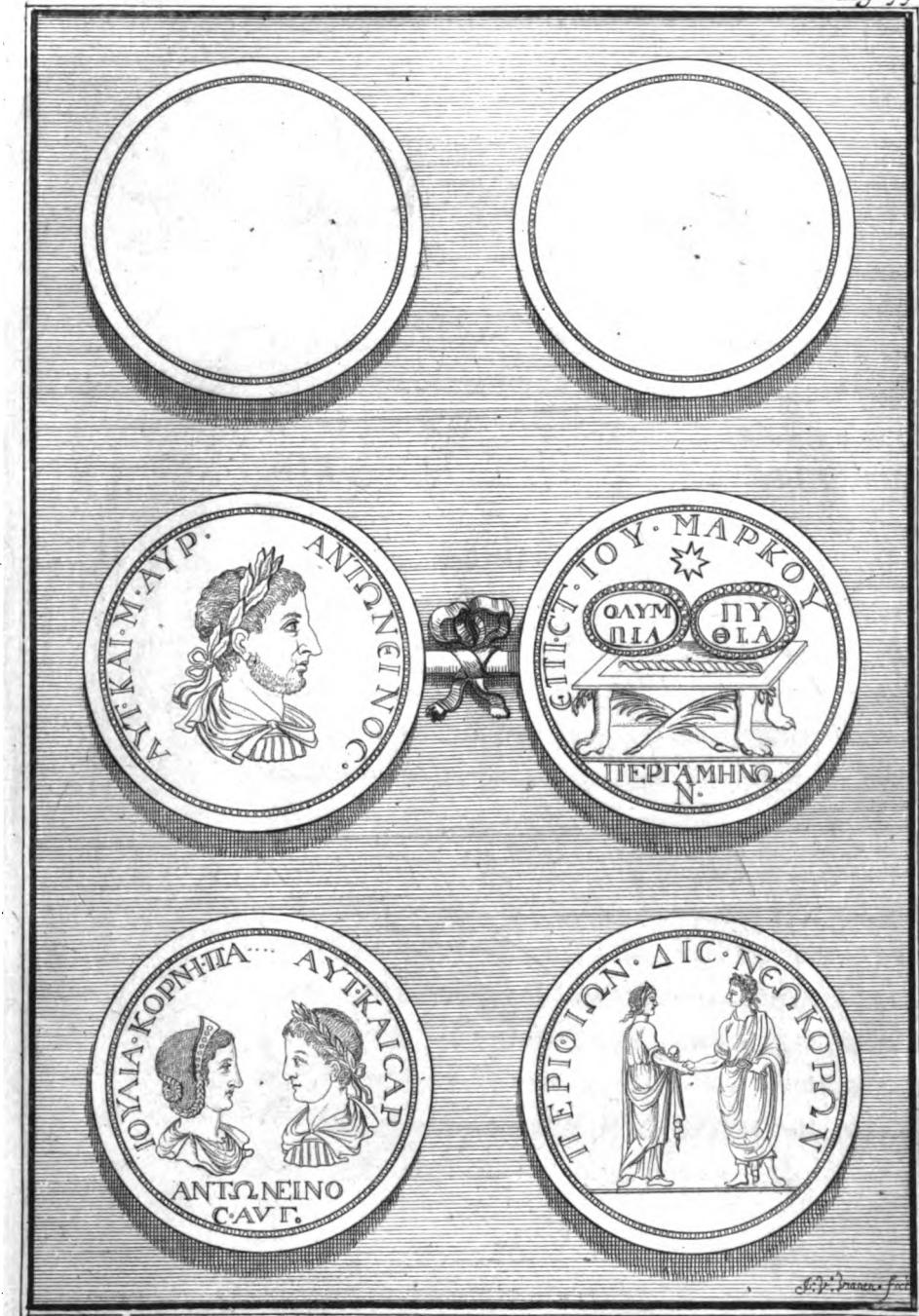
*Strab. l. 14.
pag.* Miletopolitæ inter Mysiam & Bithyniam locantur. Photius ex Memnōne narrat Mithridatem Regis ejus nominis filium à Fimbria Romanorum duce fugatum ex Asia ad Miletopolim pervenisse; inde Pergamum ad patrem salvum evasisse cum equitum comitatu. Miletopolitæ Macrino nummo dedicarunt sub Prætore Claudio, cuius cognomen temporis incuria erasum est. Mercurius insidet rupibus, quibus sinistra insistit, ad indicandum sui cultum in urbe quæ supra montem extructa est: caduceum dextrâ gerit tanquam peculiare symbolum.

III.

Ephesus, urbs Ioniæ celeberrima se primam Asiæ in hoc nummo inscribit, cum de illa dignitate Smyrna & Pergamus decertarent; sed à Macrino Ephesii per aliquod diploma obtinuisse videntur, ut soli provinciæ primatum haberent, quod etiam ex altero hujus Imperatoris nummo eruere possumus hanc epigraphem præferente ΕΦΕΣΙΩΝ ΜΟΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ. In ejus rei gratiam mulier stolata, quæ genius urbis est, vota pro felici ejus imperio & salute suscipit, quod confirmare videtur amplior ejus Principis nummus, in quo plurimæ figuræ manus attollunt circa aram ignitam sacra facturæ ante templum, in cuius auditu Æsculapius sanitatis deus exhibetur, cum inscriptione ΒΩΤΑ.

*Ex Cim.
Regio.*

Bid.

M. AURELIUS ANTONINUS

ELAGABALUS.

AB una nummi parte conspicitur Aurelius Antoninus cognomine Elagabalus, laureâ insignis: ex altera Ludorum apparatus, mensa nempe supra quam duæ urnæ, sed decumbentes, in priore scriptum ΟΛΥΜΠΙΑ, in posteriore verò ΠΤΘΙΑ: sub mensa duæ palmae decussatim, in vertice astrum, pro epigraphe ΕΠΙ ΣΤΡ. ΙΟΥ. ΜΑΡΚΟΥ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ. Pergameni Caracallæ qui eis tertiam Neocoriam & Asiæ primatum, ut diximus, concessit, beneficiis adstriicti, Elagabalo pro ejus filio habito nummos libenter percusserunt. In hoc duo certamina, quod eodem forsan anno incurrebant, celebranda exhibent: Olympicum quidem singulis quatuor annis in honorem Jovis Olympii, primum in Elide institutum, alterum Pythium in Apollinis Pythii novennale: sed cum Pergameni, Neocori perfecti fuerunt, tertium etiam celebrarunt ludum, quem nobis indicat Valeriani nummus, in quo tria exhibentur certamina tribus urnis inscripta, ΑΚΤΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ ΠΤΘΙΑ. Actuum yidetur ab iis suscepimus in Augusti honorem, cui templum

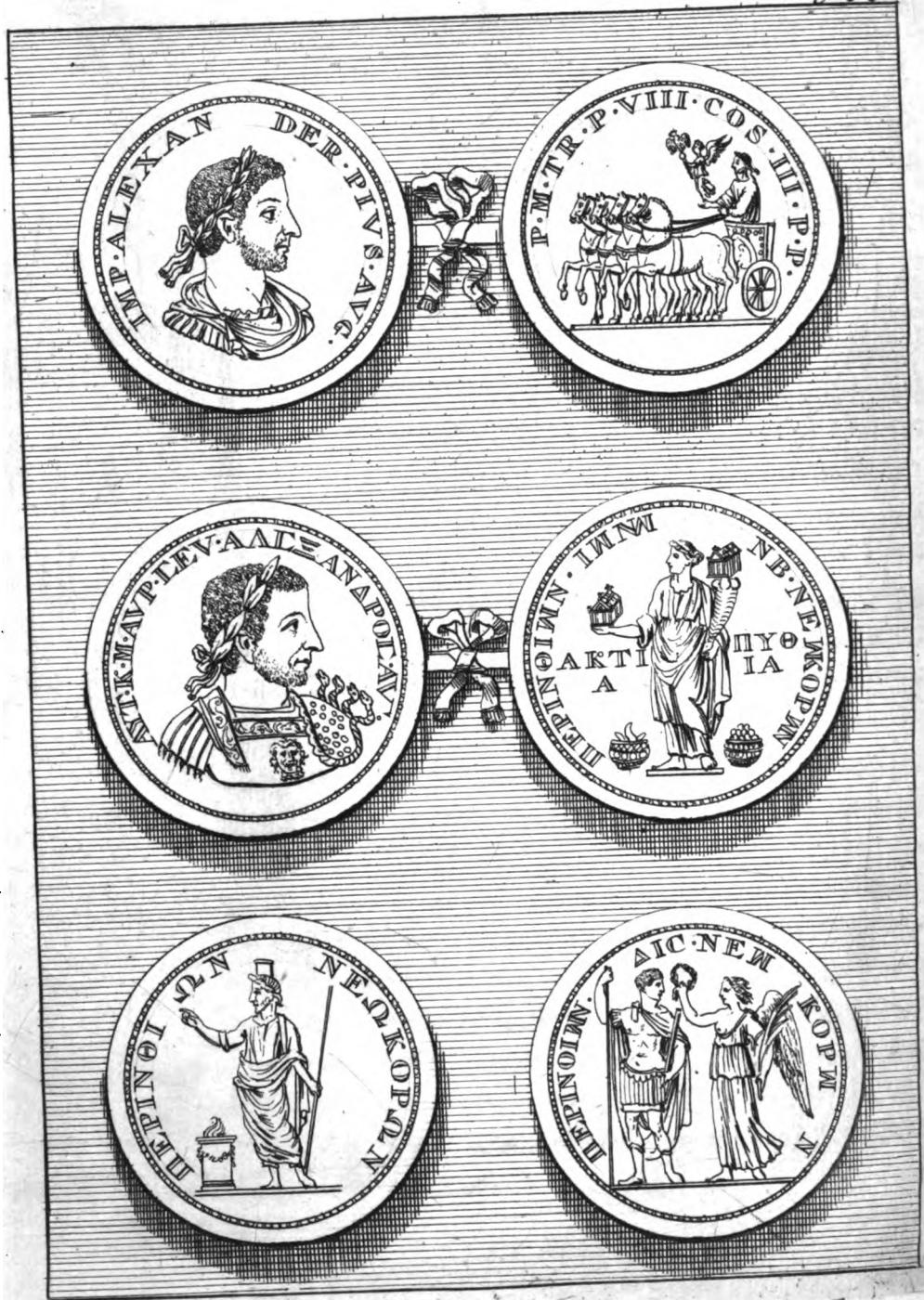
K 3

adificarunt, quod ille ludos in memoriam victoriæ contra M. Antonium & Cleopatram ad Actium relatæ instituisset. Sed sat de ludis, de astro aliquid; illud est symbolum Elagabali, qui Solis erat sacerdos, ut fert epigraphe nummi **S A C E R D O S S O L I S E L A G A B A L I.**

II

Julia Julii Pauli præfecti prætorii filia, quam ex Cornelia gente fuisse nos docent ejus nummi,
Elagabalo nupsit: de qua Dio, Corneliam Paulam
Lib. 79 pag. 911.
duxit in matrimonium, quo fieret pater, sicuti dicebat, celerius, qui ne vir quidem esse poterat. Petinthii qui inter beneficia à Severo accepta, ab eo ut essent Neocori, obtinuerant, sicut indicant eorum nummi in illius honorem cusi, cum hac epigraphe, ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΝΕΟΚΩΡΩΝ, in hoc se bis Neocoros prædicant ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΔΙΣ ΝΕΟΚΩΡΩΝ, quam ab Elagabalo secundam Neocoriam receperunt. Cum ille Severi eorum patroni munificentiam erga illos, adæquare vellet: Perinthii ergo tanti beneficij memores Elagabalo & Corneliam Paulam simul nummos dedicarunt, & ad arguendam conjugalem eorum concordiam, eos dextras sibi jungentes exhibuerunt, cum dextrarum junctio concordiae esset symbolum, nam de iis ita loquitur Tacitus: Mos est regibus, quibus in societatem coëcant, implicare dextras.

A. m. 11.

M· AUR· SEVERUS ALEXANDER

Chap 38, v. 11-12, 14-15, 17-18, 20-21, 23-24, 26-27, 29-30, 32-33, 35-36, 38-39, 41-42, 44-45, 47-48, 50-51, 53-54, 56-57, 59-60, 62-63, 65-66, 68-69, 71-72, 74-75, 77-78, 80-81, 83-84, 86-87, 89-90, 92-93, 95-96, 98-99, 101-102, 104-105, 107-108, 110-111, 113-114, 116-117, 119-120, 122-123, 125-126, 128-129, 131-132, 134-135, 137-138, 140-141, 143-144, 146-147, 149-150, 152-153, 155-156, 158-159, 161-162, 164-165, 167-168, 170-171, 173-174, 176-177, 179-180, 182-183, 185-186, 188-189, 191-192, 194-195, 197-198, 199-200, 202-203, 205-206, 208-209, 211-212, 214-215, 217-218, 220-221, 223-224, 226-227, 229-230, 232-233, 235-236, 238-239, 241-242, 244-245, 247-248, 250-251, 253-254, 256-257, 259-260, 262-263, 265-266, 268-269, 270-271, 273-274, 276-277, 279-280, 282-283, 285-286, 288-289, 291-292, 294-295, 297-298, 299-300, 302-303, 305-306, 308-309, 311-312, 314-315, 317-318, 320-321, 323-324, 326-327, 329-330, 332-333, 335-336, 338-339, 341-342, 344-345, 347-348, 350-351, 353-354, 356-357, 359-360, 362-363, 365-366, 368-369, 370-371, 373-374, 376-377, 379-380, 382-383, 385-386, 388-389, 391-392, 394-395, 397-398, 399-400, 402-403, 405-406, 408-409, 410-411, 413-414, 416-417, 419-420, 422-423, 425-426, 428-429, 430-431, 433-434, 436-437, 439-440, 442-443, 445-446, 448-449, 450-451, 453-454, 456-457, 459-460, 462-463, 465-466, 468-469, 470-471, 473-474, 476-477, 479-480, 482-483, 485-486, 488-489, 490-491, 493-494, 496-497, 499-500, 502-503, 505-506, 508-509, 511-512, 514-515, 517-518, 520-521, 523-524, 526-527, 529-530, 532-533, 535-536, 538-539, 541-542, 544-545, 547-548, 550-551, 553-554, 556-557, 559-560, 562-563, 565-566, 568-569, 570-571, 573-574, 576-577, 579-578, 581-582, 584-585, 587-588, 590-591, 593-594, 596-597, 599-600, 602-603, 605-606, 608-609, 610-611, 613-614, 616-617, 619-620, 622-623, 625-626, 628-629, 630-631, 633-634, 636-637, 639-640, 642-643, 645-646, 648-649, 650-651, 653-654, 656-657, 659-658, 661-662, 664-665, 667-668, 670-671, 673-674, 676-677, 679-678, 681-682, 684-685, 687-686, 689-690, 692-693, 695-696, 698-697, 700-701, 703-704, 706-707, 709-708, 711-712, 714-715, 717-716, 719-720, 722-723, 725-726, 728-727, 730-729, 733-734, 736-735, 738-739, 741-742, 744-745, 747-746, 750-749, 753-754, 756-755, 759-758, 761-757, 764-765, 767-766, 770-769, 773-774, 776-777, 779-778, 781-779, 784-785, 787-786, 789-788, 791-792, 794-793, 797-796, 799-798, 801-799, 804-803, 806-805, 808-807, 810-809, 812-811, 814-813, 816-815, 818-817, 820-819, 822-821, 824-823, 826-825, 828-827, 830-829, 832-831, 834-833, 836-835, 838-837, 840-839, 842-838, 844-843, 846-845, 848-847, 850-849, 852-848, 854-847, 856-846, 858-845, 860-844, 862-843, 864-842, 866-841, 868-840, 870-839, 872-838, 874-837, 876-836, 878-835, 880-834, 882-833, 884-832, 886-831, 888-830, 890-829, 892-828, 894-827, 896-826, 898-825, 900-824, 902-823, 904-822, 906-821, 908-820, 910-819, 912-818, 914-817, 916-816, 918-815, 920-814, 922-813, 924-812, 926-811, 928-810, 930-809, 932-808, 934-807, 936-806, 938-805, 940-804, 942-803, 944-802, 946-801, 948-800, 950-799, 952-798, 954-797, 956-796, 958-795, 960-794, 962-793, 964-792, 966-791, 968-790, 970-789, 972-788, 974-787, 976-786, 978-785, 980-784, 982-783, 984-782, 986-781, 988-780, 990-779, 992-778, 994-777, 996-776, 998-775, 999-774, 1000-773, 1002-772, 1004-771, 1006-770, 1008-769, 1010-768, 1012-767, 1014-766, 1016-765, 1018-764, 1020-763, 1022-762, 1024-761, 1026-760, 1028-759, 1030-758, 1032-757, 1034-756, 1036-755, 1038-754, 1040-753, 1042-752, 1044-751, 1046-750, 1048-749, 1050-748, 1052-747, 1054-746, 1056-745, 1058-744, 1060-743, 1062-742, 1064-741, 1066-740, 1068-739, 1070-738, 1072-737, 1074-736, 1076-735, 1078-734, 1080-733, 1082-732, 1084-731, 1086-730, 1088-729, 1090-728, 1092-727, 1094-726, 1096-725, 1098-724, 1099-723, 1100-722, 1101-721, 1102-720, 1103-719, 1104-718, 1105-717, 1106-716, 1107-715, 1108-714, 1109-713, 1110-712, 1111-711, 1112-710, 1113-709, 1114-708, 1115-707, 1116-706, 1117-705, 1118-704, 1119-703, 1120-702, 1121-701, 1122-700, 1123-699, 1124-698, 1125-697, 1126-696, 1127-695, 1128-694, 1129-693, 1130-692, 1131-691, 1132-690, 1133-689, 1134-688, 1135-687, 1136-686, 1137-685, 1138-684, 1139-683, 1140-682, 1141-681, 1142-680, 1143-679, 1144-678, 1145-677, 1146-676, 1147-675, 1148-674, 1149-673, 1150-672, 1151-671, 1152-670, 1153-669, 1154-668, 1155-667, 1156-666, 1157-665, 1158-664, 1159-663, 1160-662, 1161-661, 1162-660, 1163-659, 1164-658, 1165-657, 1166-656, 1167-655, 1168-654, 1169-653, 1170-652, 1171-651, 1172-650, 1173-649, 1174-648, 1175-647, 1176-646, 1177-645, 1178-644, 1179-643, 1180-642, 1181-641, 1182-640, 1183-639, 1184-638, 1185-637, 1186-636, 1187-635, 1188-634, 1189-633, 1190-632, 1191-631, 1192-630, 1193-629, 1194-628, 1195-627, 1196-626, 1197-625, 1198-624, 1199-623, 1200-622, 1201-621, 1202-620, 1203-619, 1204-618, 1205-617, 1206-616, 1207-615, 1208-614, 1209-613, 1210-612, 1211-611, 1212-610, 1213-609, 1214-608, 1215-607, 1216-606, 1217-605, 1218-604, 1219-603, 1220-602, 1221-601, 1222-600, 1223-599, 1224-598, 1225-597, 1226-596, 1227-595, 1228-594, 1229-593, 1230-592, 1231-591, 1232-590, 1233-589, 1234-588, 1235-587, 1236-586, 1237-585, 1238-584, 1239-583, 1240-582, 1241-581, 1242-580, 1243-579, 1244-578, 1245-577, 1246-576, 1247-575, 1248-574, 1249-573, 1250-572, 1251-571, 1252-570, 1253-569, 1254-568, 1255-567, 1256-566, 1257-565, 1258-564, 1259-563, 1260-562, 1261-561, 1262-560, 1263-559, 1264-558, 1265-557, 1266-556, 1267-555, 1268-554, 1269-553, 1270-552, 1271-551, 1272-550, 1273-549, 1274-548, 1275-547, 1276-546, 1277-545, 1278-544, 1279-543, 1280-542, 1281-541, 1282-540, 1283-539, 1284-538, 1285-537, 1286-536, 1287-535, 1288-534, 1289-533, 1290-532, 1291-531, 1292-530, 1293-529, 1294-528, 1295-527, 1296-526, 1297-525, 1298-524, 1299-523, 1300-522, 1301-521, 1302-520, 1303-519, 1304-518, 1305-517, 1306-516, 1307-515, 1308-514, 1309-513, 1310-512, 1311-511, 1312-510, 1313-509, 1314-508, 1315-507, 1316-506, 1317-505, 1318-504, 1319-503, 1320-502, 1321-501, 1322-500, 1323-499, 1324-498, 1325-497, 1326-496, 1327-495, 1328-494, 1329-493, 1330-492, 1331-491, 1332-490, 1333-489, 1334-488, 1335-487, 1336-486, 1337-485, 1338-484, 1339-483, 1340-482, 1341-481, 1342-480, 1343-479, 1344-478, 1345-477, 1346-476, 1347-475, 1348-474, 1349-473, 1350-472, 1351-471, 1352-470, 1353-469, 1354-468, 1355-467, 1356-466, 1357-465, 1358-464, 1359-463, 1360-462, 1361-461, 1362-460, 1363-459, 1364-458, 1365-457, 1366-456, 1367-455, 1368-454, 1369-453, 1370-452, 1371-451, 1372-450, 1373-449, 1374-448, 1375-447, 1376-446, 1377-445, 1378-444, 1379-443, 1380-442, 1381-441, 1382-440, 1383-439, 1384-438, 1385-437, 1386-436, 1387-435, 1388-434, 1389-433, 1390-432, 1391-431, 1392-430, 1393-429, 1394-428, 1395-427, 1396-426, 1397-425, 1398-424, 1399-423, 1400-422, 1401-421, 1402-420, 1403-419, 1404-418, 1405-417, 1406-416, 1407-415, 1408-414, 1409-413, 1410-412, 1411-411, 1412-410, 1413-409, 1414-408, 1415-407, 1416-406, 1417-405, 1418-404, 1419-403, 1420-402, 1421-401, 1422-400, 1423-399, 1424-398, 1425-397, 1426-396, 1427-395, 1428-394, 1429-393, 1430-392, 1431-391, 1432-390, 1433-389, 1434-388, 1435-387, 1436-386, 1437-385, 1438-384, 1439-383, 1440-382, 1441-381, 1442-380, 1443-379, 1444-378, 1445-377, 1446-376, 1447-375, 1448-374, 1449-373, 1450-372, 1451-371, 1452-370, 1453-369, 1454-368, 1455-367, 1456-366, 1457-365, 1458-364, 1459-363, 1460-362, 1461-361, 1462-360, 1463-359, 1464-358, 1465-357, 1466-356, 1467-355, 1468-354, 1469-353, 1470-352, 1471-351, 1472-350, 1473-349, 1474-348, 1475-347, 1476-346, 1477-345, 1478-344, 1479-343, 1480-342, 1481-341, 1482-340, 1483-339, 1484-338, 1485-337, 1486-336, 1487-335, 1488-334, 1489-333, 1490-332, 1491-331, 1492-330, 1493-329, 1494-328, 1495-327, 1496-326, 1497-325, 1498-324, 1499-323, 1500-322, 1501-321, 1502-320, 1503-319, 1504-318, 1505-317, 1506-316, 1507-315, 1508-314, 1509-313, 1510-312, 1511-311, 1512-310, 1513-309, 1514-308, 1515-307, 1516-306, 1517-305, 1518-304, 1519-303, 1520-302, 1521-301, 1522-300, 1523-299, 1524-298, 1525-297, 1526-296, 1527-295, 1528-294, 1529-293, 1530-292, 1531-291, 1532-290, 1533-289, 1534-288, 1535-287, 1536-286, 1537-285, 1538-284, 1539-283, 1540-282, 1541-281, 1542-280, 1543-279, 1544-278, 1545-277, 1546-276, 1547-275, 1548-274, 1549-273, 1550-272, 1551-271, 1552-270, 1553-269, 1554-268, 1555-267, 1556-266, 1557-265, 1558-264, 1559-263, 1560-262, 1561-261, 1562-260, 1563-259, 1564-258, 1565-257, 1566-256, 1567-255, 1568-254, 1569-253, 1570-252, 1571-251, 1572-250, 1573-249, 1574-248, 1575-247, 1576-246, 1577-245, 1578-244, 1579-243, 1580-242, 1581-241, 1582-240, 1583-239, 1584-238, 1585-237, 1586-236, 1587-235, 1588-234, 1589-233, 1590-232, 1591-231, 1592-230, 1593-229, 1594-228, 1595-227, 1596-226, 1597-225, 1598-224, 1599-223, 1600-222, 1601-221, 1602-220, 1603-219, 1604-218, 1605-217, 1606-216, 1607-215, 1608-214, 1609-213, 1610-212, 1611-211, 1612-210, 1613-209, 1614-208, 1615-207, 1616-206, 1617-205, 1618-204, 1619-203, 1620-202, 1621-201, 1622-200, 1623-199, 1624-198, 1625-197, 1626-196, 1627-195, 1628-194, 1629-193, 1630-192, 1631-191, 1632-190, 1633-189, 1634-188, 1635-187, 1636-186, 1637-185, 1638-184, 1639-183, 1640-182, 1641-181, 1642-180, 1643-179, 1644-178, 1645-177, 1646-176, 1647-175, 1648-174, 1649-173, 1650-172, 1651-171, 1652-170, 1653-169, 1654-168, 1655-167, 1656-166, 1657-165, 1658-164, 1659-163, 1660-162, 1661-161, 1662-160, 1663-159, 1664-158, 1665-157, 1666-156, 1667-155, 1668-154, 1669-153, 1670-152, 1671-151, 1672-150, 1673-149, 1674-148, 1675-147, 1676-146, 1677-145, 1678-144, 1679-143, 1680-142, 1681-141, 1682-140, 1683-139, 1684-138, 1685-137, 1686-136, 1687-135, 1688-134, 1689-133, 1690-132, 1691-131, 1692-130, 1693-129, 1694-128, 1695-127, 1696-126, 1697-125, 1698-124, 1699-123, 1700-122, 1701-121, 1702-120, 1703-119, 1704-118, 1705-117, 1706-116, 1707-115, 1708-114, 1709-113, 1710-112, 1711-111, 1712-110, 1713-109, 1714-108, 1715-107, 1716-106, 1717-105, 1718-104, 1719-103, 1720-102, 1721-101, 1722-100, 1723-99, 1724-98, 1725-97, 1726-96, 1727-95, 1728-94, 1729-93, 1730-92, 1731-91, 1732-90, 1733-89, 1734-88, 1735-87, 1736-86, 1737-85, 1738-84, 1739-83, 1740-82, 1741-81, 1742-80, 1743-79, 1744-78, 1745-77, 1746-76, 1747-75, 1748-74, 1749-73, 1750-72, 1751-71, 1752-70, 1753-69, 1754-68, 1755-67, 1756-66, 1757-65, 1758-64, 1759-63, 1760-62, 1761-61, 1762-60, 1763-59, 1764-58, 1765-57, 1766-56, 1767-55, 1768-54, 1769-53, 1770-52, 1771-51, 1772-50, 1773-49, 1774-48, 1775-47, 1776-46, 1777-45, 1778-44, 1779-43, 1780-42, 1781-41, 1782-40, 1783-39, 1784-38, 1785-37, 1786-36, 1787-35, 1788-34, 1789-33, 1790-32, 1791-31, 1792-30, 1793-29, 1794-28, 1795-27, 1796-26, 1797-25, 1798-24, 1799-23, 1800-22, 1801-21, 1802-20, 1803-19, 1804-18, 1805-17, 1806-16, 1807-15, 1808-14, 1809-13, 1810-12, 1811-11, 1812-10, 1813-9, 1814-8, 1815-7, 1816-6, 1817-5, 1818-4, 1819-3, 1820-2, 1821-1, 1822-0

10. The following table gives the number of hours worked by each of the 1000 workers.

10. The following table gives the number of hours worked by each of the 100 workers.

A. *Lgrandri nummorum* (Scenaris) operariae

Alexandri nummorum scenam aperiet latius Imperatorem togatum in quadrigis exhibens, dextra equorum habens regentem, sinistra victoriam, utraque manu scipionem eburneum tenentem. Ne quis typum Alexandri triumphum designare existimet, nullum egit hoc anno consentientibus Historiæ scriptoribus, sed memoriam processus consulatus III. renovat, quem iniit cum Dione i i. anno U. C. 982 cum gereret trib. potestatem viii. quæ omnia confirmat, nummi epigraphe, ut & toga consularis, qua induitus procedit, & scipio eburneus consulum insigne, quod Victoria gerit, ob acceptum victoriæ in Germania per duces relatæ nuntium.

Facilities I: ships and big ports and new land

THE UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES
UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Journal of the American Chemical Society, Vol. 67, No. 10, October 1945, pp. 4507-4512.

Latino succedit Græcus à Perinthiis Alexander; eorum urbs ad mare in edito peninsulae jugo à Perintho Epidaurio, teste Stephano, condita; unde ad originem arguendam dicuntur Iones. Epidaurus autem urbs erat in ea Peloponnesi parte, quam habitabant Iones, quod confirmat Pausanias cum de Ionum duce Procle loquitur, qui postquam ab Achæis ejecti sunt. De Urbit. Achaic. pa-
143.

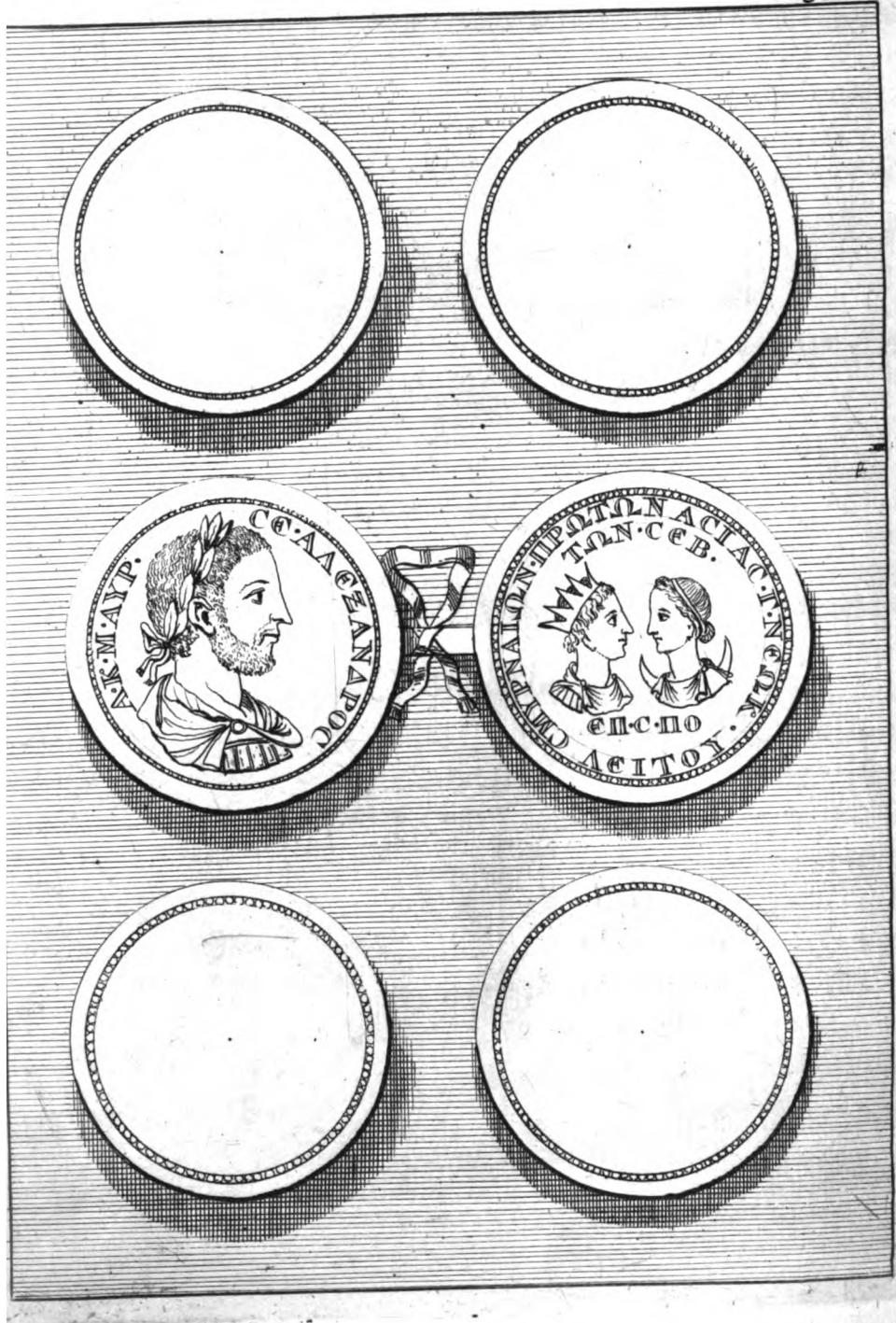
Iones, in Asiam eos dicit. *Erat Ionum dux Procles Pitrei filius & ipse Epidaurius, & paulo post. Genus Procles ducebatur ab Ione Xuthi filio:* unde Iones ab eo dicti sunt. Mulier stolata Genius est urbis sub abundantiae effigie: illa gerit duo tempora, unum Severo patri & alterum filiis, in quorum honorem Actia & Pythia Perinthii bis Neocori ab Elagabalo facti celebrant. Urnae pro pedibus foeminae, ludorum præmia continent, dexterior palmae ramum pro Actiis, sinistrior poma pro Pythiis, ut nos docet Lucianus. *In Pythini poma certaminum Deo sacrorum.*

De Gymnas.
pag. 787.

III.

Serapis in Caracallæ nummo ad ludos spectante, cum Perinthii primum facti sunt à Severo Neocori, jam prodit tanquam urbis Præses, cui sacra ante eorum celebrationem facienda erant, quod ara pro ejus pedibus arguit: Perinthios quidem sub Severo primùm Neocoros fuisse, secundum verò sub Elagabalo, ex eorum nummis pronuntiavimus. At cum Actia & Pythia celebrata sint eodem tempore sub Caracalla, ut indicat ejus nummus, & adhuc sub Alexandro renoventur, credibile est Pythia non esse, ut solebant, ab eorum institutione, novennalia, sed singulis quinque annis edita, ut Actia, Perinthii Græcum morem relinquentes, ut se Romano accommodarent.

IV.

IV.

Epigraphē ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΔΙΣ ΝΕΟΚΩΡΩΝ indicat Perinthios hunc Alex. Sev. nummos cūdisse cum Festa & Ludos Neocori iterum celebrarent, ob victoriam nempe de Persis relatam: stat enim Imperator militari vestitu indutus, paludamento insignis, dextra hastam, sinistra parazonium gerens, cui Victoria lauream porrigit. De hoc bello inquit Lampridius: *Magno igitur apparatu inde in Persas profectus, Artaxerxem Regem potentissimum vicit, & de præda quam Persis diripuit, suum ditarit exercitum.* Amicus hunc nummum statuæ victori Alexandro Severo à Perinthiis erectæ monumentum esse existimat, cui non renui-
mus, illi enim aliquod à munificentissimo Prin-
cipe beneficium accepisse potuerunt, quorum
memores & statuam & maximos ex ære nūnimos
cuderint.

V.

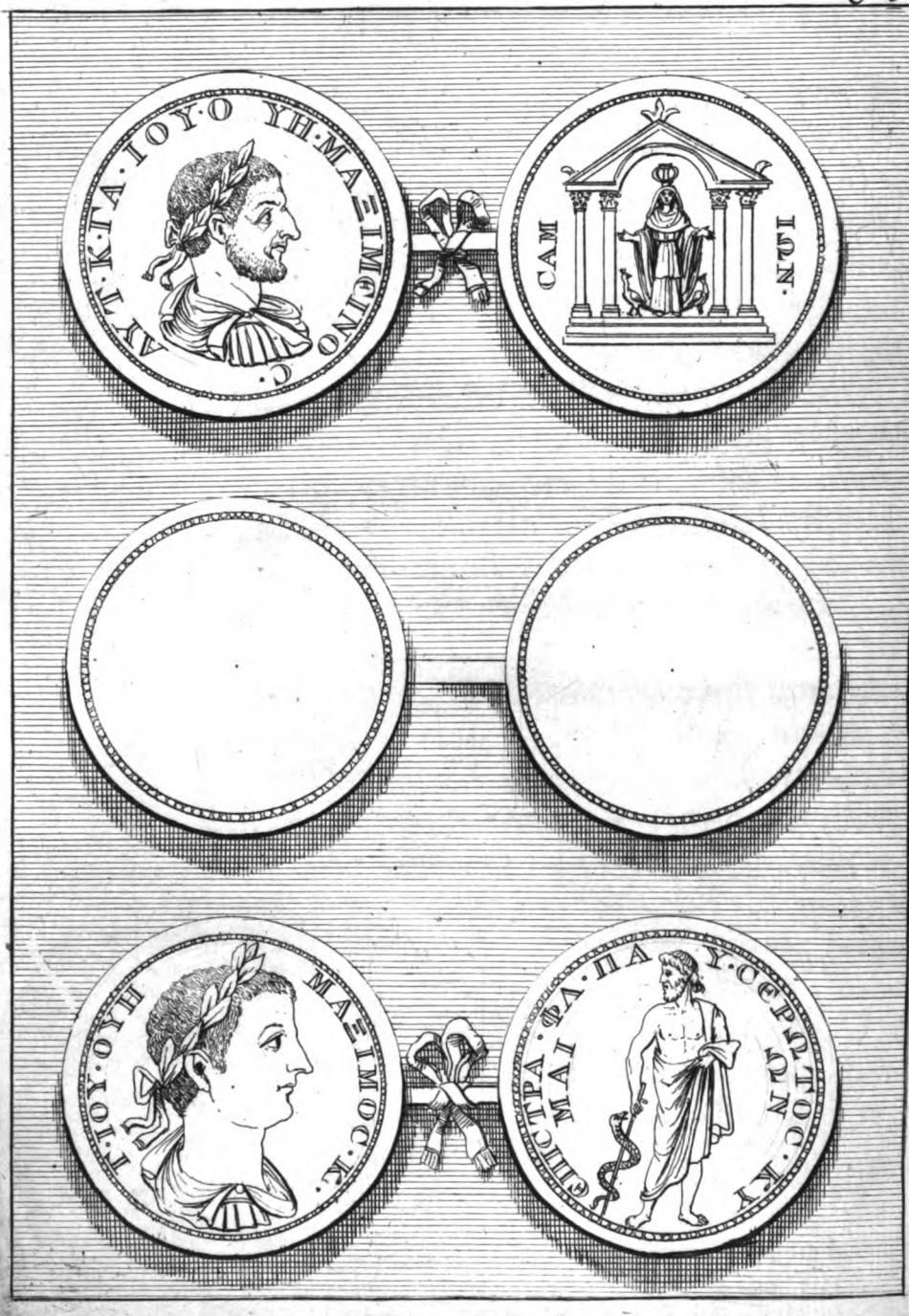
Smyrnæis tanta beneficia contulerunt Imperatores Romani, ut eorum urbs, et si plurimis afflicta terræ motibus, tandem dicta sit terræ ornementum & Græciæ theatrum: in ea enim Jupiter præses & Nemeses urbis tutelares deæ, Neptunus qui utraque movet, Diique Romani, nempe Imperatores, Græciq; scilicet Theseus Alexander, & Lyzimachus urbis Restauratores; unde Aristi-

*In orat. de
Smyrn.*

des ad Cæsares ait, *cum Lyzimachum, Alexandrum*
Theseum fabulas, vos vero conditores urbis eftis,
vos novam rursum erigitis. Nil mirum igitur si
Smyrnæi omnibus fere Imperatoribus nummos
percussérint.

In Felix seu. In hoc maximo Alex. Severum sub Solis effigie, & Mamæam sub Lunæ imagine exhibent, hoc lemmate filium & matrem ita orbi Romano esse utiles, quantum illa lumine humano generi videntur necessaria, demonstrantes: nam extinto impurissimo, & crudelissimo Imperatore, succederat Princeps omni laudum genere dignus & Mamæa Mater, fortissima Scenina: Imperatori autem acclamabant Romani apud Lampridium: *Felices nos imperio tuo, Felicem Rempblicam.*

*Cim. Ghisio
Rome.* Smyrnæi, Asiae primatum quem sub Caracalla obtinuerunt, usque ad extrema tempora servaverunt, ut & tertium Neocoriam, sicut nos docent Valeriani numismata, quæ illis has dignitates, ut isti, adhuc tribuunt: dicuntur autem Neocori Augustorum ad distinctionem aliorum nummum. Nam Ephesit se Artemidis etiam Neocoros inscribunt, ut habet ille perrarus Caracallæ ΕΦΕΣΙΩΝ ΔΙC ΝΕΟΚΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. Nummus vero hic Smyrnæus præfert, ΕΠ. ΣΤ. ΠΟΛΕΙΤΟΥ. forsitan ΙΠΠΟΛΕΙΤΟΥ: sed constanter ita legitur.

C. JULIUS VERUS MAXIMINUS.

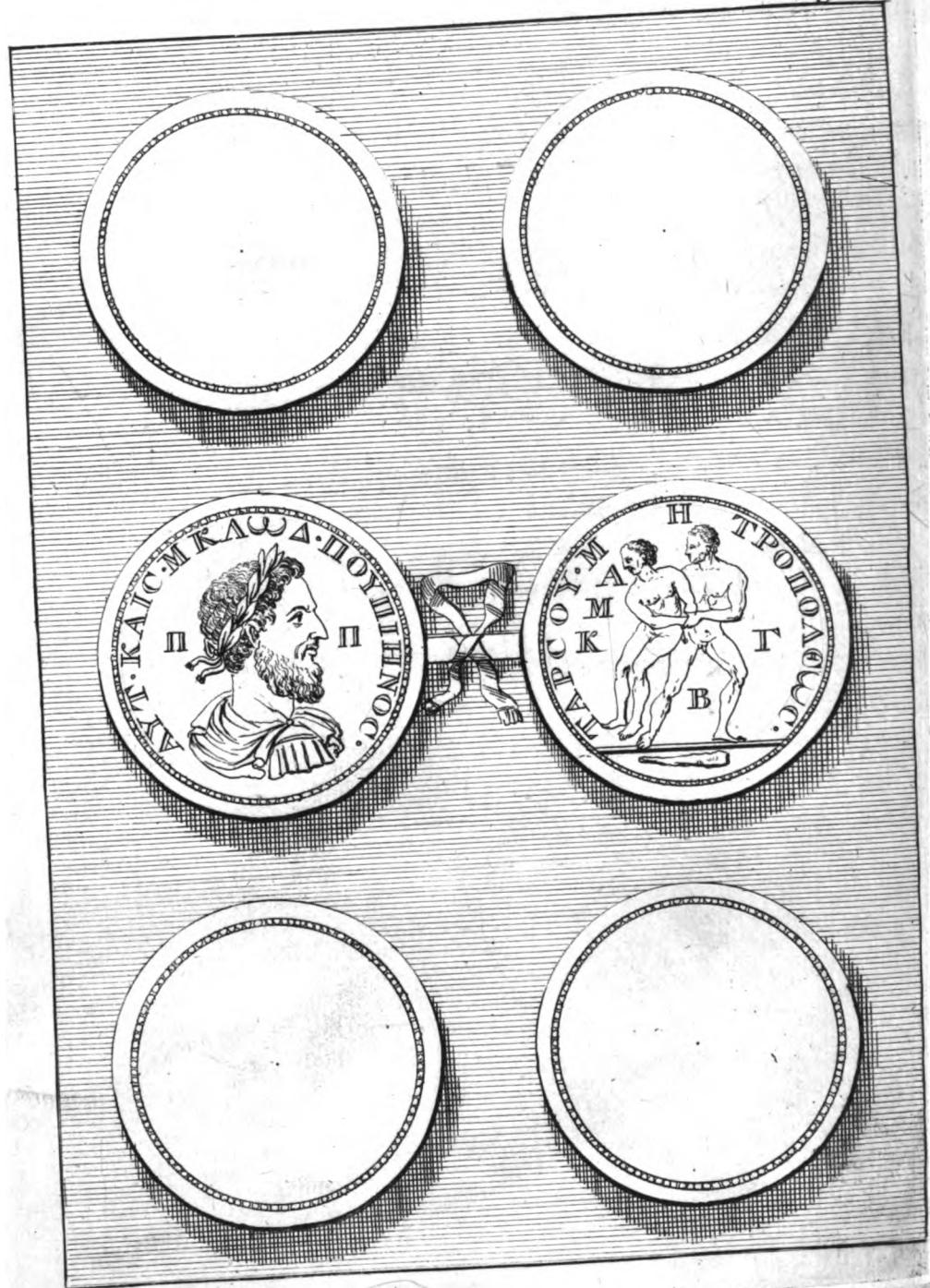
Maximinus Thrax primum gregarius milles, post à Septimio Severo inter custodes corporis collectus, etiamdem ad Imperium post Alexandri Severi cædem ascendit si sed à Senatu hostis ob crudelitatem declaratus, à militibus tandem occisus est, regnavit annos tres intercros & aliquot dies, intra quos Sami sibi nuntios signarunt, quod forsan iis libertatem quam ab Augusto acceperant, conservasse. Junonem Dio lib. pag. autem Pronubam in templo tetrastylo nubentis habitu stantem sape in iis representant, quod, ut refert D. Athanasius, Orat. contra genes. vestiendi rationem inventisset. Illius signum, opus aiunt Smilidis Egineæ tæ Euclidis F. fuisse, qui Dædalo æqualis; unde maxime priscum aptumabant, Deindeque apud eos adolevisse, & Jovi nupsisse narrant. Pro pedibus illius hinc & inde Pavo conspicitur, quod illi primum ex Junonis Samiæ templo editi & Lib. 14. cap. 20. educati, ex Athenæo.

C. JULIUS VERUS MAXIMINUS.

*Capitolin.
In ejus vita.*

*Lyb. 13. p.
622.*

Maximus Maximini Imperatoris ex Paullina filius, eximiæ formositatis adolescens à patre factus est Cæsar: in hoc Cumæorum numero lauteam in capite præfert, & in quibusdam aliis rarissimum nomen αὐτοκράτορος gerit, cuius rationem reddit Maximinus in epistola quadam. *Ego propter affectum, quem pater filio debet, Maximum meum Imperatorem appellare permisi.* Cumæ Aeolicarum urbium maxima & præstantissima fuit, à Pelope unâ cum Magnesia anno mundi 3150. condita est: si lido rō fides: porrò ab Amazone ejus nominis distat referit Strab. A Pergamo distat xx vi milliaribus; ex qua Æsculapii cultum accepisse videtur, apud eos enim famosum fuit illud Æsculapii templum: toto terrarum orbe deçantatum; nummus Culnæ fuit percussus, ΕΠΙ ΣΤΡΑ, ΦΛΑ. ΠΑΥ. ΞΕΡΩΤΟΣ. Sub Prætore Flavio Pausania Serotis filio.

M. CLODIUS PUPIENUS.

PUpienus & Balbinus contra Maximinum hostem P. R. declaratum Imperatores appellati sunt, integrum annum non explevere, si quidem eorum nummi Latini tribunitiam potestatem secundam non scribant: ideo Græci ex iis perpauici occurrunt, solam Tarsum reperimus, quæ Pupieno suos dedicavit & quidem plurimos: unde illum aliquando Ciliciæ præfuisse suspicari aliquis posset: qua de causa hæc urbs huic Imperatori devota, aliorum Principum, quæ asciverat nomina, in nummis proferre desiit.

Tarsus inter alia numina à Dione Chrys. relata. *In Tarſic.*
Age vero per Herculem quæſo & Perſea & Apollinem priore-
& Minervam, aliosque quos colitis Deos. Hercu-
lelm non modo ſelegit, quem in Pupeni nummis
signaret, ſed inter alios hujus Dei labores, illum
cum Antæo luctantem expressit, forſan non ſine
cauſa: nam Pupiēnum Herculi, qui Antæum gi-
gantem oppreſſit, comparaverunt: Maximinus
enim tanta proceritate eminebat, ut alter gigas
videretur, Capitolinum audias de illo loquentem. *In Maximino.*
Longitudine autem corporis & vaſtitate & forma,
atque oculorum magnitudine & candore inter om-
nes excelleret: bibiffe autem illum ſæpe in die vini
Capitolinam amphoram conſtat: comediffe & XL li-
bras carnis, etiam LX.

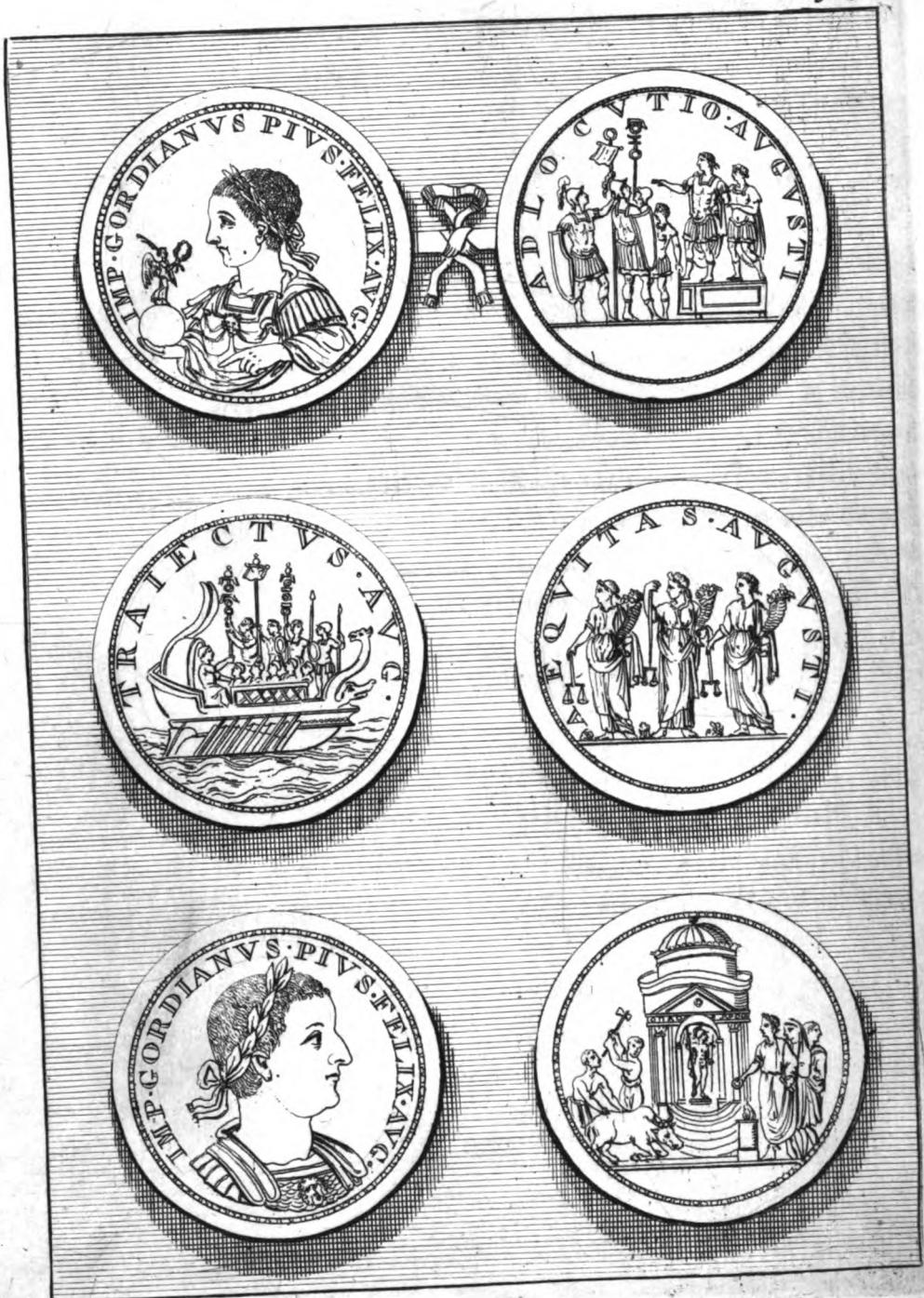
Artemid.
lib. 2.

Antæus verò Neptuni filius erat, qui hospites secum palæstra dimicare compellens, occidebat. Hercules cum eo luctari coactus, sublimem illum è terra ulnis elisum interemit. Maximinus quemque nobilem interficiebat, Pupienus contra eum tanquam alter Hercules à Senatu missus est.

Tom. 2. p.
268.

Literas A. M. K. supra interpretati sumus προτη μεγάλης Κιλικίας. Prima magna Cilicie cùm primatum provinciæ obtinuissest à Severo. Reliquias Γ. B. explicamus. Γρομη Βελῆς, ut in libro nostro Præstantiorum numismaeum jam diximus, & non anno secundo, ut quidam dixerunt. Has autem literas apposuit Tarlus, cum libera sub Severo iterum pronunciata est, ut deinceps ex Senatus sui decretis, se cuncta agere denotaret.

M. ANTONIUS GORDIANUS.

I.

Gordianus occisis Balbino & Pupieno solus Imperium tenuit, exortoque Persico bello, ad illud profectus est: at cum adlocutiones militares fierent, tum ante prælium, cùm post victoriam, quibus vel præmia, vel laudes distribuerent. Hæc post devictos Persas à Gordiano facta videtur, cum ille plurima militibus distribuerit, & ut narrat Capitolinus, *laudatis pro concione victoribus*. Cujus rei memoriam non modo Senatus in tanti Principis, cui triumphum decreverat, in nummis consignavit: sed ipse Gordianus in maximis, ad gloriam suam cudi curavit.

In Gordian.

II.

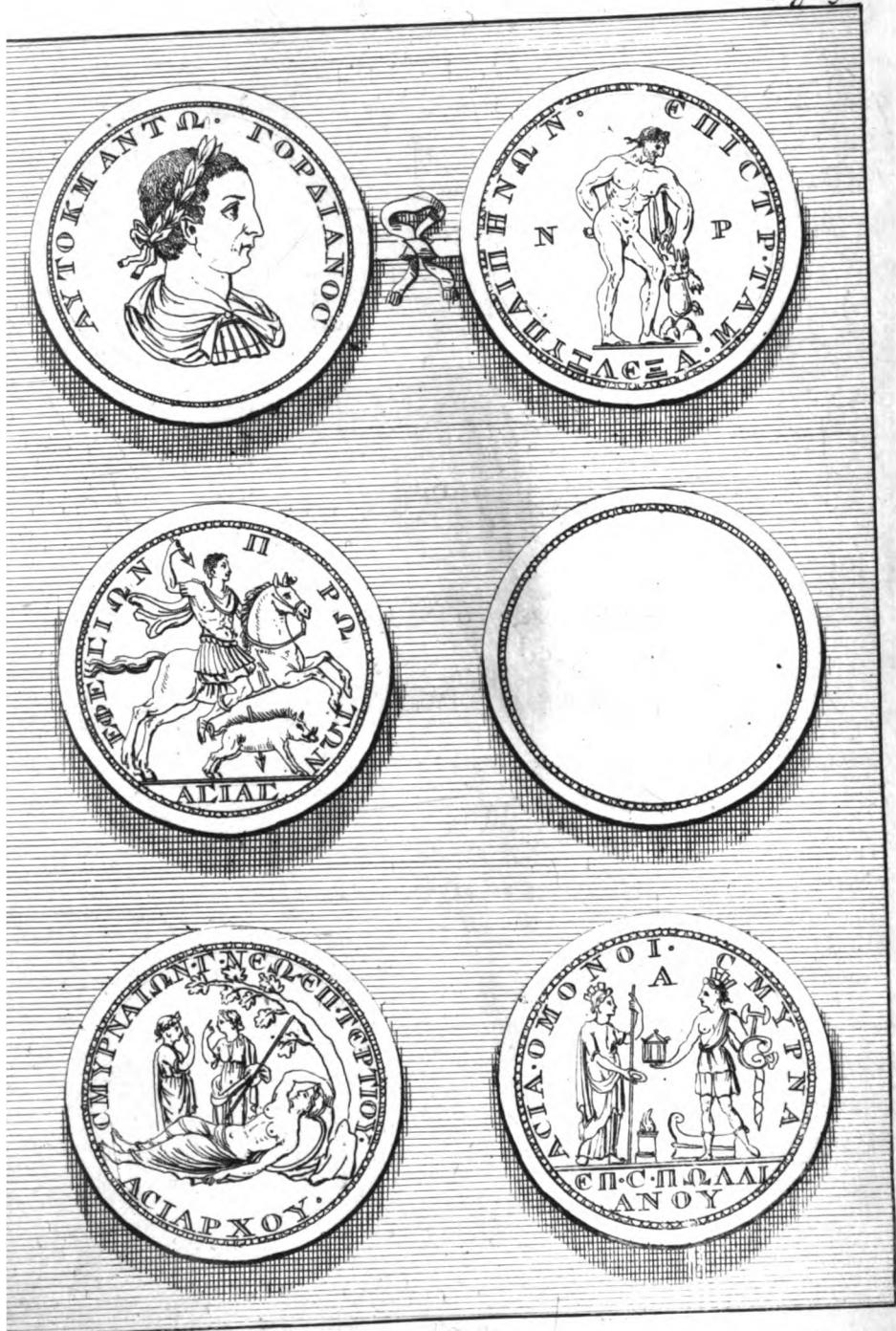
Ad bellum Persicum spectat hic nummus, cùm Gordianus ad illud proficiseretur mare confundit; de quo Capitolinus. *Fecit iter per Mœsiam; inde per Syriam in Antiochiam venit.* Trajectus ille ex Mœsia in Syriam triremi peractus est: unde in aliis cùm eodem typo occurrit epigraphe **FELICITAS AUGUSTI**, ad denotandam bonam Principis fortunam, qua Persas & Barbaros devicturus est. Triremis signatur, quæ remis tan-

tum, nec ullo velo utitur, ad demonstrandum Gordiani felicem, nullisque tempestatibus agitatum ejus trajectum, & cum ille à militibus populo & Senatu, ingenti amore, studio & cura haberetur: nil mirum si trajectus ejus memoria tanquam omnibus grata in ære consignetur.

I II.

Moneta Romani Imperatoris demortui jaetationem in populo non amplius habebat, ad usum autem ejus restituendum, Senatus decreto opus erat pro æreis, & Principis novi rescripto pro aurea & argentea: nam ab Augusto æreæ cuendæ facultas Senatui, tanquam potestatis umbra relicta erat: Hadrianus tandem æreos sibi maximos attribuit: ideo plurimi Imperatores tres monetas exhibuerunt, ut penes se summum jus ex omni materia cuendorum nummorum esse denotarent. Epigraphe *Æquitas Augusti*, corum ex proba, & non ex adulterina materia in nummis cuendis æquitatem demonstrat: unaquæque bilancem tenet, pro justo nummi pondere arguendo.

IV.

IV.

Mars præcipue à Romanis cultus est, quod Romuli Conditoris pater crederetur, quem modò Bellatorem, modò Pacatorem appellabant: hujus templum erat intra urbem ad ejus custodiā, alterius in via Appia, cuius prospectus hic esse videtur: extra urbem nempe ad arcendos hostes, ei Imperatores, bella facturi sacra faciebant: ideo Gordianus ante ejus templum sacrificat, togatus quidem, cum adhuc in urbe moraretur: assistunt sacerdotes & ministri, Popa pro victima bovem malleo feriente, & Victimario eum jugulaturo. In aditu templi stat Mars galeatus, hastâ insignis, cuius cognomen in Zephoro, scriptum est, Ο'πλοφόρος, idest, *armiger*, quod ferat arma, quin & Orphæo Ο'πλοχαρης, qui *armis leatur*.

V.

Hypæpa Lydiæ urbs inter Tmolum montem & Caystrum fluvium sita, ab Ovidio parva dicta.

Illinc parvis finitur Hypæpis.

Metam. 2.

nummos cum Herculis quiescentis effigie, ad argendum suum versus Gordianum obsequium, sub Prætore Tito Antonio Alexandri filio vel pro aliquo accepto beneficio, cum & Tranquillinæ ejus uxori etiam percusserit, cum Imperator

M

ad bellum Persicum proficisceretur , quippe eques in barbaros decurrens exhibetur. Hercules clavâ innixus est, qua pro armis utebatur, eam in Nemæa

Artemidor.
lib. 2.

sylva ad Leonem occidendum sibi comparaverat.

V I.

Gordianum venationi deditum, & in ea illius dexteritatem & peritiam nos edocent nummi frequentes in plurimis Græciæ urbibus percussi: en Ephesus telo aprum ab eo transfixum nobis exhibet, ut & alter Hypepæ signatus idem factum repræsentat ; in aliis Diana Venatrix & Meleager aprum palo transfossurus, tanquam Dii venationibus præsides, in gratiam Imperatoris obsignantur. Ephesii se primos Asiæ inscribunt, quam dignitatem præ aliis ambibant.

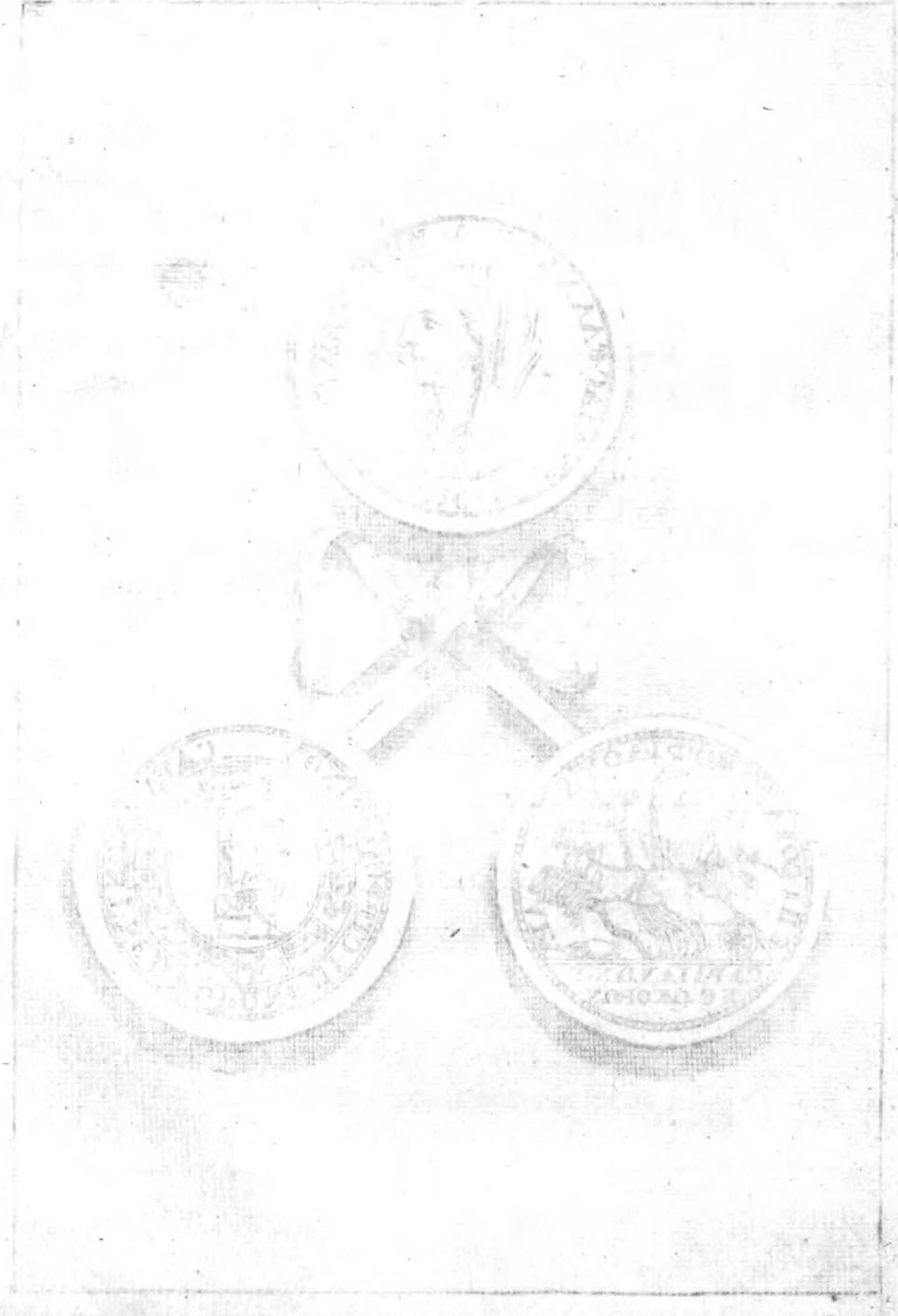
Plurimæ urbes Græciæ nummos Gordiano cuderunt, cum ille esset, teste Capitolino, *amatus à populo & Senatu & militibus*, ita ut nemo *Principum*. Inter eas Smyrna Ioniæ civitas splendidissima restorationis suæ ab Alexandro M. memoriam ei exhibit. Heros ille dormit sub Platano, cui in somnio Nemeses urbis Præsides illius instaurationem monent, ut nos docet Paulus Achaic. pag. 404. De Num. Panth. Palinod. de Smyr. Ibid.

sicas, sicut jam retulit Abbas Nicasius, & cuius meminit Aristides : *Atque Alexandri quidem somnium quoddam fertur, in quo inerat fundandi proximum* Isque erat tertius Restaurator: nam addit: Altera ferebatur laus, Theseus autor & Smyrnæ nomen. Ter autem situm mutavit terræ motibus concussa.

VIII.

Smyrnæi in superiore nummo Alexandrum
urbis in loco novo restorationem suscepisse de-
monstrant: in hoc verò, ad majorem antiquita-
tem, Smyrnam Amazonem exhibent Conditi-
cem, & foedus initum cum Asiae urbibus: earum
Genius stat pro sacrifaciendis. Iones cùm ex At-
tica sub Codri filiis in Asiam transissent, pluri-
mas urbes condiderunt, alias invaserunt, & tunc
eorum conventus ex duodecim constitit, Smyrna
postea inter illas recepta est, teste Strabone.

Postea temporis assumpta in eorum conventum est
etiam Smyrna authoribus Ephesii. Quod confir-
Achaic. pag. 404. *mat Pausanias. In sequentibus deinde temporibus*
concilii sui ejus cum Smyrnæis Iones communicarunt.
Amazon turrita est tanquam urbis fundatrix,
templum Romæ dicatum, quod gerit prima illi
Amal. 4. extruxerit ex Tacito. Bipennem & clypeum pro
armis tenet. Prora vel ad mare situm, vel in
Orat. ad M. Aur. veteris victoriæ de Chiis relatae signum ex Aristi-
de denotat.

FURIA SABINA TRANQUILLINA.

I.

Non inanis conjectura Seguini fuit, qui Tranquillinam sub Proserpinæ effigie à Sardianis repræsentatam putavit in nummo maximo, quem disertè exposuit, & consule: nam observata paululum attentius mulieris imagine, nemo est qui Tranquillinam non agnoscat; nonne Faustina junior sub eodem ΚΟΡΗΣ nomine à Cyzikenis supra prodit? adde quod idem Sulpitius Hermophilus primus Pontifex Sardianorum si-<sup>Occo pag.
437.</sup> milem Proserpinæ à Plutone raptus typum Gordiano ejus conjugi percussit: imo in altero Tranquillinæ dicitur Αγχίστενος ἡ τὸ Β'. cum ludis Chrysanthinis. Proserpinæ cultum apud Sardianos indicant plurimi nummi cum ejus deæ effigie, ut ^{pag. 87.} & inscriptio apud

ΘΕΑΝ ΚΟΡΗΝ ΣΑΡΔΙΑΝΟΙΣ Λ. ΑΤΡ. ΣΑΤΥΡΟΣ ΑΠΕΛ. ΣΕΒΑΣ. ΑΝΕΘΗΚΕΝ.

Tot Gordiano & Tranquillinæ uxori nummi, non sine aliquo beneficio à Sardianis percussi videntur, sed illos à munificentissimo Principe ut terrium Neocori essent, accepisse, ipsi nos edocent: cum primam ab Adriano Neocoriam, & secundam à Caracalla habuissent. Hic nummus sub Sulpitio Hermophilo primo Pontifice signatus est:

M 3

sub Pontificibus suis, & non sub aliis magistris
tibus nummos cudere solent. Plutoni volunt nuptiam
Proserpinam Cereris filiam, quæ ut seges
terræ mandata centuplum profert, & sic cum
inferis partim, & cum superis degere refertur apud
Apollodorum.

Fulgent.
Myth.

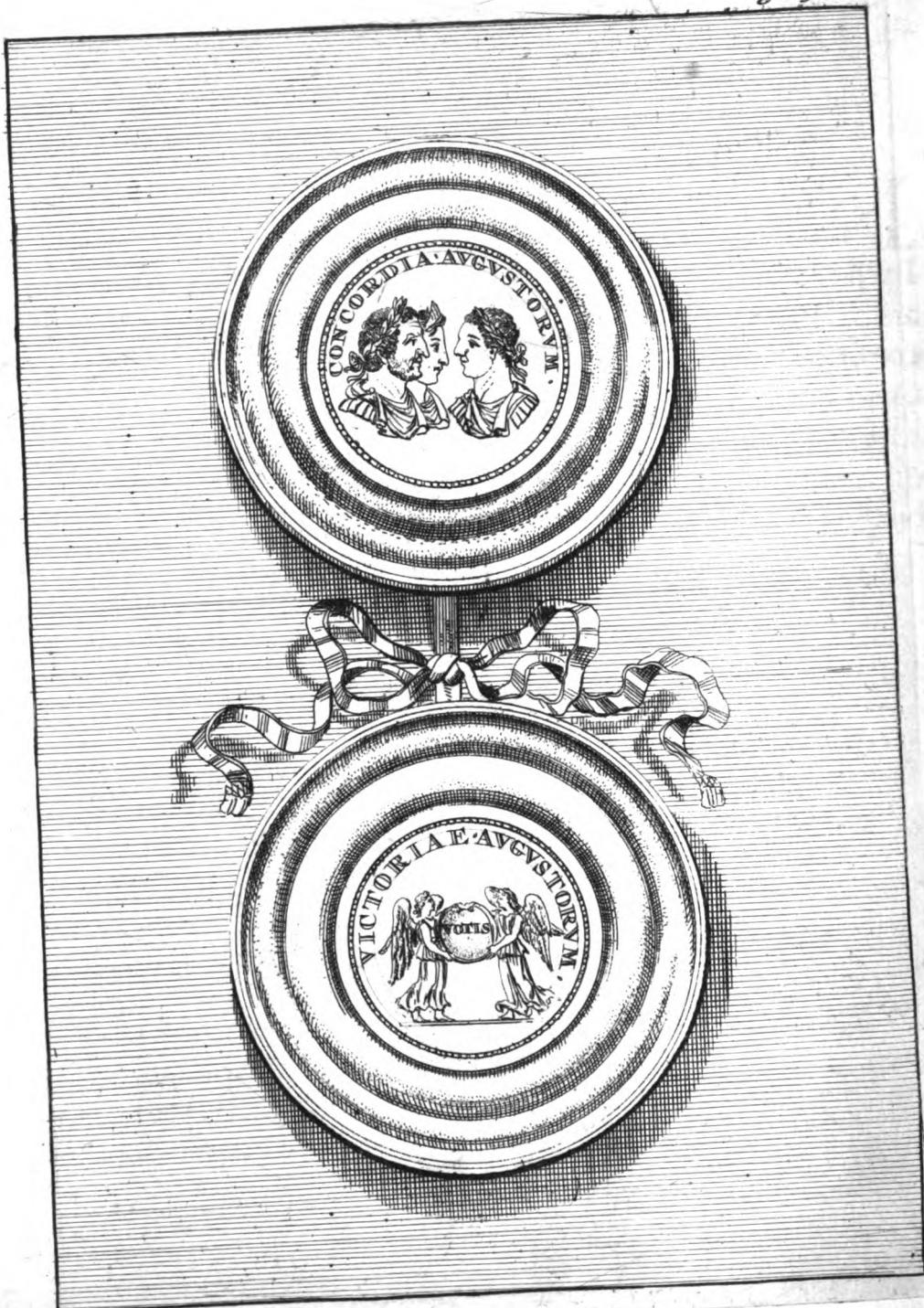
Ibid.

I I.

Eadem Tranquillina sub Proserpinæ imagine iterum prodit in altero maximi moduli nummo sub Prætore Rufino. Græci quidem nummi Tranquillinam sæpius Furiam nominant, Latini verò Sabiniam. Sardiani se ter Neocoros, ut in superiori nummo inscribunt: quæ dignitas urbibus tantum celeribus concessa videtur; at Sardis se Metropolim & Primam Asiac, Lydiæ & Græciæ vindicat: Cræsi olim Regis sedes fuit, cuius dominum Sardiani civibus ad requiescendum otio seniorum collegio Gerusiam dedicaverunt apud Vitruvium.

Lub. 2.

Jupiter in Sardianorum nummis frequens, ejus cultum in urbe denotat; sed in hoc maximo inter Zodiaci circulum, tanquam inter deos primarius sedens reponitur, de quo inquit Macrobius: *In duodecim Zodiaci signis certa certorum numinum domicilia creduntur.* Jupiter victoriā dextrâ gerit, tanquam Gordianus sub ejus protectione victoriā de Persis relatus sit.

M. JULIUS PHILIPPUS.

I.

PHilippus humillimo loco ex Arabia oriundus, virtute tamen rei militaris clarus, ex Præfecto Prætorii ad Imperium, Gordiano ejus artibus occiso, & à Senatu ipsius literis decepto, confirmatus pervenit: uxorem duxerat Marciam Otaciliam Severam, ex qua M. Julium Philippum habuit filium, quem primùm dixit Cæsarem, & ut familiæ obscuritatem tegeret appellavit Nobilissimum, ad instar Commodi, in cuius nummis signatur NOBILITAS AUG. Philippus autem pater, ut se à Senatu confirmatum intellexit, filium in *De Cæsarib.* itinere Imperii participem fecit, de quo Aur. Vict. *Sumpio in consortium Philippo filio, rebus ad Orientem compositis, conditoque apud Arabiam Philippoli oppido, Romam venit.*

En tota Philippi familia in hoc maximo numero, sub concordia Auguſtorum epigraphe, exhibetur, pater capite jugato cum Otacilia conjugé ab una parte; ex adversa Philippus filius lauréa insignis, conspicuntur: qui quidem nummus videtur signatus postquam Philippus filio Imperium communicavit, ob lauream qua caput hujus cingitur: Cæſares enim illa non erant redimiti.

*In Maximo
& Balbino.*

Pars aversa exhibet duas victorias clypeum sustinentes in quo VOTIS, in memoriam victoriae Carpicæ sub utroque relatæ. Carpi Capitolino teste, Scythico bello principium dedere: hi à Gordiano tertio repulsi, dum contra Persas bellum gereret, illud restaurarunt; sed Philippus postea eos vicit & profligavit: unde in ejus numero argenteo VICTORIA CARPICA.

Hæc victoria initio anni v. Philippi Imperii reportata videtur v. c. 1001. vox autem VOTIS in clypeo, vota pro felici Augustorum reditu soluta esse denotat, in quorum memoriam clypeus votivus templo appendebatur, quem gerunt Victoriae.

II.

Philippus senior stat paludatus, filius ei à dextris adstat, eos Præfectus prætorio, & duo legionum Tribuni comitantur, Pater in actu loquendi depingitur, militibus velut gratiam agens, quod sibi Imperium detulissent, de quo ait Zosimus, *In Philipp.* *Philipum ex composito purpura vestiunt.* Ideo Philippus in suggestu non exhibetur, ut solebant Imperatores pro bello alloquentes, amplis largitionibus milites remuneravit, Romamque misit, literis ad Senatum missis Gordianum morbo extinctum esse, & exercitum eum Imperatorem renuntiasse, quem Senatus de Gordiani morte mōerens comprobavit, & filio Cæfari facto numeros, cum titulo Principis juventutis, percussit.

III.

Tarsus Ciliciæ Metropolis, Syriæ contermina, in qua Philippus erat Imperator electus, ut suum novo Principi obsequium significaret, nummos ei signavit, in iisque Minervam præcipuum urbis numen expressit, ut loquitur Dio Chrysostomus. *Age vero per Herculem quæso, & Persea, & Apollinem, & MINERVAM, aliosque quos colitis deos.* *In Tarsic.* Tarsenses Minervam selegerunt, tanquam ejus ope Philippus profligasset, & ad pacem iniendam coegerisset, ut ejus ex argento numimus denotat,

N

Lib. I.

cum epigraphe, PAX FUNDATA CUM PERSIS,
 quod confirmat Zosimus. *Is sacramentis intervenientibus amicitia cum Sapore constituta, belloque sopropt̄ Romam proficiscitur.* Tarlus Philippo per numeros blanditur, ut ab eo immunitatum confirmationem, quam acceperat à tot Augustis, quorum nomina tulit, obtinere queat.

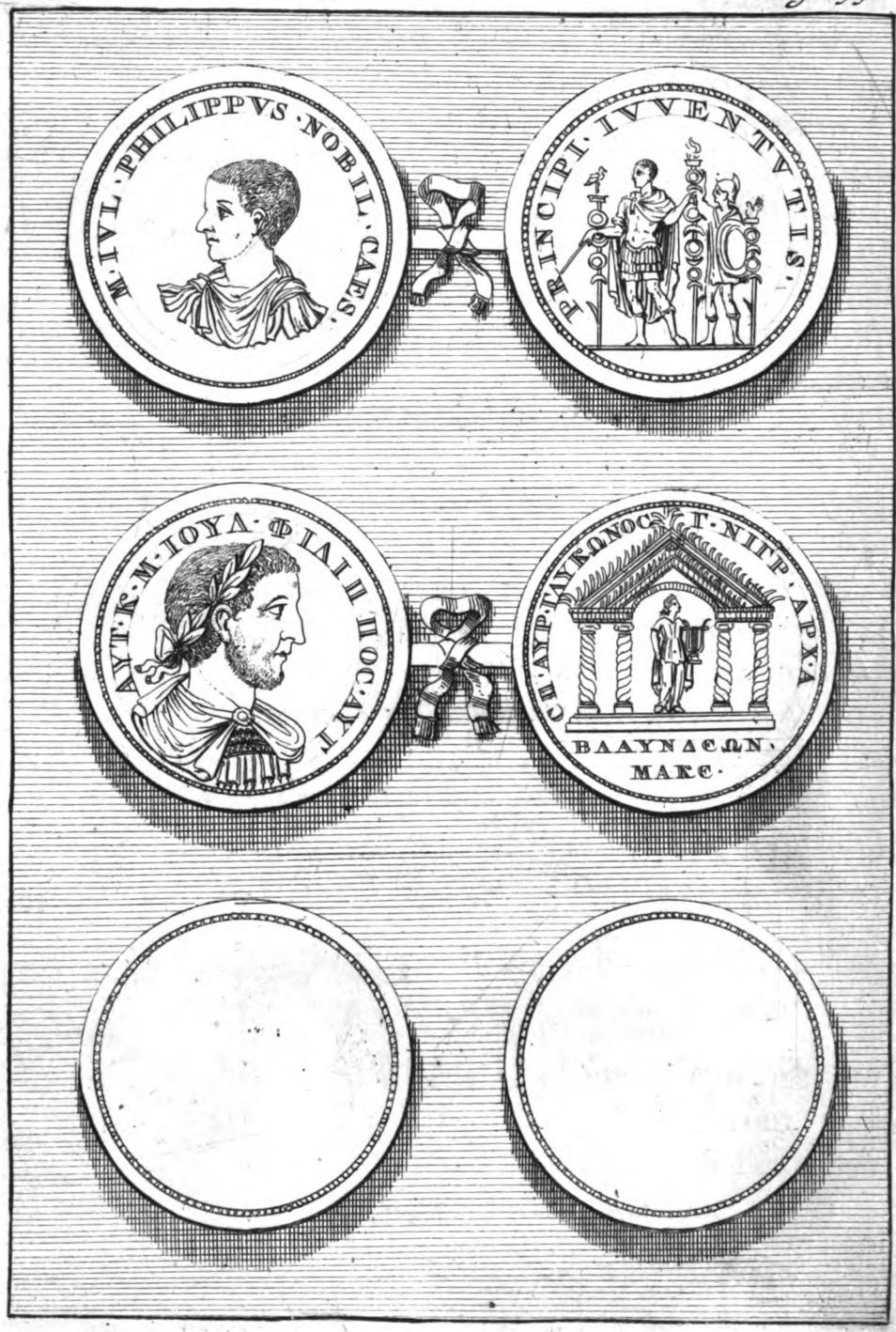
Samii suos etiam nummos Philippo dedicant, cùm ille forsan in urbem suam appulisset, Imperator in Syria appellatus, Romam proficiscens: vel cùm libertatis ab Augusto acceptæ confirmationem accepissent. In iis Junonem & Pudorem exhibent, de Junone, quæ apud eos adoleverat & Jovi nupserat, diximus: ipsa nubentis ritu prodit, habitu nempe sumptuosissimo, ornatu supra caput fœminis opportunissimo, quem *Pulsionem* vocabant, quo altiores & pulchriores viderentur, ut nunc nostræ, capillis in altum eretis ad gratiam, conspiciuntur. De Pudore pauca supersunt dicenda. Pudorem apud Athenienses cultam narrat Pausanias, apud Samios numerus, quam ita describit Alciatus.

Attic. pag.
19. Lib. Em.
blem.

*Ergo sedens velat vultus, obnubit ocellos,
 Ista verecundi signa Pudoris erant.*

Pausan.
Lacon.

Pudor à Græcis muliebri effectus est formâ propter Penelopes fabulam: nam cùm illa faciem velasset coram patre, signum Pudoris, ea in viæ parte dicenda, dedicasse aiunt.

M. JULIUS PHILIPPUS.

I.

PHilippus Philippi & Otaciliae filius, septen-
nis à patre Imperatore Cæsar factus, mox
Princeps juventutis Romæ à Senatu renunciatus
est, quod futuræ successionis symbolum fuit:
unde nummorum cudendorum mos cum Cæ-
sarum imaginibus, ob facti illius rationem, quæ
eorum erat prærogativa. Troiæ ludi in memo-
riam Ascanii, qui primus omnium in Italia eos
celebraverat, à pueris majoribus & minoribus
edebantur: illis vero qui præsidebat, Princeps
juventutis appellabatur: quo deinde titulo usus
est Augustus, ut Caium & Lucium Agrippæ ge-
neri filios à se adoptatos, cum Cæsarum appella-
tione, pro designatis Imperio hæredibus adsere-
ret, quem in reliquis dein Cæsaribus & in Phi-
lippo factum docent numismata. Tenet signum
militare, adsunt & alia cum milite stante, ad de-
notandum Philippum juniores non solum à pa-
tre, sed ab omni etiam exercitu Principem ju-
ventutis declaratum esse. Occisus est Romæ
cùm duodecimum annum ageret, postquam Ve-
ronæ pater interfectus esset à militibus.

LIBER II.

Blaundus urbs Lydiæ est, de qua Strabo. *T. 7.
Lib. 12. p. 567.* τρέστη Λυδίας τελεί Βλαύδος. *Quod versus Lydiam apud
Lib. 5. cap. 3.* Blaudum est. Illam magis deturpat Ptolemæus
 Βλευνδρός Bleandrus. Helias Episcopus Blandi
 Lydiæ, Ηλίας Επίσκοπος πόλεως Βλαύδης Λυδίας subscrip-
 sit Act. 2. Conc. Chalcedonensis : in iis omnibus
 urbis nomen corruptum : ita se habet nummi
 epigraphe ΕΠΙ. ΑΥΡ. ΓΛΥΚΩΝΟΣ, Γ. ΝΙΓΡ. ΑΡΧ.
 Α. ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ. ἐπὶ Αυρηλίῳ Γλυκανὸς Γάϊς Νίγρες
 Αεγχεῖσθες πρώτες Βλαυνδέων Μακεδόνων, Sub Aurelio
 Glycone Caii Nigri filio Pontifice primo Blaundeo-
 rum Macedonum. Blaundei, ut se Macedones in-
 scribunt, sic eorum urbem à Macedone quodam
 conditam nos docent, sicut in hoc tractu Doc-
 meum à Docimo Macedone Antigoni duce urbem
 nomen habuisse augurantur alii : liceat etiam
 mihi, Blaudum quemdam Macedonem urbi ap-
 pellationem etiam dedisse suspicari, cum in num-
 mo ΒΛΑΥΝΔΟΣ cum herois laureati effigie & in
 altera parte ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ cum Apollinis imagine
 occurrat, ut in Cimelio Regio visitur ΔΟΚΙΜΩΣ,
 cum capite laureato, in cuius postica parte ΔΟ-
 ΚΙΜΕΩΝ, cum AEsculapio.

Apollo frequens in Blaundeorum nummis, non
 modo sui cultum, ut aliorum deorum in urbe; sed
 insigne illius templum, tutelare & præcipuum
 civitatis numen fuisse nos edocet.

M. QUINTUS TRAJANUS DECIUS.

I.

TRajanus Decius contra Marinum à Philippo missus, illo occiso ab iis Imperator electus est invitus, de quo Zosimus. *Amictum purpura Decium & sibi etiam metuentem, ad procura-
tionem rerum vel in-vitum compellunt.* Philippus mox ei occurrit in campis Veronensibus, ubi à Decianis etiam si numero imparibus, sed Ducis peritiâ fidentibus vicitus est, & occisus. Nuntio Romam allato, hic nummus in monumentum victoriae percussus est: nam Decius ob vitæ præstantiam omnibus carus, à Senatu subito acclamatus est. Nihil ille cupiebat agere, nisi quantum Senatus juberet, ei censuram remisit, jus quintæ relationis & proconsulare imperium nec non jus tribunitiaæ potestatis Senatus populi que Romani arbitrio permisit: unde in ejus nummis nulla TR. P. nota, & in maximis S. C. quasi Senatui reddidisset potestatem eorum cudentorum, quam Hadrianus sibi arrogaverat.

II.

Felicitas Sæculi in Decii nummis merito designatur, nam erat, ut refert Victor, *Vir, artibus cun-
ctis virtutibusque instructus, placidus & communis
domi: in armis promptissimus.* Ideo bonitate Trajano adæquatus, nomen Optimi Principis, judi-

*Hist. Aug.
epit.*

N 3

Lib. I.

cio Senatus meruit. Nihil mirum igitur si Romanus orbis Sæculi felicitatem, sub ejusmodi Principe, tantopere jactet. Felicitas caduceum dextrâ gerit, ut pacis insigne, nam tunc temporis, teste Eutropio, *bellum civile*, quod in Gallia mortum fuerat, oppressit. Sinistra cornucopiæ tenet, frugum abundantiam ex pace procuratam demonstrans.

I I I.

A Pergamenis cusus est nummus Trajano Decio, hi se primos Asiæ scilicet, & ter Neocoros inscribunt, non quidem ab hac Principe factos, cum vix triennium Imperii inchoaverit, sed hos titulos ab aliis Augustis, ut supra dictum est, acceperant. Typus exhibit Imperatorem sacra facientem, in eis ad Urbem adventum, dum è Syria rediret, aut illam properaret contra Priscum Philippi fratrem, qui Imperium arripuerat, de *Hist. August. Syne 1.* quo Sext. Aur. Victor. *Simulque per eos dies Lucio Prisco*, qui Syromacedonas præfidiatus regebat, de laça dominatio. Qua de causa Decio quam potuit maturimè Roma digresso. Ideo paludatus sacrificat ante Bacchum, qui ut Orientis Victor, Decio coronam porrigit.

IV.

Samii plurimos cuderunt Decio nummis ob illius in urbem appulsus, ut videtur, cum e Syria rediret; in hoc Pudorem & Pietatem exhibent sorores, de quibus in Lilio Giraldo

Synt. 1.

Pietasque Pudorque.
Pudor jam prodit a Samiis in Philippi nummis depicta, Pietas etiam velo ornata exhibetur, ut sacra faciens: ideò dextrâ pateram tenet, sinistrâ matrem, quam in carcere aluerat. Samii hoc lemmate videntur Etruscillæ ejus conjugis virtutes expressisse, Pudicitiam nempe Augustæ, cum ejus laudem Fœminæ Principes imprimis ambirent, ut videtur infra in ejus nummis Romanis: Pietatem vero Etruscillæ qua in parentes iusa.

V. zum Sacerdos punitus.

In altero nummo Samii Neptunum & Jovem præcipua sua numina repræsentant. Neptuni templum in urbe Samo memorat Strabo. *E'χει δὲ νεών Ποσειδῶν, templum habet Neptuni, ibnam δὲ Αντέας Neptuni filius ex Samo Cephaleniacque urbe, contractis undique colonis, urbem condidit ex Jamblicho, quod confirmat Hyginus.* *Ancaeus Lib. 14.*

alter Neptuni filius in matre Altachæsti filia, ab Imbraso insula que Parthenia appellata est, nunc autem Samos.

Quoad Jovis in hac Turbe cultum, colossicam ejus statuam M. Antonius sustulit, quam Augustus in Capitolium compotariis præcepit, teste Strabone.

Philadelphenses Lydiæ nummum Decio signarunt concordiâ cum Ephesiis juncti; ideo apud se Dianæ Polymammæ cultum receperunt, cui templum, cuius iconem exhibet nummus, extruxerunt, fœderatæ enim urbes omnia debent habere communia ex Aristide. At liceat mihi hoc Philadelphensium cum Ephesis fœdus conciliante Etruscilla pactum augurari, cum sub urbis genio Ephesiæ Dianæ signum in novum templum ferre videatur adstantibus Decio conjugè & Herennio filio, quorum statuæ deorum instar nudæ, solo ornatae ad distinctionem paludamenta, in templo ad perpetuam rei memoriam collocandæ, Aur. Rufinus perhibetur Sacerdos primus Philadelphensium, qui se Neocbros inscribit, nempe sub Hadriano factos.

H I E R E N N I A . E T R U S C I L L A.

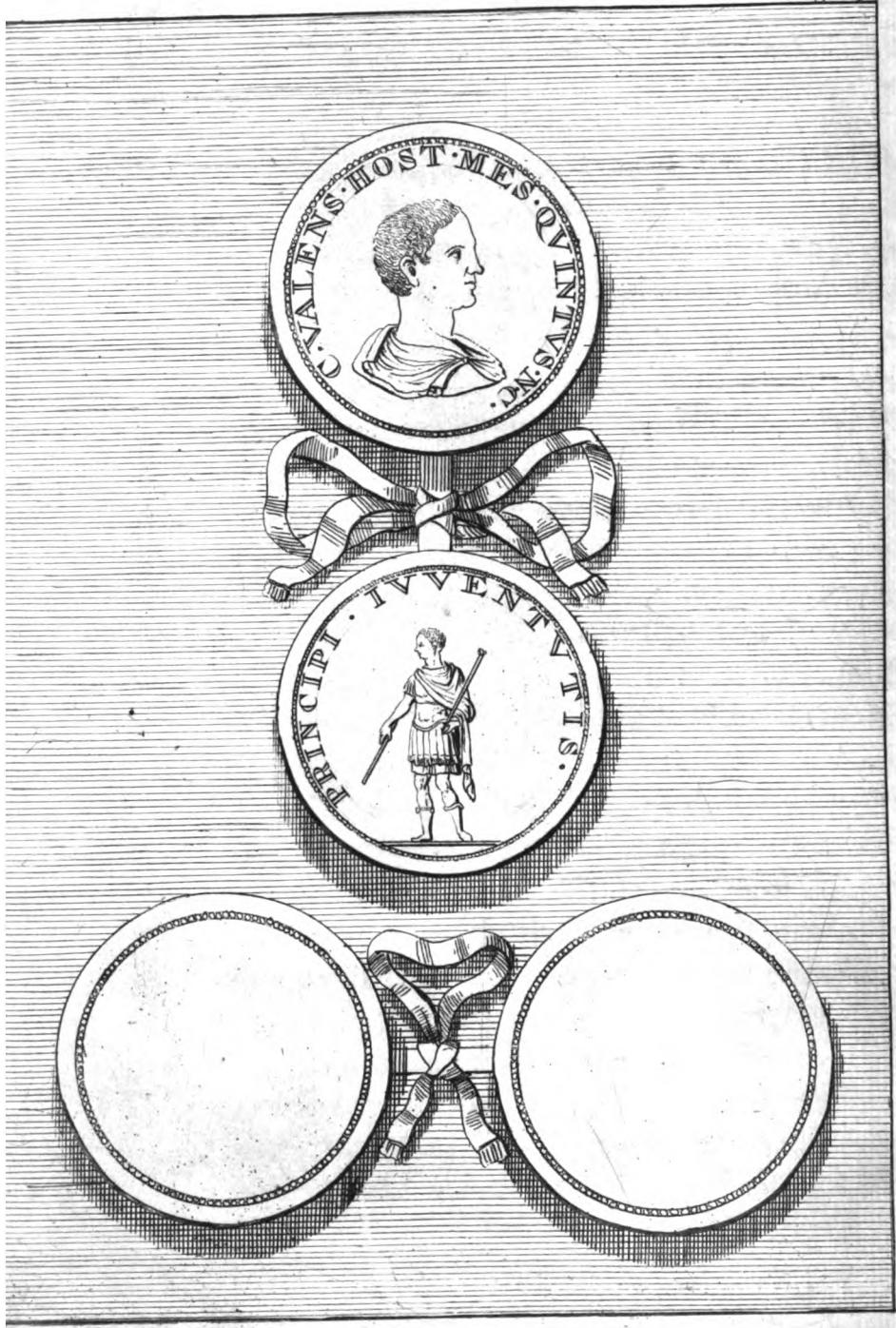
ETruscilla diu pro Volusiâni uxore habita, tandem Decio conjugi legitima ex eorum nummis reddita est: in hoc signatur sub deæ Pudicitia effigie, cum Augustæ præsertim pudicæ existimari wellent, sedens velo caput obducit, ut diximus supra apud Alciatum.

Emblem.

*Lib. 3. pag.
202.
Dec. 1. lib.
10.*

Pudor & Pudicitia idem erat numen, quam Romani à Græcis mutuati sunt ex Penelopes fabula apud Pausaniam: porro Romæ Pudicitia duplex, una Patricia, altera Pebleia ex Livio.

HOSTILIANUS

C. VALENS HOSTILIANUS.

I.

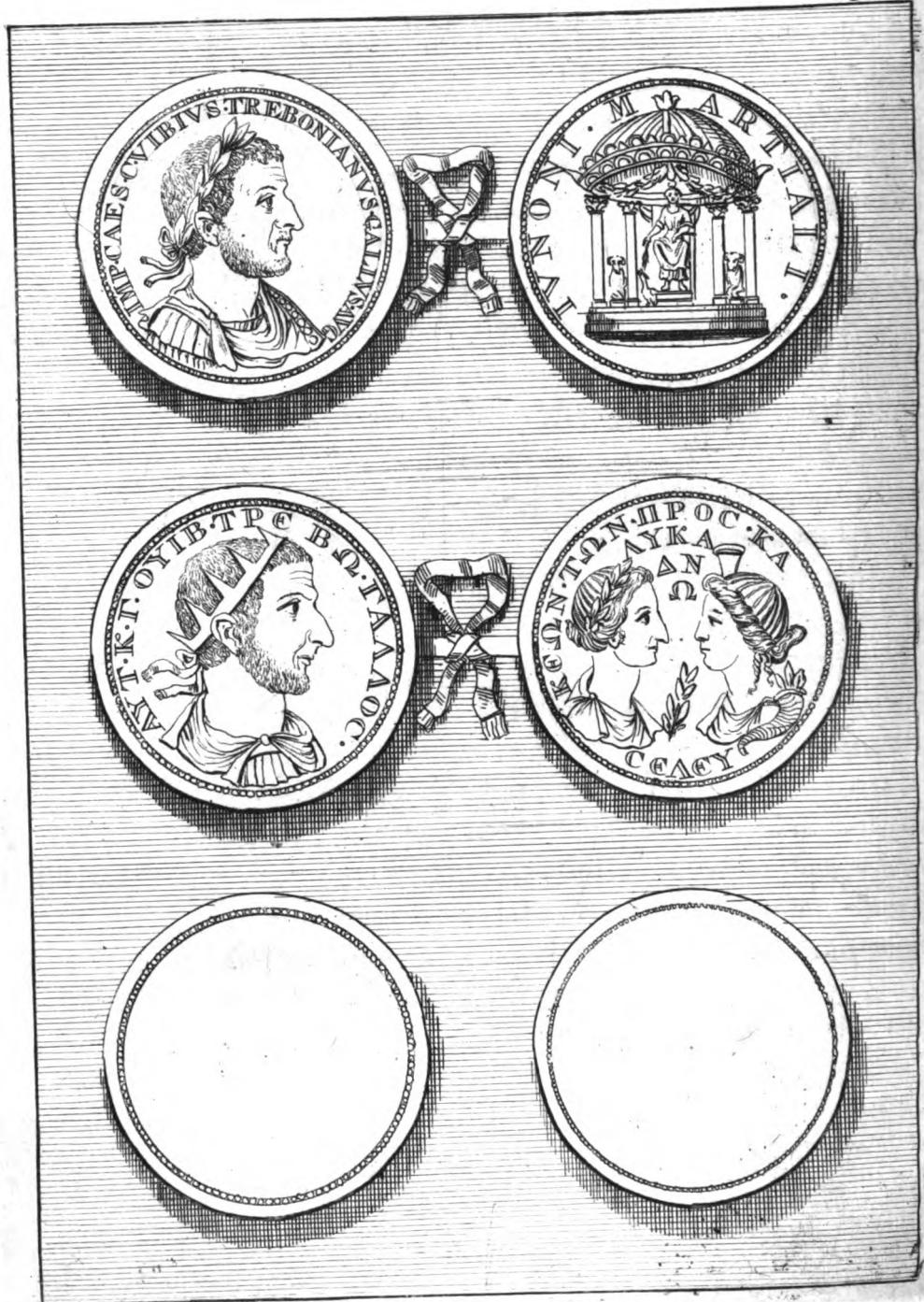
TRISTANUS Hostilianum Hostiliani, à Senatu post Gordiani tertii necem ad Imperium electi filium, ipsumque à Trajano Decio adoptatum existimat. Alii Quintum Herennium & Caium Valentem Hostilianum ambos ex uxore Decii, filios arbitrantur: discrepantia Herennii, & Hostiliani nomina, prioris quidem à matre, posterioris verò à patre, ut se invicem distinguerent, mihi penitus suadent, ut Tristano assentiar: mutua adeò est ejus temporis historia & obscura, hactenus enim Decii uxor ignorabatur, & Sallustia Barbia Orbiana, pro Herennia Etruscilla habebatur; unde eorum filius Decius, Herennii nomen, & Etrusci cognomen accepit: pluri etiam Scriptores de uno tantum Decio loquuntur, nec nummi sententiaz nostraz ullo modo refragantur: eos quidem ambos cum capite adverso exhibent: quid tum? Drusus Tiberi filius & Germanicus ab eo adoptatus, nonne ita depinguntur: imo ΛΔΕΛΦΟΙ in illis appellantur: Hostilianus verò Messiae gentis nomen, ad adoptionem indicandam, assumpsit.

Alii inquiunt, Decius, cum ei jam esset filius, ut priùs habuerat Philippus, cur Hostilianum adoptasset? sed ille, ut Senatus P. Q. Romani gratiam sibi conciliaret, id facere potuit: nam

In Rom. Hist. Comp. si Pomponio Læto credimus, arbitrio eorum jus Tribunitiæ potestatis, quæ nulla in ejus nummis signatur, Censoriam dignitatem, quæ Valeriano delata est, jūs quintæ relationis & proconsulare Imperium: imò ut nummi maximi Senatus omnino iterum cuderentur, sicut videre est in suis, permisit. Vel cùm multi Tyranni in plurimis locis Imperatores se appellarent, & Barbari provincias popularentur, ne Rōmæ alius Augustus, cùm foras esset, crearetur, Hostilianum Imperatoris jam à Senatu proclamati filium adoptasse videtur: nam Decio patre & ejus filio in bello occisis, Senatus, cum Gallo quem milites Imperatorem elegerant, Hostilianum conservavit.

Prima Cæsarum dignitas, erat Princeps juvenitatis, non hæc quidem propriæ magistratus: sed tamen ad eos capiendos ita designabantur; hicque mos ab Augusto, qui Caium & Lucium Cæsares adoptaverat, introductus est, cùm ad eos Imperium transferre illorum patres destinaverant: de quo passim apud Historiæ scriptores. Itaque Hostilianus stat pugnatus dextrâ pilum, sinistrâ hastam in aversa parte gerens depingitur cum epigraphe PRINCIPI JUVENTUTIS, quod ita à Decio fuerat declaratus:

C. VIBIUS TREBONIANUS GALEUS.

L

Gallus, Decio & Herennio ejus filio in acie contra Scythes occisis, arripuit Imperium, Senatus electionem confirmavit, & primus Imperator constituto barbaris tributo, Romam venit: ad res civiles mox & Urbis ornamentum applicuit, cuius rei testis est hic numimus, qui ab eo templum Junoni Martiali constructum vel restauratum nos edocet: id in viii. regione Urbis ^{De reg. urb.} collocatur à Sex. Rufo, de quo in nummis ante hunc Imperatorem nulla mentio. Sedet dea in aditu templi, dextra duas hastulas, Sabinorum lingua *cures* appellatas gerit; unde *Curitis* illa Juno à Romanis appellata: eadem videtur quæ Martialis, quod fortis viros in genituris ominet, quia summa armorum & Imperii hasta est. Pavo pro pedibus, deæ insigne est: hinc & inde bovis signum, aut ad templi ornamentum, vel pro ejus ^{Tom. 2. pag. 68.} dedicationis sacrificiis. Vide *Tristanum*.

O 2

II.

Syriaci. Seleucienses Ciliciæ asperæ ad Calycadnum fluvium, Gallo tanquam novo Imperatori nummos dedicarunt, & se his vocibus Ἀργεῖος τῷ Καλυκάδῳ, ab aliis Seleuciensibus distinguunt, nam teste Apiano, Seleucus Syrii Imperii fundator *οὐρανὸς ἐπωνύμος εἰωρῶ*, novem à se Seleucias urbes condidit, in hanc Holmi urbis incolas transmisit, si Straboni fides.

Lib. 14. p. 670. In postica nummi parte, duo conspicuntur capita adversa: dexterius, Apollinis est laurea insignis, ante quod lauri ramus, ejus symbolum: alterum urbis Genii calatho insignis est, ad cuius dextrum latus cornucopiae. Apollo quidem à Seleuciensibus, in gratiam Seleuci Conditoris cultus, qui se Apollinis filium jactabat, ut Justinus refert. *Siquidem Laodice cum nupta esset Antiocho, claro inter Philippi duces viro, visa est sibi per quietem ex concubitu Apollinis concepisse.*

Lib. 15. cap. 4. Genius urbis per cornucopiae, indicat frugum in agris Seleuciæ abundantiam, quam Calycadnus procurat: de quo Ammianus; *Isauria pars forte, uberi palmite viret & frugibus multis, quam navigabile flumen Calycadnus interficit.*

P. LICINIUS VALERIANUS.

I.

Contra Gallum insurrexerat Aemilianus, sed vix Imperium occupavit, cum Valerianus à militibus electus est, & occiso ad Spoleto Aemiliano, ad eum transiit ejus exercitus, ne se civili bello consumerent: Romam venit Valerianus, ab omnibus exoptatus, ut narrat Trebellius Pollio. Per omnes dignitatum gradus ad *In Valerianum.* maximum in terris culmen ascendens, vita laudabilis, in eam conscenderat gloriam, ut per omnes honores & magistratus insigniter gestos, Imperator fieret, non ut solet tumultuario populi concursu, non militum strepitu, sed jure meritorum & quasi ex totius orbis vera sententia. Anno sequente iterum Consul cum Gallieno filio renunciatur, & in hoc nummo maximo consularem processum cudi curavit, in quo uterque Consul & Saloninus qui Cæsar factus est, cum pater Gallienus dictus est Consul: unde felicitas temporum, cum tot Imperii heredes simul denuntientur.

ZUKALIPLA Y. 2 U M I D I L A

Corycus urbs Ciliciae maritimæ nummos Valeriano cudit, cum in portum suum appulit bellum Persis illaturus. Se æylum & Navarchideni inscribit, imò & suis legibus utentem: ludos tiam seu certamina ΘΕΟΓΑΜΙΑ Proserpinæ tota in honorem Bacchi exhibet: quæ certamina alter Valeriani nummus, Nysæ Caria profert. Nysæ autem educatus est Bacchus, unde dictus est Dionysius à diis. Nysæ innuit Sabinæ nummus in quo Bacchus stat cum epigraphie ΝΥΣΑΕΩΝ ΔΙΟΝΤΣΟΣ. Coryca autem ludos Proserpinæ, & Bacchi cultum à Nysa urbe proxima, ejus forte colonia, accepisse videtur. In urna conspiciuntur caduceus, spica, & palmæ ramus; hic victoris præmium; spica, quod eo die spicæ ferebantur ad sacrarium; teste Festo; caduceus, quod Athletæ in ejusmodi ludis eo uice tentur, de quo Dio. Ferebat etiam caduceum quale Mercurius solet.

*Lib. 71. pag.
826.*

III.

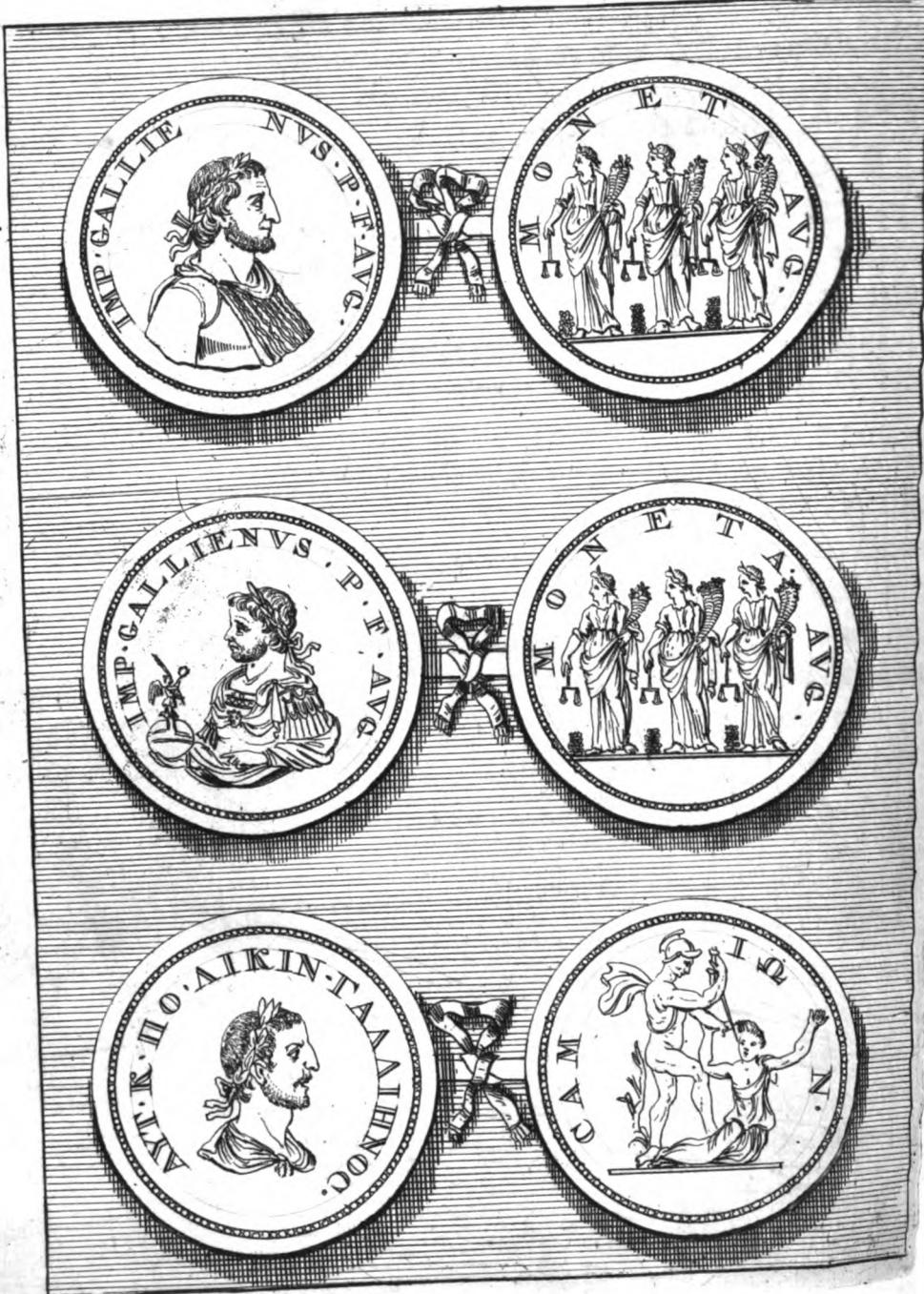
Samii Pudicitiam & Pietatem, quas in nummis
 Decu velo obductas signarant, in hoc Valeria-
 ni aperto capite exhibent: eadem nempe ratio-
 ne in gratiam Augustae Imperatoris conjugis:
 haec autem Faeminis Principibus maxime conve-
 niunt Pudicitia & Pietas sorores. Pudicitia ve-
 lum ex collo supra caput attollit, quod theri-
 strum pudicitiae, aut virginem flameum vo-
 cabatur. Hujus deorum duo erant templo, vetus pro
 patricius in foro boario, & novum in vico Lon-
 go, pro plebeis, exorta inter eas contentione.
 Pietas tenet pateram ob sacrificia, sinistrâ ma-
 trem gerit, pietatis symbolum, ut in nummis
 Catenensium & aliis: sed de Pietate Romana. Lib. 7. cap. 33.

S U M M A C

IV.

Seleucienses Ciliciæ typum, quem Decio signarant, eundem etiam Valeriano percutiunt, nempe Apollinis & urbis Genii capita adversa: Apollinem, ut tutelarem oppidi deum, quem in memoriam Seleuci Conditoris, qui se Apollinis filium prædicabat, colebant; pariter venerabatur Genium urbis, quem calatho ornant Serapidis instar, cui tribuitur, ut ait Macrobius, ob solis altitudinem & potentiam capacitatis: unde in Seleuciensium in agris abundantiam denotat, cuius cornucopiae symbolum est.

GALLIENUS

GALLIENUS.

P. LICINIUS GALLIENUS.

I. & II.

Gallienus à patre Cæsar, mox Imperii consors factus, cum à Sapore captum redimere parum curavit, sed se deliciis & voluptatibus immergens solus Imperavit: frequens autem monetarum typum percussisse videtur, cùm pluri-mi Romanas occupassent provincias tyranni, & signata eorum effigie in moneta, se Imperatores prædicarent; nam certa erat supremæ potestatis nota, quam omnes percutere diligenter procu-rabant, ut se merito ac jure declaratos esse deno-tarent, de quo Vopiscus. *Scis enim, mi Basse, quan-* In Firma: *ta nobis contentio proxime fuerit cum amatore M.* *Fonteio, cum ille diceret FIRMUM, qui Aureliani* *temporibus Aegyptum occupaverat, latrunculum fuis-* *se, non Principem: contra ego, mecumque Ruffus,* *Celsus, & Ceionius Julianus, & Fabius Sofianus* *concederent, dicentes illum & purpurā usum & per-* *cussa MONETA Augustum esse vocatum, quin etiam* *nummos ejus Severus Archontius protulit. Sed Gal-* *lienus per hos ejus molis, quæ pro monetæ usu* *non adhibebantur, se solum esse Romanum Im-* *peratorem estimabat, & cum Odena-* *to, & Aureolo participasset Imperium & cuuden-* *dæ monetæ jus permisisset, maximos nummos* *sibi retinuisse videtur.*

P

III.

Samii, ut Valeriano patri, sic Gallieno ejus filio nummos signarunt: sed hic typus, quam historiam exhiberet, ancipitem me aliquandiu tenuit: cum autem urbes inter se de antiquitate plurimum decertarent, ad veterem Samiorum aliquam spectare illam existimavi, quam Plutarchus nobis indicare videtur per Bacchum Amazonem interficientem. *Amazones*, inquit, *Bacchum fugientes è ditione Ephesia, in Samum evaserunt, ille navibus constructis, transfretavit, conseruoque prælio, multas in eo loco concidit: quem spectantes à copia fluentis sanguinis Panama appellaverunt ex admiratione.* In nummo Bacchus vel Phlous, nam id alii ad Phloum revocant galea insignis, bellatoris & herois ornatu, strophio supra capulas volitante, Amazonem humi prostratam, capillis sinistra arreptis, erigit, quam pugione confosurus est: Amazon dignoscitur ex tunica, quæ aperit & demonstrat mammam cuxtam, ne impedimento esset ad pugnam conferendam. Amazonum ossa in hac insula diu monstrata fuisse tradunt. Truncus arboris locum indicare videtur, ubi res gesta fuit.

Quæst. Græc.

FUNERAL

• M·CASS·LATIENVS·POSTVMVS·

• CLAVDIVS·GOTHICVS·

• M·AN·FLORIANVS·

M. C A S S . L A T I E N U S P O S T U M U S .

POstumus Transhenani limitis dux & Galliz, præses à Valeriano factus est, quo à Sapo-re capto, Gallienus ejus filius Saloninum suum Postumo educandum, & ad res militares formandum misit: sed cùm Celtæ puerum apud se Imperare ferre non possent, illo occiso, Postumum appellarunt Imperatorem. Gallienus contra eum movit, sed frustra, fortissimus erat dux; & ut se ob virtutem à Gallis electum denotaret, num-mum percussit cum epigraphe V I R T U S A U G . Stat juvenis militari habitu galeatus, dextra has-tam gerens, sinistra clypeo innixa, quem Romani sub Virtutis imagine venerabantur. Pollio In ejus vita. Postumum hoc elogio à Valeriano datum scribit, *ut qui locum Principis mereatur jure.* Porrò à Gallis rerum novarum cupidis Lælianii & non Lollianii interventu, post decent annos, occisus Ex nummis. est.

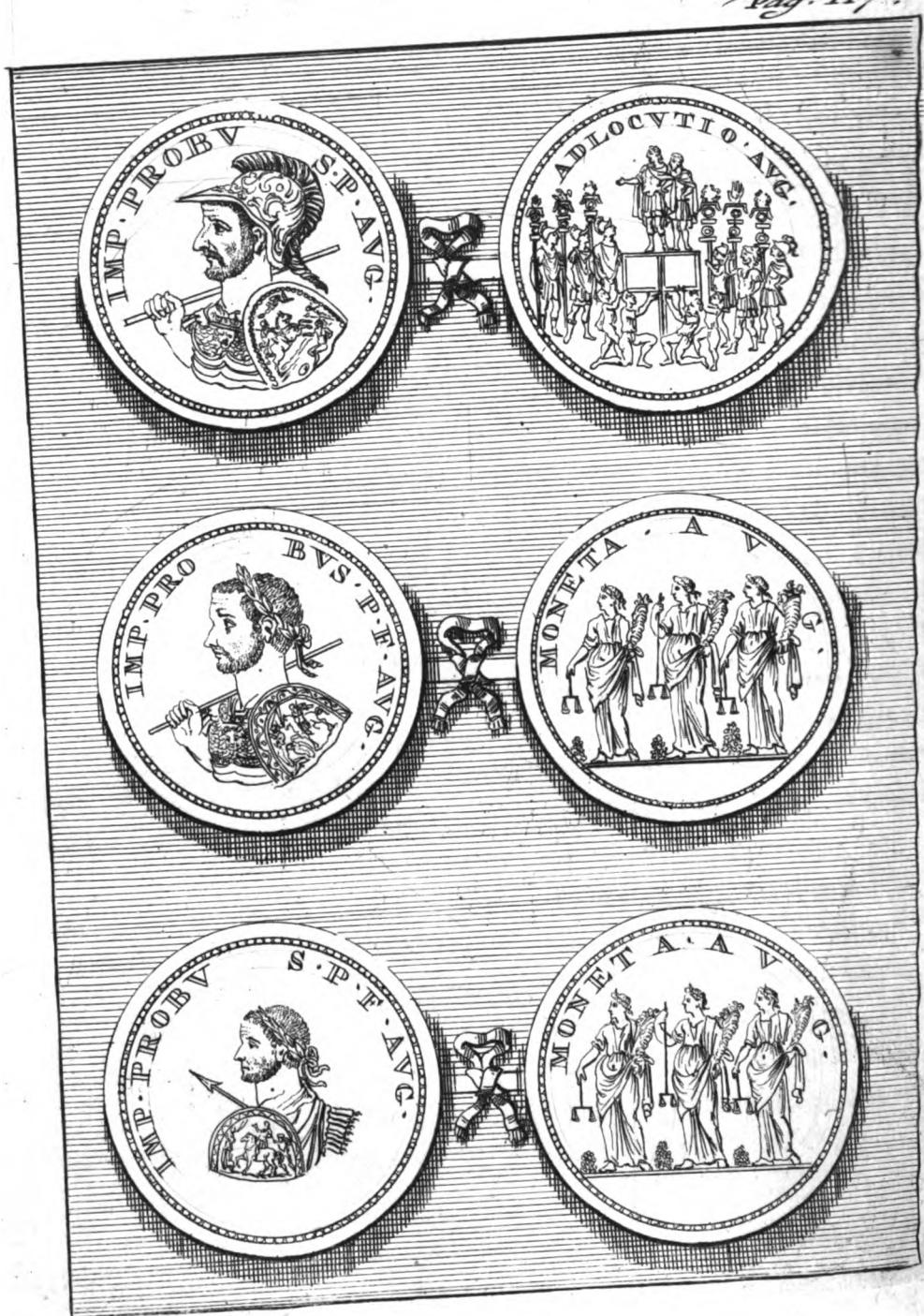
C L A U D I U S G O T H I C U S .

Claudius, Gallieno Herachiani & Mariani insidiis prope Mediolanum occiso, ab exercitu Imperator factus est, & Gothis qui Provin-cias undique vastabant de cœstis nutantem Rem-publicam conservavit, sed cùm pecunia tot bellis civilibus & Gallieni impensis immoderatis esset exhausta, & ad Gothicum bellum confi-

ciendum necessaria, non modo imminuta est argenteæ materia, ut probant nummi: sed ærea primi moduli suppressa, & frequens ex minimo, & raro ex mediocri signata est: unde in nummis non amplius nota S. C. cui forsan Senatus ad res restituendas, consensit: porro Imperator nummos maximos non ad usum, sed amicis donandos, & ad Imperii splendorem aliquot percussit.

M. ANNIVS FLORIANVS

M. Annivs **F**lorianus Imperium, quod frater à Senatu consentientibus militibus receperat, & quo per sex tantum menses erat potitus, tanquam hereditarium arripuit: sed cum accepisset Probum à militibus electum, fortitudine illi impar, venas sibi secari jussit, cum nolle privatus vivere; alii à militibus occisum narrant. Licet autem duos tantum menses imperasse dicatur Florianus, nummi ejus maximi non admodum perrari sunt, sed tantum cum trium monetarum typo, quod illa ex tribus metallis auro nempe, argento, & ære signaretur: ideo tres foeminas repræsentabant bilancem ex una manu, & cornucopiæ ex altera gerentes: bilancem quidem quod moneta pondere certo constare deberet: cornucopiæ vero, ad indicandum ex moneta rerum omnium abundantiam conciliari: pro pedibus earum monticuli, seu metalli cujusque acervus.

M. AVRELIUS PROBUS.

I.

Probus tot egregia belli facinora sub Valeriano, Gallieno, Claudio, & Aureliano Principibus ediderat, ut Senatus illum à militibus electum mox confirmaverit; itaque Romam iter acceleravit, ut in Gallias cum ingenti exercitu proficeretur contra barbaros, qui post Aurelianum, Romanas civitates occupaverant: ubi plurimi reguli illius potestati subjicientes se, tributum solvere polliciti sunt; in cuius rei memoriam maximum hunc nummum signari jussit, cùm alloqueretur cohortes, præmia belli iis distribuens, præsentibus quos subjugarent, regulis: quem typum valde illustrant Vopisci verba: *Quandiu reguli novem* In Probo. *ex diversis gentibus venirent: atque ad pedes Probi jacerent.*

I I & I I I .

Romani Principes, infimi, ut vocant, Imperii, à Claudio inchoantes, nummos máximos frequenter cum *tribus monetis* percusserunt, ut penes se jus omne signandæ pecuniæ denotarent: interea observarunt Antiquarii, cùm nummi pri-mæ magnitudinis, in quibus res Principis memoriâ dignas exhibere solebat Senatus, in usu monetæ non amplius essent, Imperatores aliquando gesta sua militaria clypeis insculpsisse? an quod illi, ut mos erat antiquitus, in templis etiamnum appenderentur?

In superiore Probi clypeo depingitur ipse jacio-barbarum impetens, ut in nummis Cæsarum supremi Imperii effigi solebant Imperatores cum victoriâ per aëra volitante, & coronam ipsis præbente. In secundo, tanquam ex bello redux exhibitur hastam gerens, præeunte aut Roma, aut Felicitate: pro pedibus captivus. In tertio, ejus in urbem adventus Pacificatoris habitu, dextram elevans præeunte Roma, quæ videtur galeata, & subsequente milite, cum ab exercitu electus fuisset.

I I & I I I .

Romani Principes, infimi, ut vocant, Imperii, à Claudio inchoantes, nummos maximos frequenter cum *tribus monetis* percusserunt, ut penes se jus omne signandæ pecuniæ denotarent: interea observarunt Antiquarii, cùm nummi primæ magnitudinis, in quibus res Principis memoriâ dignas exhibere solebat Senatus, in usu monetæ non amplius essent, Imperatores aliquando gesta sua militaria clypeis insculpsisse? an quod illi, ut mos erat antiquitus, in templis etiamnum appenderentur?

In superiore Probi clypeo depingitur ipse juculo barbarum impetens, ut in nummis Cæsarum supremi Imperii effigi solebant Imperatores cum victoriâ per æra volitante, & coronam ipsis præbente. In secundo, tanquam ex bello redux exhibetur hastam gerens, præeunte aut Roma, aut Felicitate: pro pedibus captivus. In tertio, ejus in urbem adventus Pacificatoris habitu, dextram elevans præeunte Roma, quæ videtur galeata, & subsecente milite, cum ab exercitu electus fuisset.

• CARVS • ET • CARINVS •

• NUMERIANVS •

• C. VAL. DIOCLETIANVS •

CARUS ET CARINUS.

Carus, Probo bellum Persicum meditante
C insidiis quorumdam militum occiso, ab
exercitu Imperator est appellatus; cum autem
bellum contra Persas suscipere velleret, filios fecit
Cæsares, ut narrat Vopiscus, *Bellum Persicum quod In ejus vita.
Probus parabat, aggressus est, liberis Cæsaribus mun-*
cupatis. In Carini Cæsaris à patre Caro creati gra-
tiam videtur cœsus hic maximus nummus, quod
exhibeatur cum parente. Epigraphe SÆCULI FE-
LICITAS per quatuor puerulos anni tempora des-
gnantes, abundantiam sub iis principibus per om-
nes anni tempestates non defuturam denotat,
Ver enim canistrum floribus refertum gerit. Aë-
tas falcem ad segetes secandas tenet, Autumnus
per Leporem dextra, tempus venationibus aptum
indicat, & læva maturos fructus in canistro of-
fendit. Hyems vestibus contra frigus munitur,
dextra pedicam ad capiendas aves, & læva jam
captas præ manibus demonstrat. Sic felix sæcu-
lum sub Caro & filiis: quibus alludit Calpurnius

*Sed hæc quibus aurea possint
Sæcula cantari.*

NUMERIANUS.

M. Aurelius Numerianus Cari Imperatori
filius junior, patrem ad Persicam expedi-
tionem Cæsar ab eo factus, sequutus est: dein-

de in Mesopotamia Imperator ab eo acclamatus, Augusti nomen accepit, cumque barbaros profligasse indicant ejus nummi obvii, cum epigrapha MARS VICTOR & JOVI VICTORI. Quod confirmat ejus imago sub clypeo depicta in barbaros equo decurrens, quos jaculo impetit, dum Victoria per aëra volitans ipsi coronam porrigit. Nummus autem hic maximus insigni arte cælatus Romæ percussus videtur Numeriani jussu, amicis distribuendus, cùm ad urbem properaret, sed in itinere Apri Soceri insidiis interfactus est.

C. VALERIUS DIOCLETIANUS.

Diocletianus, Caro Imperatore mortuo & Numeriano ejus filio, à militibus Imperator appellatus est, quod cùm Romæ Carinus Numeriani frater major accepisset, adversus Diocletianum cum exercitu progressus est, sed ab eo in Mœsia victus occiditur; itaque Diocletianus in Urbem venit magno honore à Senatu acceptus: ubi præter nummos ad usum publicum, maximos pro donativo percussit; at cùm mos invalluisset id initio fieri, & nihil adhuc præclarum gesissent Imperatores, monetarum typum exhibebant. Liceat nos hic tyrones monere hunc Principem nummos ex ære medios restituisse vel frequentiores reddidisse, & argenteos post tot sæcula ex argento puro cudisse, & ne quis monetam adulteraret, graves pœnas instituisse: unde *sacra* in ejus nummis appellata est. M.

• M · A V R · V A L · M A X I M I A N V S ·

• G A L · V A L · M A X I M I A N V S ·

• C O N S T A N T I N U S · M A X ·

Insurgentibus Tyrannis Maximianus à Diocletiano Cæsar factus est, deinde Augustus, & Imperii particeps. Cum ille bello strenuus esset, sed natura ferox & immitis, supremum adeptus fastigii insigne, nummos cum monetarum typis percussit, ut penes se esse etiam jus monetæ cūdendæ argueret. Diocletianus quidem dictus est Jovius: Maximianus vero, Herculius, quasi Diocletianus, alter esset Jupiter, Herculis pater. Ut Julii & Augusti temporibus, pro moneta signanda erant Triumviri monetales, sub his Principibus dicebantur Procuratores monetæ, seu Praepositi monetæ, ut eos vocat Ammianus.

Lib. 22. Cap.

17.

C. G A L. V A L. M A X I M I A N U S.

Galerius à Diocletiano & Maximiano Cæsar creatus est cum Constantio Chloro: in affinitatem etiam ambo vocati sunt, ut firmiora inter eos essent vincula: Galerius Valeriam Diocletiani filiam in uxorem accepit, & Constantius Theodoram Maximiani; & quasi inter omnes divisum esset Imperium, Illyrici oræ ad usque Ponti fretum, Valerio commissæ sunt: unde ipsis etiamsi tantum Cæsaribus jus monetæ cūdendæ communicatum est, ut indicat maximus ille nummus, in quo tres fœminæ solito modo exhibentur: quod jam Gallieni ævo, in Salonino ejus filio receptum observamus, ut penes Cæsares hæc supremi fastigii nota, jam esset.

Q

Constantinus Constantii Chlori cum Galerio à Diocletiano & Maximiano adoptati filius; patre in Britannia mortuo, Cæsar dictus, in Gallias redit: ubi cum Maximiano, qui purpura depositâ rursus eam acceperat, fœdus init, ducta in uxorem Fausta ejus filia; sed postea Maximianus Romam reversus, cùm Maxentium filium Imperii participem declarare recusaret, ex Urbe expulsus, ad Constantinum generum reversus est, cui cùm insidias strueret, iis detestis, laqueo vitam finiit. Interea Romani Maxentio urbem tyrannicè administrante, Constantinum, ut eos liberaret, vocarunt. Mox ille copias instruit, & devictis Maxentii in Italia ducibus, eum tandem ad pontem Milvium in Tiberi submersum superavit: unde Maximi nomen consequutus est, & magno applausu Romæ est exceptus. Bellis civilibus confectis barbaros undique contudit, Imperiique sedem Byzantium transtulit, eamque urbem restauratam, Constantinopolim appellavit. Gothos in Sarmatarum terris vicit, iisque de bellatis Constantinopolim rediit, ubi percussus est hic nummus cum epigraphe FELICI VICTORIAE AUGUSTI. Genius urbis novæ sedet, turribus insignis, tanquam eam condidisset: palmam tenet ut Victrix: cornucopiæ gerit, ad indicandam soli fertilitatem: illi Victoria coronam, ut præmiūm porrigit.

CRISPVS.

CONSTANTINVS. IUNIOR.

CONSTANTIVS.

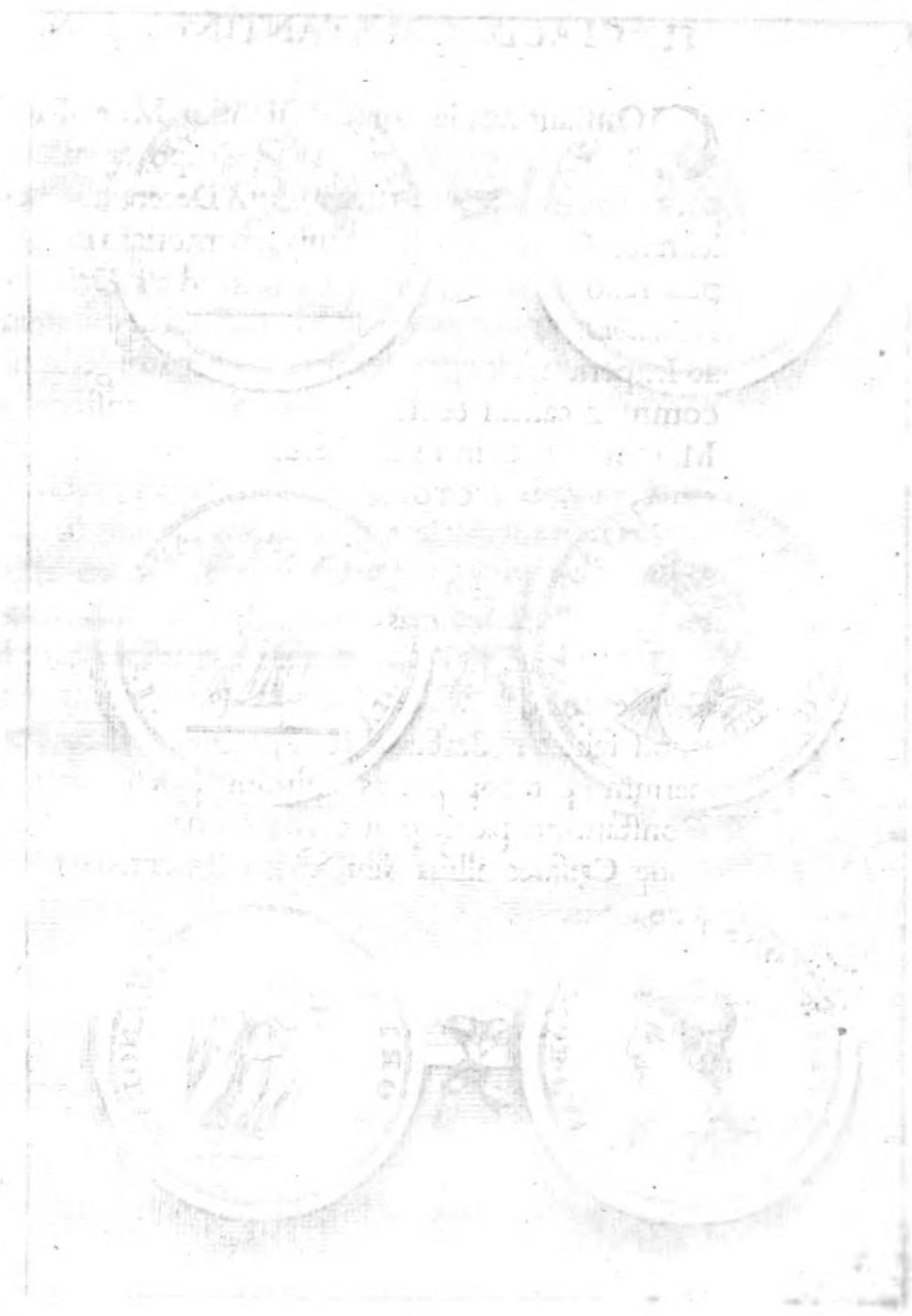
FL. JULIUS CRISPUS.

Crispus Constantini ex Minervia priore e-
jus uxore filius, à patre Decennalia Impe-
rii peragente cum Constantino juniore ex Fau-
sta fratre, Cæsar dictus est: in cuius memoriam
videtur cœsus i hic maximus nummus, denotans
eum ad summum Imperii fastigium per concep-
sum cœdendæ monetæ esse designatum: unde in
nummis ejus ævi: SACRA MONETA AUGG. ET
CAESS. NOSTR. *Sacra moneta Augustorum & Ce-*
sarum nostrorum. In hoc autem dicitur M O N E-
TA URBIS VESTRAE. ad indicandam monetam in
aliis etiam urbibus esse concessam à tempore
quo Claudius existimatur signandi potestatem
Senatui ademisse: de quibus vide Ducangium
in Historia Byzantina, & in Dissertatione de in-
ferioris ævi Numismatibus.

Q²

FL. CLAUD. CONSTANTINUS JUN.

Constantinus junior Constantini M. ex Fausta filius natu major, cum Caiapo ex priore patris uxore Minervia fratre, dum Decennalia celebraret, Cæsar factus est; cuius memoriam in clypeo renovat par has voces vot. x. id est *Voxis decennalibus*. Cum igitur illi per Cæsaris dignitatem ad Imperium designati essent, res à patre gestæ iis communicantur & sicut Victoria in Constantini M. nummis ita in iis exhibetur. Victoria clypeum tenet, in quo VICTORIA AUG. & circa, VOTIS MULTIS X. modo in Constantino júniorē scribitur VICTORIA BEATISSIMORUM CAESS. ob cœptas Licinio Provincias, postquam eum Constantinus pater ad Cibalim vicisset. Beatissimi titulus Diocletiano & Maximiano primum datus est, quod feliciter Barbaris & Tyrannis devictis Imperium per tot annos administrasset: deinde Constantino patri, post ejus victorias, concessus: unde Cæsares illius filii, etiam BEATISSIMI nominantur.

FL. JULIUS CONSTANTIUS.

I.

Constantius Constantini M. secundus ex Fausta filius, primùm à patre Cæsar factus est, & eo mortuo Augustus & Imperator cum aliis fratribus, cui in divisione Imperii, Oriens cessit. Persas in Mesopotamiam irrumptentes, repressit; unde Constantinopolim reversus, percussus est hic maximus nummus cum epigraphè VICTORIA AUG. Victoria sub Genii urbis forma exhibetur, corona turribus ornata, ad denotanda illius amplissima mœnia à patre Constantino extructa: pede dextro proræ imposito, ad arguendum ejus ad mare situm: dextrâ palmæ ramum gerit, solenne victoriatum insigne: lævâ cornucopiae tenet, ad denotandam soli fertilitatem & abundantiam.

Q;

I I.

Cæsar is tantum titulo insignitur Constantius in hoc nummo, quam dignitatem à patre Constantino recepit; cùm Vicennalia sua & Crispi Constantinique junioris filiorum Decennalia celebraret, qua de re Aur. Victor inquit, *Namque ea tempestate Imperatori nostro Constantio insignie Cæsar is datum.* Pro cuius Constantii dignitatis Decennio, Nicomediae ipsi concessæ acta sunt vota, & cœlus est hic nummus, in quo Victoria scribit in clypeo *vot. x. id est Vota Decennalia.* Victoria autem dicitur Beatissimorum Cæsarum, quod Delmatius Constantii patruelis, Cæsar à Constantino Magno etiam factus, Calocerum in Cypro res novas molientem debellarit: inde percussi nummi inter Cæsares in communis victoriæ signum, & in nummis Delmatii Victoria cùm corona, apud Spanhemium occurrit.

*De Cæsari-
bus.*

*Differ. 6.
p. 601.*

III.

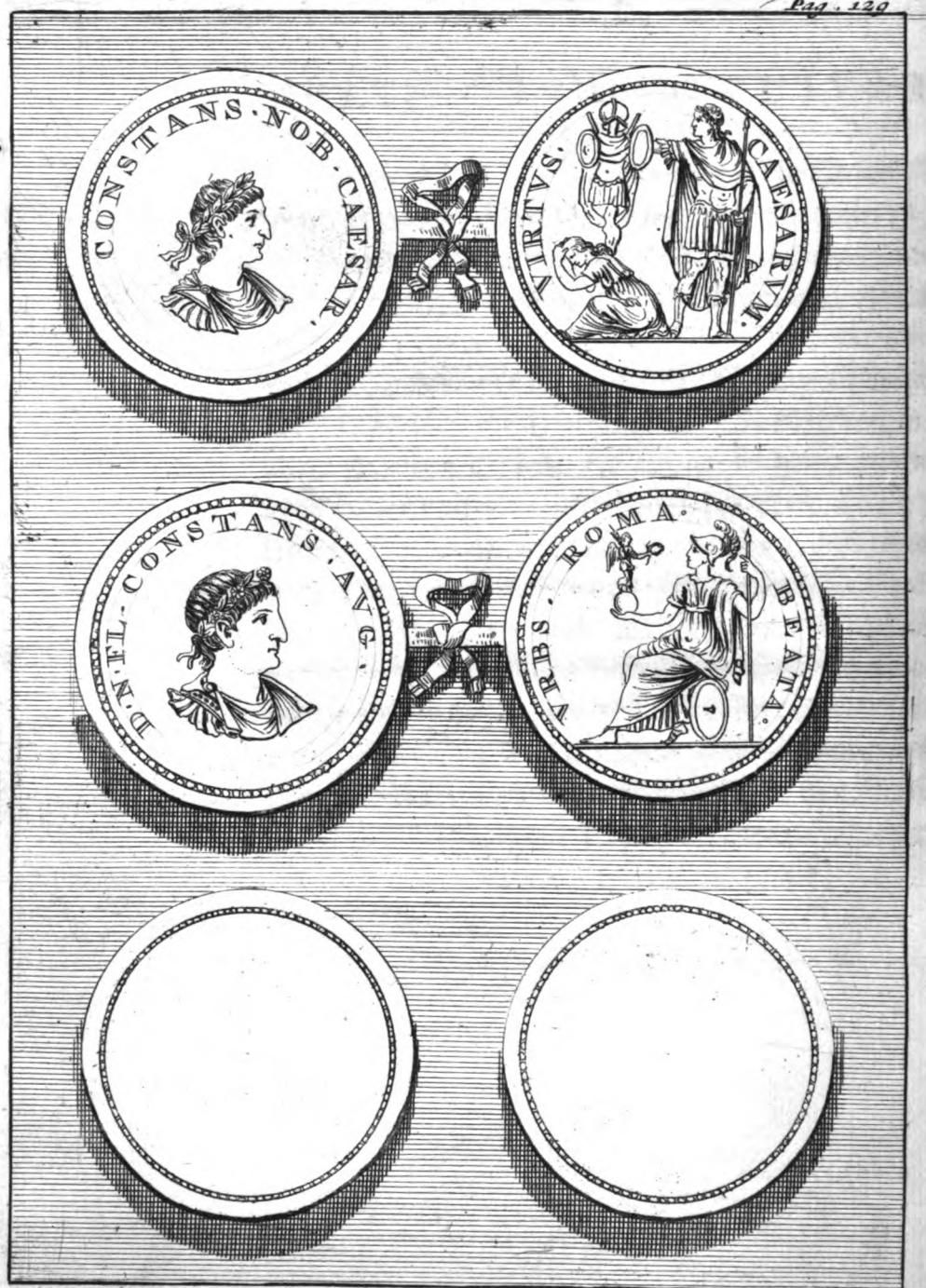
Constantius cum Augusti titulo prodit iterum, patre nempe mortuo: nam sub eo Cæsar is tantum dignitatem obtinuit. Nummus aliquam ex victoriis ejus indicat, quam ob illius forma, cum Romæ percussus sit, ex Magnentio qui Constantem Constantii fratrem dolo interfecera t, relatam auguramus. Nam postquam ille Constantem in tentorio occiso purpuram assumpsisset, Constantius ad vindicandam fratri necem, contra eum movit, & memorabili prælio ad Mursiam devicit: sed cum Magnentius bellum rursus reparasset, ad Lugdunum iterum Constantius illum superavit, & in urbe se gladio transfigere coëgit, anno ætatis 40. Constantius sic Occidentem recepit, solusque Imperio potitus est: sed cum nullum haberet filium, Juliano ejus patrue li illum tandem cessit.

CONSTANTIUS

I V.

Constantii nummi in ordine haud sunt collocati, sed ut ad seriem accessere, scalpti; nam hic Cæsaris titulum præfert, & ideo ante eos qui Augusti dignitatem habent, præponendus. Constantius à patre cùm Cæsar factus esset, mox ei percussi sunt nummi & iidem tituli, quibus pater ornatus est, attributi: sic Victoria in ejus nummis, quæ ad Constantinum M. Gothis debellatis spectat cum epigraphe G L O R I A R O M A N O R U M percussa est. Vox Gloria cùm sit frequens de aliquo fama cum laude, primùm sub Constantino Magno, qui tot egregia edidit facinora, usurpata est; unde in præclaro ejus numismate dicitur, GLORIA SÆCULI, VIRTUS CÆSARIS. Novus honoris titulus patri datus, totam Romanorum Gloriam in Constantino Magno designans, filio etiam communicatur, tanquam esset jam *Romanorum gloria*.

CONSTANS

I.

FLAVIUS JULIUS CONSTANS.

Constans tertius Constantini M. ex fausta filius, à patre Cæsaris titulo donatus est, cùm vota celebraret Triennalia, de quo ait Aurelius, *Dicitur Cæsarib.* Victor. *Et interea Gothorum Sarmatarumque strætæ gentes, filiorumque cunctorum minor, Constans nomine, Cæsar fit.* Tunc decimum sextum agebat annum: quo titulo, tanquam ad Imperii successionem cùm fratribus vocatus, nummi & quidem maximi, ei percussi sunt: hic præfert epigrammam **VIRTUS CÆSARUM**, in quo Constantinus pater Paludatus stans manum imponit trophæo, quod in Sarmatia Gothis devictis illi erectum est. Provincia lugubris & mœsta in imo trophæi caput sustentans, tanquam subdita depingitur: ut sic per patris victorias, filiorum virtus emicaret, quos habuisset in bello comites, & quorum hac expeditione maxime enituerat fortitudo.

R

I.I.

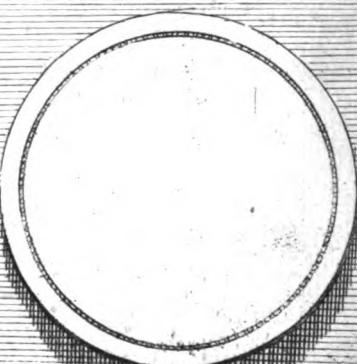
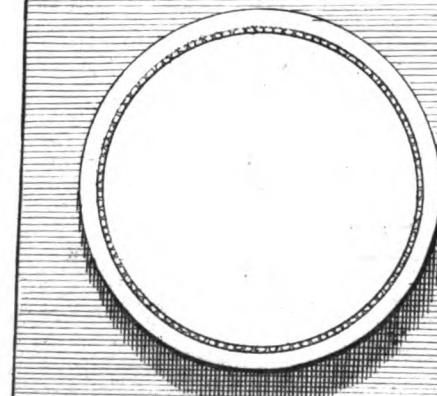
Augusti, id est, Imperatoris titulo ornatur Constanus; post mortem scilicet patris, anno secundo postquam Cæsar ab eo appellatus esset: ipsi autem in divisione Imperii cum fratribus Constantino & Constancio, Italia, Africa cum insulis, Illyricum, Dalmacia, Macedonia, Achaia, Peloponnesus, & Græcia cessit. Ideo Roma in ejus nummis galeata, ut solet, repræsentatur, cum Beatae elogio, quod sibi tribuit, cum se felicem sub Constante existimet. Diocletiano & Maximiano ejus collegæ Beatissimi nomen datum fuisse primum supra diximus: qui sunt autem beati dicendi declarat, his verbis Seneca. *Hoc nos docet beatum, non esse eum esse, quam vulgus appellat, sed quem pecunia magna conflavit, sed illum cui bonum omne in animo est erectum.* Roma ergo non videtur se Beatam appellare, quod divitiis, ut Caput mundi, abundet; sed quod Constantem habeat Imperatorem: si quidem Eutropius narrat de ejus Imperii initio. *Constantis Imperium strenuum aliquandiu & justum fuit.* Deinde Constantini fratris morte tumidior, ad scelera se convertit.

Lib. 30.

MAGNENTIVS

DECENTIVS

MAGNENTIUS.

IN Gallia Magnentius ex barbaris parentibus natus, Comes tandem ordinum factus, occiso artibus suis Constante, purpuram Augustoduni, cùm Imperatoris nomine assumpsit: rebus deinde Galliæ constitutis in Italiam transiit, ut Constantis Imperium sibi vindicaret; Nepotianus interea ex Eutropia Constantini Magni sorore filius, qui Imperii hæredem ideo se existimabat, ne Magnentius, illud vacuum occuparet, Romæ se Imperatorem vocavit: sed post 28. dies Magnentiana factione extinctus est. Magnentius fratrem Decentium creat Cæsarem Mediolani, & Romanum progressus, Decentium ad tutandas Gallias, & ad novas copias colligendas mittit: pacata tandem Italia contra Constantium in Pannioniam profectus est: ubi ab eo profligatus, in Italiam se recepit, & ut à fratre copiarum auxilium acciperet, eum consortem Imperii fecit; Augustumque nominavit, ut nos docet hic nummus cum epigraphe VICTORIA AUGUSTORUM, qui videtur cusus, cum plures eum incautius prosequentes, circa Ticinum profligavit.

MAGNUS DECENTIUS.

Decentius nomen Magni quod ferebat ejus pater, dictus Magnus, assumpsit, à quo etiam Magnentius frater appellatus videtur. Cæsar Mediolani factus est, cum Magnentius accepisset Constantium, patruellem Gallum Cæsarem creasse, ut Orientem in officio contineret, & à fratre. cum hac dignitate ad conservandas Gallias missus est. Augusti titulum recepisse videatur postquam Magnentius à Constantio ad Mursiam victus est, ut ipsi copias duceret, quibus se contra eum tutarentur: qua de re eques hostem jaculo impetens exhibetur cum epigraphe VIRTUTIS AUGG. quasi virtute eorum communi, hostes essent debellaturi. Enituerat haud dubie Decentii in bello fortitudo, siquidem dictus erat cum nobilissimo Cæsarum frequente titulo, Fortissimus, ut nos docent ejus nummi: sed cum audiisset fratrem Lugduni, post victoriam à Constantio relatam, manus sibi violentas attulisse apud Senonas, laqueo vitam finivit.

FINIS.

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

A

- A**cilius Glabrio Consul
Acum Commodo, pag. 48.
Acrus Jovis cognomen. 18
Actæ, Cereris cognomen. 29
Actia certamina Perinthi cele-
brata. 69
Actium urbs Epiri. 53
Actium certamen in Augusti
honorem institutum. 77
Aventus Augusti, Pacificato-
ris habitu. 118
Aedes Faustinæ Juniori decre-
tae. 35
Aelius Capitolinus Byzantii
Prætor. 72
Aemilianus contra Gallum pur-
puram affumpfit. 109
Aenobarbus Domitii gentis
cognomen. 9
Aenum Thraciæ urbs. 58
Aequitas, cur in monetis appo-
sita. 88
Aesculapius Docimi cultus. 100
 Magnesiæ. 84 Pergami. 67.
 Thyatiræ. 55
Agrippæ filii ab Augusto adop-
tati. 99
Agrippina Germanici, simu-
landi nescia. 7
Albinus in Gallia occisus. 62
Alexan. Severus victoriam in
Germania per Duces retul-
lit. 79
de Persis ipse reportavit. 81
Sub Solis effigie in numinis.
82
Amazonum ossa in Samo ser-
vata. 114
Anazarbus, Ciliciæ urbs. 59
Ancæus Sami fundator. 163
Ancyra Lusatum deum colunt.
19
Annona Populo à Commodo
procurata. 47
Antæus ab Hercule oppressus.
85
Antinous Hadriani Imp. ama-
sius. 9
Antiochia urbs Syriæ. 71
Antiochius Syriæ Rex à Ro-
manis vicitus. 71
Antonius Triumvir è Samo Jo-
vis statuam sustulit. 103
ad Actium cum Cleopatra
devictus. 78
Apamea urbs Syriæ. 56
Aper Numeriani sacer. 220
Apollo, juvenis depingi so-
let. 20
 cognominatus Actiacus. 53
Palatinus appellatus. 53
Blaundi Lydiæ cultus. 100

R 3

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Apud Seleucienſes Ciliciæ. 108	Radiato capite exhibetur. 5
In urbe Tarſo. 85	Fulmen ut Jupiter gerit. 6
Apollonia urbs Ioniaz. 70	Avidii Cassii rebellio ſub M. Aurelio. 32
Apollonidienſes, in quaſt ur- bem conveniebant. 70	Aurelius Barbarus Thyatiræ Prætor. 55
Apuleius consul cum Augusto V. 4	Aurelius Geminus Smyrnæ Prætor. 57
Aqua marina pro Iuſtratione. 42	Aurelius Glycon, primus Blau- di ſacerdos. 100
Aquila Imperii iſigne. 25. Jo- vis. 56. Legionis. 74	Aurelius Philadelphenium pri- muſ ſacerdos. 102
Arcadius Ciliciam in duaspro- vincias diuiſit. 59	Aureolus Imperii particeps a Gallieno factus. 113
Archelaus Cappadociæ Rexul- timus. 64	
Arcus M. Aurelii, & L. Veri, Romæ. 32	
Argæus Cappadociæ mons al- tiſſimus. 64	B Acchus juuenis ſemper de- pietus. 21
Ariarathes Euſebes Cappado- ciæ Rex. 61	Unde Dionyſius appellatus. 100
Aries Mercurio ſacer. 19	Amazonas profligat. 4
Arma, quibus utebantur Bri- tanni. 48	Apud Coryciotas Cilię cultus. 110
Armeniaci nomen L. Vero da- tum. 38	A Pergamenis. 102
Armiger, Martis cognomen. 89	Balbinus cum Caracalla consul. 65
Ascanius Aeneas ex Creuſa fi- lius. 99	Barbia Orbiana Alex. Severi uxor. 105
Asiani, Romæ templum primi erexere. 39	Beatiſſimi titulum, quis pri- muſ uſurpavit. 124
Asiarcha, primus Asiaz ſacer- dos. 27	Beatus, quis jure dici meretur. 130
Athenodorus, Auguſti præcep- tor. 40	Bella ſub Hadriano Imp. pau- ca. 17
Attalus, Smyrnæ Sophiſta. 33	Bellator, Martis cognomen. 89
Augustus Statuam Jovis quam Antonius ē Samo fufule- rat, in Capit. poſuit. 103.	Bellum Britanicum ſub Com- modo. 50
	Parthicum, quandiu dura- vit. 58
	Bilanx, monetæ ſymbolum. 116

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

- Bipennis Amazonum insigne. 92
 Bithynia Hadriani provincia. 23
 Bithynium, urbs Bithynie. 29
 Blaundus, Lydie urbs. 100
 Blaundus Heros quisnam. *ibid.*
 Bos Herculi insolatus. 26
 Britannia sub Commodo re-
 bellat. 48
 Britannici nomen Caracalla
 datum. 65
 Byzantium fasce expugnatum.
 72
- C.**
- C. Litera inversa, Centuriae
 nota. 74
 Cereas Attali F. Pergami Prä-
 tor. 66
 Cesaraugusta urbs Hisp. Tar-
 raconensis. 11
 Cesarea urbs Cappadociae me-
 tropolis. 64
 Cesares nudum caput gere-
 bant. 95
 Caduceus, ludorum præmium.
 110
 Caligula se Dominum appellari jussit. 11
 Calocerus, res novas in Cy-
 pro movet. 126
 Calycadnus Cilicie fluvius.
 108
 Canis Hylam sequutus. 63
 Caracalla Germanici nomen
 assomit. 65
 Togatus sacra facit. 70
 Alter dictus Alexander. 65
 Carinus à patre Caesar factus.
 119
- Carpi Samnitæ Europæ po-
 puli. 96
 Carus post Probuam Imperator
 119.
 In Mesopotamia mortuus.
 120.
 Castor Jovis ex Leda filius. 49
 Censoria dignitas Senati re-
 missa. 106
 Centauri, quibus utebantur
 armis. 25
 Cerealia quando Romæ recep-
 ta. 24
 Quomodo Græcæ dicte. 64
 Ceremonie pro Augæstorum
 consecratione. 30
 Ceres Proserpina mater. 36
 Serendi frumenti inventrix.
 10
 A Romanis ab antiquo cul-
 ta. 24
 Certamen Olympicum in Elide
 primum institutum. 77
 Certamina, quæ vocata Φλα-
 δέλφε. 69.
 Byzantii Antonianæ Auga-
 sta. 72
 Cervus Diana. *scilicet*. 35, 56
 Metemorphosis symbolum. 35
 Cibalis, urbs Pannoniae infe-
 rioris. 124
 Cilicia in magnam & parvam. 59
 Circenses Agrippæ à filio
 concessi. 7
 Cius, urbs Bithynie. 22
 Claudius Gothicus post Gallie-
 num. 115
 Claudio Fronto Asiarcha. 27
 Claudius Miletopolis Prätor.
 74

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Claudius Rufinus Smyrnæ Prä-		ni pater. 127
tor. 60		In Britannia mortuus. 122
Clypei votivi templis appensi.	96.	Constantinus Junior ex Fausta
Clypei Augustorum res gestas		F. 122
quando præferebant. 118		Constantius Julianus secundus ex
Codrus Athenienium rex ultimus.	92	Fausta F. 125
Colonia Romulensis in Hispania.	3	Quando Cæsar factus. 126
Patroonis sub Augusto deduceta.	ibid.	Quando Augusti titulo ornatus. 127
Colonii cūdendæ monētæ potestas concessa.	3	Cornelia Paula Elagabali uxor. 78.
Colonus ut plurimū velatus.	52.	Cornucopie, Symbolum abundantiaz. 10
Colophon urbs Ioniae. 71		Concordia deæ insigne. 5
Commodus cur Ælius appellatus.	43	Corona aurea quibus concessa. 2.
Cum patre triumphavit. 44		Quercea, quibus data. 7
Annonam populo procuravit.	47	Corycus urbs se asylum vocat. 110.
Sub Herculis imagine cultus.	54.	Croesus Lydiæ rex. 94
Spoliis Leonis amictus. 52		Crispina Commodi uxor. 43
Concordia Principum exoptata.	40.	à marito relegata, deinde occisa. 45
Laodicea cum Epheso. 56		Crispus Constantini ex Minervia
Constans tertius Constantini		F. 123
Magni F. 129		Cumæ, Æolicarum urbs maxima. 84
Ad scelera se convertit. 130		Curitis, Junonis cognomen. 107
In tentorio occisus. 131		Cybele, eadem quæ Rhea, & Ops. 15
Constantinopolis à Constantino		Smyrnæ tutelaris dea. 33.60
M. vocata. 120		Cydnus Cithicæ Fluvius.
Constantinus M. quando Cæsar		Cyziceni quando Neocori pri-
factus. 122		mmum. 36
Gothos in Sarmatia devicit.	129.	Quando, bis Neocori faci. 16.
Constantius Chlorus Constanti-		Cyzicus urbs Hellesponti celeberrima. 63

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

D.

- D**acia sub Commodo sedata. 50
 Daedalus faber Atheniensis. 83
 Daduca Cereris sacerdos. 29
 Dalmatæ à Tiberio vici. 5
 Decebalus Daciæ rex. 13
 Decennales ludi, à quo instituti. 49.
 Decennalia Commodi, quando suscepta. *ibid.*
 à Constantino M. soluta. 123
 Decentius Magnentii frater. 132.
 Apud Senonas laqueo vitam finiit. *ibid.*
 Decius contra Philippum Imperator factus. 101
 cur Hostilianum adoptaverit. 105.
 Delmatius Constantini M. nepos. 126
 Demetrius Apellas Apolloniæ Prætor. 71
 Dextrarum junctio, fidei symbolum. 45
 pro matrimonio contrahendo. *ibid.*
 Concordiæ symbolum. 78
 Diana, cognominata Lucifer. 35.
 Polymamma apud Ephesios. 56.
 Eadem Philadelphiae culta. 104.
 Venatrix appellata. 90
 Dindimus Phrygiæ magnæ mons. 28
 Dio consul iter, cum Alex. Se-

- vere. 79
 Diocletianus contra Carinum Imperator factus. 120
 Alter vocatus Jupiter. 121
 Diomedes Pythia certamina instituit. 66
 Docimum urbs Phrygiæ magnæ. 100.
 Docimus, Macedo, Antigoni dux. 100
 Domitianus Dominum se appellari jussit. 11
 Se Palladis filium jactabat. *ibid.*
 Drusi senioris statua in templo Concordiæ. 5
 Drusus Tiberii filius. 105

E.

- E**lagabalus, Solis erat Sacerdos. 78
 Emesa urbs Syriæ. 63
 Epigonius Colophonis urbis tyrannus. 72
 Ephesii Asiz primatum obtinuere. 90
 Quando Neocori bis dicti. 61
 Augustorum & Artemidis Neocori. 82
 ut soli primatum haberent, obtinuere à Macrino. 76
 Ephesus Ioniæ urbs. 56
 Epidaurus urbs Peloponnesi. 79
 Etruscilla Decii, & non Volusiani uxor. 104
 Evander Arcadiæ rex. 24
 Enhippa Amazon. Thyatiræ fundatrix. 55
 Eusebia Cappadociæ urbs. 64

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Eutropia Constantini M. soror.

131.

F.

FAlx æstatem designat. 110

Fausta, Constantini M. uxor secunda. 113

Faustina junior parum pudica, 35.

Sub Dianæ Luciferæ effigie. *ibid.*

Sub Proserpinæ nomine. 36

93

Sub Veneris appellatione. 36

Faustina senior, quando mortua. 29.

Festa pro Decennalibus celebra. 49

Fides exercitus Commodo præstata. 50

Fimбрия Romanorum dux. 67

Firmus sub Aureliano tyrannus. 113.

Flavius Pausanias Magnesia Prætor. 84

Flores ver denotant. 119

Florianus Taciti frater, Imperator. 116

Fœdus Ephesiorum cum Philadelphensibus. 114

Fortissimus, Cæsar's epithetum.

G.

Gallienus filium Postumo

educandum tradidit. 115

Heracliani & Marciani insidiis occisus est. *ibid.*

Gallus post Decii mortem Imperator factus. 107

Genius montis Argæ pro Deo habitus. 75

Germania à Tiberio vastata. 5

Germanicus à Tiberio adoptatus. 105

Germanicus Commodi cur cognomen. 44

Gerufia senum Senatus. 94

Geta Severi F. minor. 73

Gloria Romanorum quando in nummis. 128

Gordianus tertius venationi redditus. 90

ad bellum Persicum pergit. 90

Persas profligat & vincit. 87

H.

HAdrianus se Nervæ nepotem scripsit. 15

Princeps munificus. 17

Minervam præsertim coluit. *ibid.*

Olympium se appellavit. 18

Helias Blaundi urbis Episcopus. 100.

Helvius Pertinax cum Commodo consul. 52

Hercules bibax. 24

clava pro armis utebatur. 90

Midæ tutelaris deus. 63

Philippopolis Thracie cultus. 66

Tarsi Cilicæ. 85

Herculis sacrificium ad aram maximam. 23

cum Antæo gigante lucta. 85

Herculius cognomen Maximiani. 121

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

H erennius Decii & Etruscillæ F.		J ulia Augusti sub Pietatis imaginæ.	
104		3	
H ipius Bithyniæ Fluvius.	22	J ulia Severi; ex Emesa urbe.	63
H ippaniæ divisio ab Augusto facta.	1	J ulia Paula Elagabali uxor	
H olmus Ciliciæ Asperæ urbs.	108	J ulius Marcus Pergami Prætor.	
H omadus Centauri nomen.	25	77.	
H orti Elysii.	42	J ulius Paulus Prætorio præfatus.	78
H ostilianus à Senatu contra Philippum Imperator appellatus.	105	J uno Pronuba apud Samios adolevit.	98
H ostilianus ejus F. à Decio adoptatus.	106	ab iis magnopere culta.	83
H ygæa AEsculapii filia.	72	J upiter, unde cognominatus Victor.	39
H ylas Theodamantis filius.	63	Amicus appellatus.	68
H ypæpa Lydiæ urbs ad Caystrum.	89	Laodiceæ cultus.	33. Sami.
		103. Smyrnæ.	33
		J us monetæ cudendæ Cæsaribus concessum.	121

I.

I Berus Hispaniæ fluvius.	1
Imber divinitùs exortus.	31
Immunes Colophonii facti.	71
Imperatores pro bello suscipiendo sacra faciebant.	39
ante bellum alloquebantur milites.	97
Dii Romani à Græcis appellati.	81
Imperi quæ pars Constanti cefit.	130
Imperium sub Diocletiano divi- sum.	120
Ion Xuthi filius.	80
Iones ab eodicti.	ibid.
ab Achæis ejecti.	79
Jovius Diocletiani cognomen.	121
Isauria regio Asiæ minoris.	108

L.

L ampadum dies Cereri dicta.	30
Laodice Seleuci Regis Syriæ uxor.	17
Laodicea Phrygiæ urbs ad Ly- cum.	ibid.
Lauri ramus pro lustratione.	42
Laurus Apollini sacer.	103
Leptisternia, unde dicta.	38
Legio I ^v . Scythica.	1
VI. Ferrata.	ibid.
X. Fretensis.	ibid.
Minervia à Domitiano insti- tuta.	12
XXII. Primigenia.	3
Leo Herculi sacer.	54
Licinius ad Cibalim devictus.	124
Livia pro Junone culta.	30
S ij	

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Sub Justitiae nomine.	3	Marciana Trajani soror.	13
Lucilla L. Veri uxor.	42	Marinus sub Philippo tyranus.	
Quot habuerit filios.	42	101.	
Ludi Apollinares Romæ editi.		Mars præcipue à Romanis cul-	
54.		tus.	89
Cereri quando facti.	24	Matrimonium Commodi cum	
Chrysanthemi Sardibus ce-		Crispina.	43
brati.	93	Martialis cognomen Junonis.	
Circenses Castori & Polluci di-		107	
catai.	49	Maxentius Val. Maximiani F.	
Pythii in Apollinis honoreia.	65.	122.	
Troiae in memoriam Alscani.		Gal. Maximianus, Cæsar fac-	
99.		tus.	120
Ludorum Actiacorum præ-		Val. Maximianus laqueo vitam	
mium.	80	finiti.	122
Pythiorum.	65	Maximinus ad imperium per-	
Lugdunum Gallæ Celticæ		venit.	83
urbs.	127	Maximus Maximini Imp. F. 84	
Luna eadem quæ Diana.	35	Mazaca Cappadociæ urbs pri-	
Lupa cum puerulis.	47	maria.	64
Lustrationis puerorum modus.		Medicinæ deus Apollo.	53
42.		Meleager Oenei Calydoniæ re-	
Lyrimachus Thraciæ Rex.	55	gis F.	90
M.		Memmius Aedilis Romanus.	
Acrinus Diadumenia-		24	
M		Mercurius Miletopolis tutela-	
num F. Cæsarem facit		ris deus.	76
Magnentius inter barbaros na-		Midæum Phrygiæ urbs.	63
tus.	131	Midas Phrygiæ rex.	ibid.
Constantem dolo interfecit.		Miletopolis Myſiæ urbs.	76
127.		Milvius pons supra Tiberim.	
Ad Mursiam à Constantio		122	
deictus.	ibid.	Minerva cognominata pacifera.	
Magnesia Asiæ minoris urbs.	84	53.	
Magnus Decentii nomen.	132	appellata Victrix.	ibid.
Mamæa Alex. Severi mater.	82	Domitianus tutelaris dea.	11
Manus. Manipulorum symbo-		Tarsi culta.	85
lum.	74	à Vulcano pro uxore postu-	
		lita.	23
		Minervæ image in Domitia-	

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

- ai nummis. 12
 Minervia Constantini M. uxor.
 123.
 Mithridates Ponti Rex. 76
 Moesia Europæ provincia. 120
 Moneta supremæ potestatis no-
 ta. 113
 cur sacra appellata. 120
 pondere certo constare debet.
 116
 Mursia inferioris Pannonicæ
 urbs. 127
 Mystæ Cereris sacerdotes. 29

N.

- N Avarchis facta urbs Cory-
 cus. 110
 Nemesis Smyrnæ tutelares deæ.
 67.
 Urbis restorationem Ale-
 xandro suadent in somno. 91
 Neocori Augustorum populi.
 Neocoriam Cæsarienses obti-
 nent. 64
 Neocorias quot Smyrna habue-
 rit. 61
 Nepotianus purpuram Romæ
 assumpsit. 131
 Neptuni signum in portu Of-
 tensi. 10
 Neptunus maris deus. 84
 Sami præcipue cultus. 103
 Nero à Claudio adoptatus.
 Portum Ostiensem perfecit.
 19.
 Numerianus Cari F. junior. 119
 Persas profligavit. 120
 Nummi maximi non ad usum
 monetæ. 116

- Mediæ formæ frequētiōtes
 facti. 120
 Nundina dea, unde nominata.
 42.
 Nyſa urbs Cariæ. 110

O.

- Octaviae Claudi Imperato-
 ris filia. 9
 Octavius Herennius Romæ
 templum Herculis erexit. 25
 Odenatus Imperii particeps à
 Gallieno factus. 113
 Oliva pacis symbolum. 49
 Olympia certamina Pergamifa-
 cta. 77
 Olympus Bithyniæ mons. 22
 Omphale Lydiæ regina. 28
 Origo urbis Tarſi incerta. 46
 Otacilia Severa Philippi Imp.
 uxor. 35
 Ovatio M. Aurelii. 31

P.

- Paicator, Martis cognomen.
 89.
 Pallas Thyatiræ culta. 55
 Pamphilia Populo data. 22
 Pandataria Mediterranei maris
 insula. 7
 Pannonia sub Commodo paca-
 ta. 51
 Panthera vino gaudet. 21
 Baccho sacra. 19
 Parthici nomen L. Vero datum.
 28.
 Patræ, urbs Achaiæ. 3
 Paula Elagabali uxoris. 73

S iii

INDEX

VERBORUM ET REARUM.

Paulina Maximini uxor.	84	occidit.	714
Pavo Junoni sacer.	83	Pietas à Samis culta.	103
Pelopea Amazon Thyatiræ fun- datrix.	55	Pinaria gens Romana.	23
Pelops Tantali Phrygiæ regis F.	84	Pithyreus Proclis pater, Epi- daturus.	80
Penelope Icari filia, Ulyssis u- xor.	98	Plautius Quintillus consul cum Commodo.	44
Pergamus se primam Aficæ appell- lat.	59	Plotina Trajani uxor.	13
Quando Neocoriam accepit.	67	Pluto Proserpinam rapuit.	24
Perinthii à Severo Neocori fa- cti.	80	Polemo Smyrnæ Sophista.	33
ab Elagabalo bis.	78	Hadriano Imperatori gratus.	18.
Perinthus Epidaurus Perinthi urbis conditor.	79	Pellux Jovis F. ex Leda.	49
Perinthus Thraciæ urbs.	65	M. Porcius consul Romanus.	69.
Perseus, ut deus Tarsi cultus.	85	Portus Ostiensis à Claudio in- ceptus.	9
Pertinax filius, non Cæsar à pa- tre factus.	57	Postumus in Galliis Imperium arripuit.	115
Pescennius in Syria Imperator vocatus.	59	interventu Læliani occisus est. <i>ibid.</i>	
Pestis sub M. Aurelio Romæ.	38	Potitagens Romana.	23
iterum sub Commodo grassa- ta est.	53	Prima Cæsarum quæ dignitas.	106
Philadelphenses Neocori sub Hadriano.	104	Princeps juventutis, successiōnis symbolum.	99
Philadelphia Lydiæ urbe.	<i>ibid.</i>	Priscus Philippi fr. purpuram in Syria post ejus mortem as- sumpsit.	102
Phialaethes, Jovis cognomen.	18	Probus à militibus Imperator electus.	116
Philippopolis urbs Thraciæ.	65	Procilius consularis Commodi.	
Philippus Macedoniæ rex.	24	48 Alexandri Severi.	79
Philippus Arabs, Imperator fa- cetus.	97	Procles Pithyrei F. Ionum dux.	
Pacem cum Persis facit.	98	<i>ibid.</i>	
Carpos profligat.	96	Proserpina Cereris filia.	24.94
In campis Veronensis de- victus.	101	à Plutone rapta.	36
Philippus Jun. Cæsar à Patre fa- cetus.	99	Sardibus culta.	95
Phœbus Amazonem in Samo		Prusias Bithyniæ rex.	22

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

- Pudicitia, Romæ gemina. 104
 à Principibus Fornicis optata. 311
 Pudor apud Athenienses colitur. 98
 apud Samios pariter. *ibid.*
 cum Pudicitia, numen idem. 104
 Pueri alati pro mariibus habiti, 42.
 Pullio capititis ornatus. 98
 Pupienus cum Balbino Imperator. 85
 Pythia certamina in honorem Apollinis instituta. 166
 erant novennialia. 69
 eorum præmium, poma. 80

Q.

- Quadrorum rex in numeris prostratus. 31
 Quadrigæ pro consulatus praecessu. 4
 Quartuor puellæ, anni tempestates denotant. 61
 Quinquatria Minervæ à Domitiano celebrata. 18

R.

- Roma cognominata Victoria. 47
 hostium spoliis frequens insidet. 32
 sub Commodo colonia facta. 52
 Romani ex urbe Sophistas eicerunt. 60
 Romulus urbis Roma conditor.

tor. 89	Herculis cultum è Grecia caput. 95
Rufinus Sardium Praetor. 94	S.
S.	
Abina Hadriani Imp. coniux. 31	Nova Ceres vocata. 30
Sabini inter Latium Etruriamque contenti. 107	Sacra Cereris quomodo celebrata. 29
Sacra, ante certamina fiebant. 80	Salduba Hispanæ Tarragonensis usque ad Iberum. 1
Saloninus Gallieni Imp. F. 115	Saloninus Gallieni Imp. F. 115
Samos urbs insulæ Sami præcipua. 83	Sangaris Afia minoris fluvius. 28.
Sapor Persicus rex. 113	Sapor Persicus rex. 113
Sardiani à Gordiano Neocori terfacti. 93	Sardis urbs Lydiæ primaria. 28
Sc. metropolium Asiae, Lydiæ & Græciæ vindicat. 94	Se curia, borealis Europa populi. 107
Sarmatici cognomen Commodo datum. 44	Securitas quid denotat in numeris. 9
Scipio eburneus insignis consulatus. 4	Seleucia urbs Ciliciæ asperæ. 108.
Scythæ, borealis Europa populi. 107	Seleucus novem urbes de suo

INDEX.

VERBORUM ET RERUM.

nomiae Seleucias appellavit. <i>ibid.</i>			accedebant. 60
Senatus monetam æream Romæ signari curabat. 88			Sulpitius Hermophilus F. Sardis urbis primus sacerdos. 93
Senones Galliæ populi. 132			
September mensis à Caligula in memoriam Germanici appellat. 7			
Septemviri Epulonum inde di- cti. 38			T.
Serapis cur calatho ornatus. 112.			
Perinthi tutelaris deus. 69			Tarentum urbs Italiz. 11
Severi in Parthos profectio. 62.			Tarcenses Severi beneficiis africani. 62
Signum Domitiani antiquum. 11.			cur Minervam coluerunt. <i>ibid.</i>
Smilis Æginæta, Junonis Samiæ iconem fecit. 83			Tarsus Ciliciæ campestris urbs. 85
Smyrna Amazon, Smyrnæ urbis fundatrix. 92			Liberia sub Severo facta. 86
Smyrnæ Ioniæ urbs celebris. 18.			Prima provinciæ vocata. 59
Ab Alexandro M. restaurata. 91.			Imperatorum nomina fre- quentes cepit. 15
Inter Ionicas urbes recepta. 92.			Tatianus Trajani Imp. amicus. 75
Asiæ primatum à Caracalla ob- tinuit. 82			Tatius Sabinorum rex. 27
Terræ ornamentum & Græ- ciæ theatrum dicitur. 81 cum Pergamo fædere juncta. 56			Taurus Apollini sacer. 19
Smyrnæ Tiberio templum ere- xere. 69			Neptuno. 20
Dæ Chii victoriam retule- runt. 92			Teutium urbe in Bithyniæ Pa- phlagoniæque confinio. 21
omnibus fere Augustis num- mos cudere. 82			Telephorus sanitatis Deus. 72.
Sophistæ ad Prætuz munus			Telluris stabilitæ typus. 51
			Templa Antinoo dicata. 19
			Templi Dianæ Ephesiæ prospe- ctus. 58
			Templum Æsculapii Pergami. 66.
			Thyatiræ. 55
			Apollinis, apud Blaundeos Lydiæ. 100
			Augusti, Pergami. 70
			Concordiæ, Romæ. 5
			Herculis Victoris Romæ. 25.
			Jovis Capitolini, Romæ. 32
			Junonis

INDEX

VERBORUM ET RERUM

Junonis Pronubæ, Sami.	83	Trajanus etiam Decius appellatus.	105
Martis, in via Appia.	89	Tranquillina Gordiani III. uxor.	89
Romæ, Smyrnæ.	92	à Græcis dicta Furia.	94
Romæ & augusti. In urbe.		sub Proserpinæ effigie.	93
39.		Friensalia Constantini M. suscepta.	127
Tiberii, Smyrnæ.	69	Triumviri monetales, Præpositi moneræ deinde appellati.	120
Vulcani, Romæ.	83	Triumphus Parthicus L. Vero concessus.	37
Theodamas ab Hercule occisus.	63	Gordiano tertio decretus.	
Theodora Constantii Chlori uxor.	121	87	
Theogamia certamina, Proserpinæ dicata.	110	Trophæa ex quo ligno confecta.	59
Theristrum pudicitiae? quid.		Turiaso urbs Hispanæ Tarraconensis.	6
III.		V.	
Theseus Ægei regis Athenarum F.	81	Valeria Gal. Maximiani uxor.	121
Smyrnæ urbis restaurator.	91.	Valerianus contra Aemilianum Imperator vocatus.	122
Thyatira Lydiæ civitas.	55	à Sapore captus.	113
Ab Amazone ejus nominis condita.	ibid.	Valerius Maximianus Cæsar à Diocletiano factus.	121
Thyrsus Bacchi insignis.	21	Verus in Aureliam gentem adoptatus.	27
Tiberius Claudius Myro, Colophonis Prætor.	72	Vesta templum Romæ à Numa extactum.	41
Tiberius Imp. Cappadociam, in provinciam redegit.	64	Vestalis pollutæ, quæ poena.	
Ticinum Italiæ fluvis.	131	ibid.	
Titus Antonius Hypæpæ Prætor.	89	Vestarium numerus.	ibid.
Tomos urbs ad Pontum Euxinum.	57	Vicennalia à Constantino M. soluta.	126
Milesiorum colonia.	58	Victoria Britannica sub Commodo.	48
Trajanus à Nerva adoptatus.			
13.		T	
Germanici cognomen, deinde de Dacici habuit.	ibid.		
à Pergamenis deus servator dictus.	68		

INDEX

VERBORUM ET RERUM

Carpica in numimis argenteis.	96	27
contra Quados à M. Aurelio relata.	46	Urna, ludorum præmia. 80
Ulpius Marcellus Commodi legatus.	48	Vulcanus Junonis filius. 23
Vologæsus Parthorum rex.	37	Uxori Pertinax, Augus tæ no-
Urbes appellatae sorores.	56	men negavit. 57
Neocoræ factæ.	61	Z.
terra motu in Asia disiectæ.		Z Odiacus, duodecim signa
contineat. 94

FINIS.

